

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

ΜΙΚΡΟΠΟΛΙΣ

Τεύχος 12 - 10 Απριλίου 1998 - Τιμή 300 δρχ

Εκθεση Βίκτορ Βαζαρέλυ

το γεγονός της χρονιάς στο Αρχοντικό Πυρσινέλλα

Handwritten signature or mark at the bottom left corner.

WINDOOR™
ΠΟΡΤΕΣ-ΠΑΡΑΒΥΡΑ
Α. ΓΕΡΟΔΗΜΟΣ Ο.Ε.

ΕΚΘΕΣΗ: Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ 70 454 44 ΙΩΑΝΝΙΝΑ - ΤΗΛ. ΤΑΧ: 0651173113

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πολιτικό Βαρόμετρο

Ο Γ. Παπαδημητρίου μας θυμίζει το πολυεθνικό παρελθόν των Γιαννίνων.

6

Συνεντεύξεις

Ο Δημήτρης Τσόλκας μας μιλάει λίγο πριν πάρει το δρόμο για τις βουλευτικές εκλογές.

14

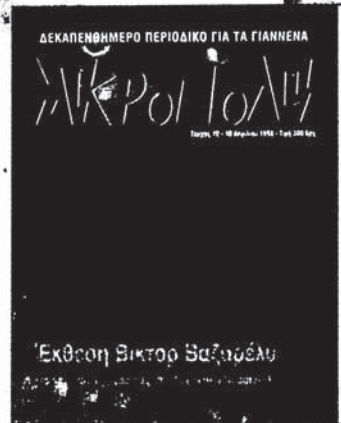
Οι υπεύθυνες του Ωδείου Αναγέννηση συζητούν με τον Γιώργο Κοκκώνη για το μέλλον της μουσικής παιδείας της πόλης μας.

34

Εικαστικά

Η Μαρία Ζουμπούλη παρουσιάζει τον Βίκτορ Βαζαρέλυ αλλά και μερικά παρεπόμενα των εγκαινίων της έκθεσης.

42

Σε αυτό το εξώφυλλο

Έκθεση Βαζαρέλυ, το γεγονός της χρονιάς στην πόλη μας.

ΜΙΚΡΟΠΟΛΙΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ
Τεύχος 12, 10 Απριλίου 1998 Τιμή 300 δρχ.

Επίσημο: Νίκος Αλμπανόπουλος Αρχισυντάκτης: Φιλήμων Καραμήτσος Σε αυτό το τεύχος συνεργάζονται: Γιάννης Παπαδημητρίου, Γιώργος Κοκκώνης, Μαρία Ζουμπούλη, Γιώργος Αράγης, Βασίλης Νιτσιάκος, Μαρία Παπαδοπούλου, Γεωργία Τση, Άρης Λιάβας, Αγγελική Παλά, Νίκος Θεοδώρου, Δημήτρης Σπυριδωνος, Μιχάλης Αράπογλου

Επιμέλεια: Χ. Γκλίβας, Σκίτσος: Χαντζό

Εκτυπωση: Ηλεκτρονική Σελιδοποίηση Ισιδωρος Βαμβακάρης, Διαχωρισμοί Πολύχρωμο, Εκτύπωση Τυποεκδοτική Ηπείρου, Διεύθυνση περιοδικού: Χατζή Πελλερέν 8, 452 21 Ιωάννινα, e-mail: nikalban@otenet.gr, τηλ. - fax: 0651 22348 - Ετήσιαδρομή 5,000 δρχ., Εταιρίες, υπηρεσίες 30,000 δρχ.

Η άλλη Ελλάδα

Πέρα από τις κραυγές ρατσισμού και ξενοφοβίας που εκδηλώθηκαν πρόσφατα σε πολλά χωριά της Ελλάδας δεν μπορεί να μην ξεχωρίσουμε και μια άλλη Ελλάδα που ξύπνησε, αυτήν της αλληλεγγύης και της φιλοξενίας. Ναι, δεν τρελάθηκαν ακόμα όλοι σε αυτή την χώρα, παραμένουν ψύχραιμοι και θυμούνται τι πέρασαν κι αυτοί οι ίδιοι στην ξενιτιά. Αν βλέπανε και λίγο λιγότερο τηλεόραση θα ήταν καλύτερα.

Φιλ. Κ.

Θα κρίνουμε στον τερματισμό!

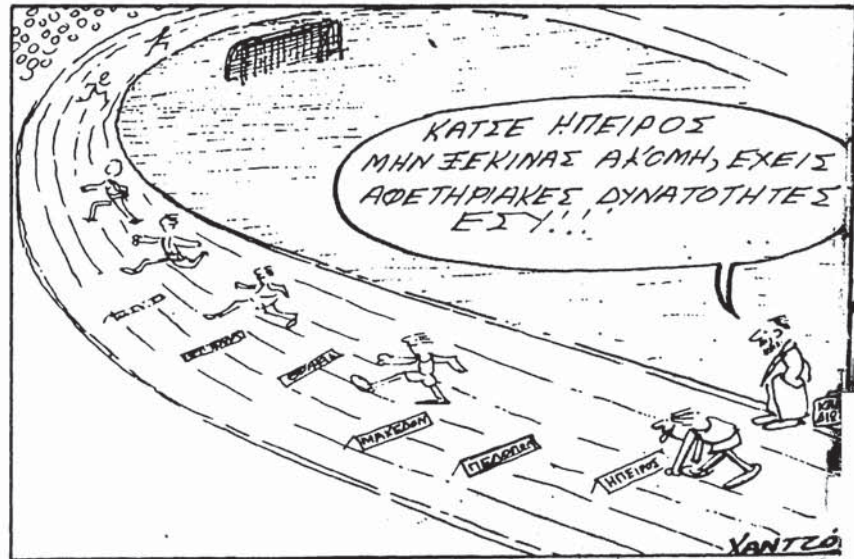
Ήταν πάντα μια κουλτούρα ΠΑΣΟΚ αυτή: Η δημιουργία νέων όρων και νέων εκφράσεων, που έπαιξαν ένα σημαντικό ρόλο στο στυλ επικοινωνίας του κόμματος με το κοινό. Αυτό μας θύμισε με τις «αφετηριακές δυνατότητες της Ηπείρου» ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας, κ. Καλουδιώτης, που φρόντισε ακόμα να διανθίσει την πρώτη του συνέντευξη τύπου με τις συνηθισμένες κοινοτοπίες περί «ξεπεράσματος των σημερινών νοοτροπιών», «βοήθειας των ζωντανών δυνάμεων της ηπειρωτικής κοινωνίας» και να την κλείσει με το θαυμάσιο «η Ήπειρος να πάρει αυτό που της αξίζει», φράση που γοήτευσε κατά πώς φαίνεται τους αρθρογράφους των τοπικών ημερησίων.

Φυσικά εμείς επαναλαμβάνουμε ότι ο κ. Γενικός θα κριθεί από το έργο του. Θα θέλαμε να σχολιάσουμε και λίγο τα περί «αφετηριακών δυνατοτήτων» αλλά τι να γίνει; Μας πρόλαβε ο Χαντζό στον Ηπειρωτικό Αγώνα και τα είπε όλα, με ένα σκίτσο του.

Α.Λ.

Εκδήλωση

Πολύ ενδιαφέρουσα ήταν η εκδήλωση που διοργάνωσε η **Ομάδα Κοινωνικής Δράσης** 1 Δευτέρα 6/4 στο Πολυθέαμα με θέμα το Κόσσοβ και τις γενικότερες εξελίξεις στα Βαλκάνια. Ομιλήτρια η **Σίσσυ Βοβού**, έγκυρη και μάχιμη αναλύτρια βαλκανικών θεμάτων αλλά και γνωστή από τη φεμινιστική της δράση σε Ευρώπη και χώρα. Εντυπωσιακή η συμμετοχή πολλών νέων ανθρώπων στο ακροατήριο και πολύ συνηθισμένη η απουσία των τοπικών ΜΜΕ που φαίνεται ότι κατέχουν καλά το θέμα και δεν χρειάζονται νέα πληροφόρηση. Να τονίσουμε και κάτι σοβαρό που δεν μας απασχολεί συχνά ως πρόβλημα: έλλειψη αιθουσών για εκδηλώσεις που διοργανώνονται από νέους ανθρώπους. Στην ουσία μόνο το **Πολυθέαμα** ανοίγει εύκολα τις πόρτες του και

μάλιστα με μικρό κόστος για τους διοργανωτές. Είναι κι αυτό ένα μικρό έλλειμμα της δημοκρατίας μας που πρέπει να μας απασχολήσει.

Αθλητικόν

Ο ΠΑΣ Γιάννενα πάει καλά κι αυτό είμαστε ευχάριστο στους χαλεπούς καιρούς που ζούμε.

ΧΑΝΤΖΟ... ΜΑΡΕΣ

Ε ΓΥΝΑΙΚΑ, ΠΕΣ ΣΤΗΝ ΦΙΛΙΠΠΙΝΕΖΑ
ΝΑ ΔΟΣΕΙ ΕΝΑ ΚΑΤΟΣΤΑΡΙ ΣΤΟΝ ΑΛΒΑΝΟ
ΝΑ ΜΟΥ ΠΛΥΝΕΙ ΤΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ.
ΑΝΤΕ ΠΟΥ ΘΑ ΠΟΥΝ ΕΜΕΝΑ ΡΑΤΣΙΣΤΗ!!

ΑΡΧΙΣΕΣ
ΤΙΣ ΣΠΑΤΑΛΕΣ
ΑΝΤΡΑ ΜΟΥ!!

Ο ΔΕΚΑΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΑΡΑ!!!

Όλοι οι αλλοδαποί είναι αδελφοί μας, αρκεί να δουλεύουν
χωρίς να πληρώνονται.

Αγαπά τον αλβανό σου τηγνιστή που εργαζείται για σένα.

Τίμα τη φιλιππινέζα σου όσο δεν τη δηλώνεις στην εφορία.

Εσύ να είσαι καλά και μαυρίκι απ' τον μωζάμι σου....

Όχι δεν είσαι εσυρατσισής, οι αλλοί όλοι είναι κατώτεροι σου.

Ο τόπος μας χωράει όλους αρκεί να φύγουν οι μισοί.

Αυτοί δουλεύανε για μας και μεν δουλεύουμε για μας.

Καλλίιο δέμα και στο χέρι παρα ένα κι αναρτέρα...

Όλα τα δαχτυλά δεν είναι ισά...

Ναι ρε είμαι ελληνάρης, κοβάρης;

ΧΑΝΤΖΟ

Η πολυεθνική κληρονομιά των Ιωαννίνων

Το ερέθισμα για το σημερινό κείμενο μου ήρθε καθώς ξεφύλλιζα το λεύκωμα του **Τάσου Παπασταύρου** με τίτλο "Ιωαννίνων εγκώμιο" και με μιά πραγματικά εντυπωσιακή καταγραφή της σωζόμενης αρχιτεκτονικής κληρονομιάς της πόλης μας, η έκταση της οποίας αποτελεί αναμφίβολα έκκληση για κάθε αναγνώστη - τουλάχιστον για κάθε μη ειδικό. Παρότι βιβλιοκριτική του Νίκου Αλμπανόπουλου, με το περιεχόμενο της οποίας σε γενικές γραμμές συμφωνώ, δημοσιεύθηκε ήδη στο προηγούμενο τεύχος του περιοδικού, θα ήθελα να διατυπώσω κάποιες πρόσθετες παρατηρήσεις.

Η πρώτη σχετίζεται με το έμβλημα της πόλης. Η ανάδειξη από τον συγγραφέα του **πολυεθνικού** παρελθόντος των Ιωαννίνων και της ουσιαστικότητας της συμβολής στη διαμόρφωση της ιστορικής της φυσιογνωμίας και των άλλων εθνικών κοινοτήτων, πλην της ελληνικής, δηλαδή της μουσουλμανικής-τουρκικής και της εβραϊκής, καταλήγει σ' ένα πραγματικά θαρραλέο συμπέρασμα, την αναγνώριση του τζαμιού του **Ασλάν Πασά** ως δικαιωματικού εμβλήματος της πόλης. Ο συγγραφέας, παραθέτοντας τη σχετική άποψη του ιστοριοδίφη **Κώστα Νικολαΐδη** και την παρατήρησή του ότι και η Θεσσαλονίκη έχει ως έμβλημα το Λευκό Πύργο, επίσης μνημείο της Τουρκοκρατίας και μάλιστα φυλακή, παίρνει, εμμέσως πλην σαφώς, θέση. Και παρόλο που η δημοτική παράταξη, της οποίας ηγήθηκε κατά τις προηγούμενες εκλογές και σκοπεύει να ηγηθεί εκ νέου ο κ. Παπασταύρος - την ώρα που γράφεται το κείμενο δεν είναι γνωστή η τελική επιλογή των τοπικών οργάνων της Νέας Δημοκρατίας, κάθε άλλο παρά ώριμη δείχνει για τέτοιες απόψεις, η τοποθέτησή του έχει αναμφίβολα σημασία.

Η δεύτερη παρατήρηση προκύπτει από το ερώτημα, πόσο αλήθεια τίμησε η πόλη, με εκδηλώσεις ή με ονομασίες δρόμων, τους ανθρώπους, που διαμόρφωσαν την αρχιτεκτονική της φυσιογνωμί-

α. Απ' όσο γνωρίζω, δεν υπάρχει ούτε ένας δρόμος με το όνομα του αρχιτέκτονα **Περικλή Μελιάρου**, του σχεδιαστή των νεοκλασικών κτιρίων της πόλης, το έργο του οποίου αναδεικνύεται στο λεύκωμα του συγγραφέα. Πολύ πιο εύλογα αποσιάζει κάθε αναφορά στους μεταρρυθμιστές Τούρκους διοικητές της πόλης, τον **Ρασίντ Πασά** ή τον **Οσμάν Πασά**.

Ίσως αυτή η παράλειψη να αποτελεί μία από τις ενδιαφέρουσες προκλήσεις για τις ονοματοδασίες των καινούργιων δρόμων της πόλης. Εάν δεκαετία του '80 χαρακτηρίστηκε από την "επιστροφή της Αριστεράς" στις οδούς των Ιωαννίνων -όχι χωρίς προβλήματα, αν θυμηθούμε και την επεισοδιακή συζήτηση στο Δημοτικό Συμβούλιο για τη μετονομασία της μισής οδού **Ναπολέοντ Ζέρβα** σε οδό **Άρη Βελουχιώτη** και την ανέγερση του μικρού αδριάντα του Άρη-, είναι καιρός να γίνει το ίδιο και με το πολυεθνικό παρελθόν της πόλης και με τους εκπροσώπους των άλλων εθνότητων, που έπαιξαν ρόλο στην ιστορική της διαδρομή. Αν θυμάμαι καλά, οι μοναδικές εξαιρέσεις σήμερα είναι η οδός του Εβραίου λογοτέχνη **Γιόσεφ Ελιγιά** και μιά πλατεία στη μνήμη του **Αλ Πασά**, που κανένας απ' όσους ρώτησα δεν γνώριζε αν υπάρχει και πού βρίσκεται.

Μ' αυτό το πνεύμα θάθελα να προσθέσω ακόμη ένα όνομα, που συνδέεται με την ιστορία της πόλης, των βλάχων αδελφών **Γιαννάκη** και **Μίλτα Μανάκια** από την Αβδέλλα των Γρεβενών, που πήρξαν οι πρώτοι κινηματογραφιστές της Βαλκανικής χερσονήσου. Οι δύο αδελφοί ξεκίνησαν τη μεγάλη καλλιτεχνική τους σταδιοδρομία από τη Γιάννενα, όπου από το 1898 μέχρι το 1905 λειτουργήσαν το πρώτο τους φωτογραφείο. Το γεγονός ότι τα δύο αδέρφια και κυρίως ο Γιαννάκης, διανοούμενος της οικογένειας, υπήρξαν ρομάντζοντες και αντίπαλοι της ελληνικής εθνικής προπαγάνδας σ' εκείνα τα ταραγμένα τελευταία χρό-

νια της Οθωμανικής αυτοκρατορίας, καθόλου δε μειώνει ούτε την αξία του έργου τους ούτε την τιμή για την πόλη, στην οποία έκαναν τα πρώτα τους βήματα.

Σε επόμενο τεύχος του περιοδικού θα έχουμε ίσως την ευκαιρία να θίξουμε τα προβλήματα της επιλεκτικής αντιμετώπισης, στη σημερινή Ελλάδα, της ιστορίας των αδελφών Μανάκια, τους οποίους, ας μη το ξεχνάμε, αναφέρεται και ο σκηνοθέτης Θόδωρος Αγγελόπουλος στην ταινία του "Το βλέμμα του Οδυσσέα". Προς το παρόν δημοσιεύουμε σ' αυτό το τεύχος μία ανέκδοτη φωτογραφία τους (από το προσωπικό αρχείο του Ελευθερίου Ζώλα), με τη χαρακτηριστική ένδειξη του φωτογράφου "I.D. MANAKIA * Fotograf & Deseminator * JANNINA" αλλά και με έγκληλα δυστυχώς τα σημάδια του χρόνου πάνω της. Η συντήρηση των ιχνών της ιστορικής διαδρομής της πόλης είναι μία διαδικασία που επείγει, κάτι εξάλλου που επισημαίνει, με αφορμή τα χρόνια, και το λεύκωμα του κ. Παπασταύρου.

Εκτός όμως από συντήρηση, το υποτιμημένο και παραγνωρισμένο πολυεθνικό παρελθόν αυτής της πόλης αξίζει μία καλύτερη θέση στα μυαλά και τις καρδιές των κατοίκων της. Δεν πρόκειται μόνο για το καθήκον μας απέναντι στην Ιστορία αλλά και για τη δική μας αυτογνωσία. Κι ας αφήσουμε μερικά κοράκια να ψάξουν.

Αργώ

Απίθανη αυτή η διαμαρτυρία των 58 γονέων μαθητών της πόλης, ορθόδοξων χριστιανών κατά δήλωσή τους -μήπως για να εννοήσουμε όλοι οι υπόλοιποι ότι προέρχονται από παραθρησκευτικές οργανώσεις; - κατά του μυθιστορήματος "Αργώ" του Γιώργου Θεοτοκά και της εξοικείωσης των μαθητών των Λυκείων με το συγκεκριμένο λογοτεχνικό έργο. Ακόμη πιο απίθανη η επιχειρηματολογία τους ("το μυθιστόρημα διακατέχεται από τον διάχυτο ερωτισμό των ηρώων του", "περιλαμβάνει ανήθικες σκηνές που εξάπτουν τη φαντασία των 16χρονων αγοριών και κοριτσιών μας", "προπαγανδίζεται το ελεύθερο σεξ" κ.ο.κ.), που αποδεικνύει την αντοχή του οπισθοδρομικού λόγου στην Ελλάδα. Αλήθεια στο μετριοπαθή Θεοτοκά και τη μεσοπολεμική "Αργώ" ανακάλυψαν τους κινδύνους για τους σημερινούς μαθητές τα σαΐνια; Ας απαντήσουμε με τα λόγια του ίδιου του συγγραφέα (συλλογή των άρθρων του δημοσιεύθηκε πέρσι με τον τίτλο "Στοχασμοί και Θέσεις. Πολιτικά κείμενα 1925-1966" από το "Βιβλιοπωλείον της Εστίας"). "Αλίμονο στην Ελλάδα, αν στηρίζει το μέλλον της μονάχα στις άμορφες μάζες των φρόνιμων παιδιών....."

Γ. Παπ.

από τον Φιλήμονα Καραμήτσο

Ολυμπιακή: Πτήση στο Παρελθόν

Το θέμα της εξυγίανσης της Ολυμπιακής είναι πολλαπλά αποκαλυπτικό για τη χώρα που ζούμε σήμερα και ακόμα πιο ενδεικτικό για τη χώρα που θα ζούμε στο μέλλον αν επικρατήσουν όσα σχεδιάζει η κυβέρνηση Σημίτη. Σήμερα σε απλά ελληνικά μας λένε ότι η Ελλάδα έχει οικονομικά προβλήματα και πώς αν δεν τα λύσει δεν θα ενταχθεί στο ενιαίο ευρωπαϊκό νόμισμα το οποίο στα μάτια του μέσου τηλεοπτικού θεατή φαντάζει καλύτερο ίσως και του μουσουλμανικού παραδείσου. Θυμούνται όλοι βέβαια καλά ότι τα ίδια λέγονται τουλάχιστον από το 1986 κι όμως ακόμα απέχουμε πολύ από το περιβόητο φως στην άκρη του τούνελ. Άρα ή τα κόμματα που μας κυβέρνησαν φταίνε (μόλις δύο είναι, τα ξέρουμε καλά) ή εμείς. Έ, το νέο που εισήγαγε η κυβέρνηση Σημίτη στην πολιτική σκηνή είναι ότι φταίμε εμείς. Γιατί δεν δουλεύουμε πολύ, γιατί είμαστε προνομιούχοι, γιατί ξοδεύουμε πολλά και δεν ζούμε ασκητικά. Κι αφού φταίμε, θα πληρώσουμε. Με μια απίστευτης έκτασης προπα-

γάνδα στην οποία συμμετέχουν όλα τα κυρίαρχα ΜΜΕ της χώρας, η κυβέρνηση προσπαθεί να πείσει ότι το χρέος της Ολυμπιακής οφείλεται στους υψηλούς μισθούς ατων αεροσυνοδών, στα δωρεάν εισιτήριά τους, στο επίδομα τροφής τους και στην... τεμπελιά. Προσπαθούν δηλαδή να μεταφέρουν στις πλάτες των εργαζομένων όλη την αδυναμία της πολιτικής ηγεσίας να σχεδιάσει και να υλοποιήσει τόσα χρόνια ένα επιχειρησιακό σχέδιο ανάπτυξης μιας επιχείρησης που ας μην ξεχνάμε, είναι από τις ασφαλέστερες στην Ευρώπη πλεονέκτημα σπουδαίο στον ανταγωνισμό της αγοράς. Φυσικά και πολλά από τα προνόμια εργαζομένων στις ΔΕΚΟ είναι προκλητικά. Δόθηκαν όμως από αυτό το ίδιο κόμμα όχι ως χάρισμα

αλλά ως αντιστάθμισμα της άρνησής τους να αφήσουν τους μισθούς. Αρκεί όμως να παγώσουν οι μισθοί για να εξυγιανθεί η Ολυμπιακή; Όχι βέβαια. Στον παγκόσμιο ανταγωνισμό, το διεθνές κεφάλαιο θέλει να φάει τα καλύτερα κομμάτια της Ολυμπιακής και όχι να έχει ένα μικρό ανταγωνιστή στα πόδια του. Για να πωληθεί ολόκληρη ή κατά τμήματα η εταιρεία πρέπει να νικηθούν οι εργαζόμενοι και να συναινέσουν οι προς το παρόν απυρόβλητοι θεατές. Στη συνέχεια τα ίδια μέρη θα περάσουν και στις άλλες ΔΕΚΟ και βέβαια και στον ιδιωτικό τομέα. Η αύξηση των κερδών για τους βιομηχάνους σημαίνει πλέον μείωση

Στάθης από Τα Νέα, 2-4-98

του κόστους της εργασίας άρα απολύσεις και αιώνια λιτότητα. Ναι, μας σχεδιάζουν μία χώρα σας το Σικάγο όχι όμως αυτό το Μαφίας αλλά του προηγούμενου αιώνα, που δεν υπήρχε οχτώωρο, ασφάλιση, προστασία. Είναι μονόδρομος λένε ο εργατικός μεσαιώνας κι ας σχεδιάζει η Γαλλική Κυβέρνηση το 35 ωρο αντί του 40 ωρου του δικού τους. Δεν υπάρχει λύση λένε πολλοί ποιους να βγάλουμε, τους νίκανους και τους χουντικούς της ΝΔ; Κι όμως για πρώτη φορά σύνδικαλιστές του ΠΑΣΟΚ, του ΣΥΝ και της ΑΚΟΑ υπέγραψαν κοινό κείμενο νάντια στην κυβέρνηση. Για πρώτη φορά σε δικαλιστές του ΚΚΕ και του ΣΥΝ φτιάχνουν και νέες επιτροπές αγώνα. Αν αύριο γίνονταν εκλογές και ενισχύονταν το ΔΗΚΚΙ το ΚΚΕ, ο ΣΥΝ ή μπειναν στη βουλή κι άλλα μικρά κόμματα η αδύναμη κυβέρνηση της μικρής πλειοψηφίας δεν μπορούσε να μιλάει με τόσο κομπασμό και αναγρησία. Θα θυμόταν ίσως ότι το Σικάγο άλλαξε τον κόσμο κι έφερε την Πρωτομαγιά της Νίκης. Όχι κι αν λαλούν τα φερέφωνα και να γυαλίζουν τα πλα τους τα στρατιωτάκια της καταστολής, το ίδιο περιμένει να βρει το δρόμο του.

Το Ψέμα

Το κείμενο αυτό γράφεται την πρωταπριλιά. Τη μέρα του εθνικού ψέματος. Τη μέρα που το ψέμα δεν είναι απλώς αποδεκτό αλλά και τελετουργικά ευκαίιο. Το ψέμα τη μέρα αυτή φέρνει γούρι. Είναι ένα ψέμα ευετηρίας. Κολοχρονιάς. Δεν έχει σημασία αν κάποιος ξεγελάει ή ξεγελλέται. Σημασία έχει η επιτέλεση. Για να ακολουθήσει η ευχή “και του χρόνου”. Για μια μέρα λοιπόν το ψέμα γιορτάζει. Γιορτάζει σ’ ένα πλαίσιο επιβίωσης ενός εθίμου, αλλά έστω και έτσι, γιορτάζει. Για μια μέρα ανατρέπεται η τάξη, δηλαδή η αλήθεια και τελετουργικά επικρατεί το αντίθετό της, το ψέμα. Έθιμα και τελετουργίες της κοινωνικής ανατροπής τα λέμε εμείς οι λαογράφοι και ανθρωπολόγοι. Έθιμα που επιτρέπουν το ανεπίτρεπτο για μια μέρα. Για μια μέρα. Κι από την επόμενη η τάξη βγαίνει ενισχυμένη. Πολλοί τα είπαν έθιμα κοινωνικής αμφισβήτησης. Είναι όμως τέτοια; Η μέρα της “μπάμπως” που έγινε μέρα της γυναίκας είναι άραγε μέρα αμφισβήτησης της ανδρικής κυριαρχίας; Την απάντηση τη δίνει η επόμενη μέρα. Η μέρα της αποκατάστασης της τάξης μετά την τελετουργική εκτόνωση.

Γυρνάμε στο ψέμα. Το ψέμα που γιορτάζει και μας φέρνει γούρι. Το τελετουργικό ψέμα της ευετηρίας. Αυτό το ψέμα που έστω και επετειακά θέτει το ζήτημα της αλήθειας. Διότι χωρίς αυτή δεν υπάρχει. Θέτει όμως σήμερα κυρίως το ζήτημα των ορίων ανάμεσα σ’ αυτό και την αλήθεια.

Αυτό το ζήτημα ήθελα να θέσω. Με α-

φορμή την πρωταπριλιά. Όχι για να δώσω απαντήσεις. Διότι συχνά το ερώτημα είναι πιο δύσκολο από την απάντηση. Τα περιθώρια να θειξει κανείς ερωτήματα έχουν τόσο στενέψει...

Χρειάζεται λοιπόν το ψέμα να γιορτάζει στις μέρες μας σε μια συγκεκριμένη ημερομηνία. Πέρα από τη διάσταση της επιβίωσης ενός γραφικού εθίμου ποιά άλλη λειτουργία συμβολική ή όχι έχει στη ζωή μας; Για να ανατρέψεις τελετουργικά την αλήθεια για μία μέρα, πρέπει αυτή να συνιστά την καθεστηκυία τάξη. Πρέπει το ψέμα να είναι καταπιεσμένο και περιθωριοποιημένο για να του δώσεις την ευκαιρία της έκφρασης και μέσω αυτής να δώσεις την ευκαιρία της εκτόνωσης στους ανθρώπους που το έχουν ανάγκη -πως να το κάνουμε- το ψέμα. Ποια είναι λοιπόν η αλήθεια και ποιό το ψέμα; Είναι σίγουρα τα ΜΜΕ για παράδειγμα ότι όλο το χρόνο υπηρετούν την αλήθεια και την πρωταπριλιά “δικαιούνται” (εθνικού δικαίω) να εκπονωθούν μ’ ένα μεγάλο πρωτοσέλιδο ψέμα;

Εμείς όλοι έχουμε ξεκαθαρίσει τη σχέση μας με την αλήθεια (όχι την λεγόμενη “αντικειμενική αλήθεια”) αλλά τη δική μας αλήθεια, για να δικαιούμαστε να παίξουμε με το ψέμα;

Θαρρώ πως τέτοιες μέρες το ζήτημα της αλήθειας τίθεται με τον ποιό ειρωνικό τρόπο. “Και του χρόνου”.

ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ

από τον Φιλήμονα Καραμήτσι

Τη μυρίζεις την Άνοιξη, την αισθάνεσαι. Να ξεφύγουμε λίγο από τα σκοτεινά και τον κλειστοφοβικό χειμώνα, να περπατήσουμε στην πόλη τα απογεύματα με το ζεστό φως. Αλλάζει και η διάθεση. Άστους να γράφουν τους μικρόνους, τους εμπαιθείς, τους μικροφασίστες. Η ζωή πέρασε ίσως πάνω από τα μίζερα γραφεία τους κάποτε αλλά έφυγε γρήγορα. Ο καθένας έχει άλλωστε τους εχθρούς που του ταιριάζουν. Άλλοι έχουν τους Αλβανούς τους Τούρκους ή τους κομματάρχες του άλλου κόμματος ενώ αυτοί εχθρεύονται μόνο τον διαφεύγοντα χρόνο, τον καταδρομέα θάνατο και τα ταπεινά αισθήματα της ψυχής τους. Τα τελευταία όχι και τόσο. "Μόνο αυτοί που τρέφουν όνειρα απολαμβάνουν την πραγματικότητα". Νάτη η ποιήτρια που αφήνει τα τρυφερά μάτια των παιδιών στα χέρια άλλων δασκάλων, χωρίς όμως να την ξεχνάει κανένας. Η **Γιώτα Παρθενίου** αποχωρεί από την εκπαίδευση και την τιμούν οι άνθρωποι που συνεργάστηκαν μαζί της. Το θυμήθηκε ο Ηπειρωτικός Αγώνας και η Γεωργία Σκοπούλη (31/3).

Ο Ηπειρωτικός Αγώνας που οφείλει να αναρωτιέται πάντα αν είναι "Συναγμένη σοφία ο χορός των τσιγγάνων" κι όχι αν προσβάλλεται η δημόσια αισθητική από τα μικρά τσιγγανάκια. Ας συνεχίσει πάντως να μας προκαλεί χαριτωμένα - δεν κρατάμε κακία.

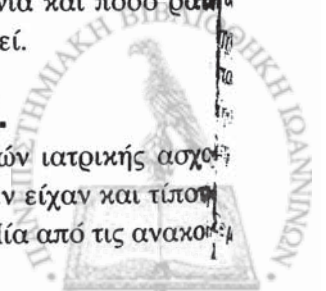
Μια καλή πρόταση προς τον Ηπειρωτικό Αγώνα και τον Πρωινό Λόγο - του οποίου ο συνεργάτης Γ. Κώτσης (3/3) τόσο περιφρονητικά μιλάει για "όσους δεν ξέρουν από δυστυχία"- είναι να αναλάβουν μία πρωτοβουλία για την περίθαλψη των παιδιών του δρόμου. Με το κύρος που διαθέτουν να απευθυνθούν στις τοπικές οργανώσεις πρόνοιας (και όχι βέβαια στην αστυνομία) και να απαιτήσουν να πάρουν τα παιδιά που ζητιανεύουν υπό την προστασία τους. Δεν είναι κακή ιδέα και τέλος πάντων είναι καλύτερα από το να αντιμαχόμαστε ποιος είναι πιο αντιρατσιστής από τον άλλον.

Αλλαγές

Το κλίμα του αντιρατσισμού που διαπερνάει εσχάτως την ιδιωτική τηλεόραση πέρασε μηχανικά και στον τοπικό τύπο. Περισσότερο στον Ηπειρωτικό Αγώνα και λιγότερο στον Πρωινό Λόγο και την Ήπειρο άρχισαν να αναδεικνύονται μερικές ψύχραιμες φωνές για την αντιμετώπιση των ξένων εργατών. Καμιά σοβαρή ανάλυση βέβαια δεν είδαμε ούτε κάποια προσπάθεια συντονισμού με τις ιδέες που κυκλοφορούν παγκόσμια. Καλά δείγματα και οι δύο κουβέντες που είδαμε στην τοπική τηλεόραση. Η μία τη Δευτέρα (6/4) στο **TV1** με τον πολύ καλά πληροφορημένο πρόεδρο του Δικηγορικού Συλλόγου και τον τουλάχιστον ήρεμο εκπρόσωπο της Ένωσης Αξιωματικών. Η παρουσιάστρια βεβαίως ρωτούσε γεμάτη αθωότητα γιατί δεν αυξάνονται οι ποινές για τους φυλακισμένους που επαναλαμβάνουν τα εγκλήματά τους όταν αποφυλακίζονται και είχε έγνοια αν έχασε την αυτοπεποίθησή του ο αστυνομικός. Μά κάτι τέτοιες κοινοτοπίες παραμερίζεται ο φόβος και το δέος που νιώθει κάθε φυσιολογικός άνθρωπος (και οι αστυνομικοί συνεπώς) μπροστά στην πιθανότητα φόνου ενώ αποσιωπάται εντέχνως το αυτονόητο, ότι δηλαδή κανείς αστυνομικός δεν έχει διωχθεί για φόνο σε αυτοάμυνα. Γι' αυτούς που θα πάρουν τα όπλα και θα σκοτώνουν συζύγους, γείτονες ή ιδεολογικούς εχθρούς είναι το πρόβλημα. Γι' αυτούς που σκοτώνουν πιασώπιατα και σηματοδεύονται το κεφάλι τους 15χρονα παιδιά και αθλώνονται. Ή τα ξεχάσαμε κιόλας αυτά; Η άλλη εκπομπή που ξεχωρίσαμε ήταν την Τετάρτη 8/4 στο **In Channel** με τον πάντοτε σοβαρό **Σπύρο Θεμελή** και τον καθηγητή κ. Γαλιάνη που υπενθύμισε το εγκλήματά των Ελλήνων στην Αμερική και τη Γερμανία και πόσο ρατσιστικά τους εντιμετώπισαν εκεί.

Καπνοί.

Με το συνέδριο των φοιτητών ιατρικής ασχολήθηκαν όλα τα μέσα γιατί δεν είχαν και τίποτα άλλο καλύτερο να κάνουν. Μία από τις ανακοινώ-

όσεις, αυτή που έδειχνε ότι μόνο 4 στους 100 οιτητές του Πανεπιστημίου μας κάνουν συστηματική χρήση χασις, αντιμετωπίστηκε από δύο ημερίδες με εντελώς διαφορετικό τρόπο. Ο **Πρωϊνός Λόγος** (2/4) έχει τιτλάκι ["Χασικλή-ς" το 4% των φοιτητών!] (εισαγωγικά και κυμαστικό δικά τους) ενώ από κάτω δημοεύει το δελτίο τύπου. Πάνω από το ίδιο δελτίο-τύπου ο **Ηπειρωτικός Αγώνας** βάζει τίτλο εμφανές "Μικρά τα ποσοστά των χρηστών". Πανερή η διαφορετική οπτική που αποκαλύπτει πολλά κυρίως για τον Πρωϊνό Λόγο. Το αυγές σχόλιο του **Θύμιου Τζάλλα** παρακάτω.

Συνεχίζει

Γιάννης Τζανετάκος διευθυντής της ΕΡΑ ξεχτυπάει με νέα εκπομπή για τους μετανάστες (θε Κυριακή στις 1 το μεσημέρι στην ΕΡΑ2 9,8 FM). Συντονιστής ο **Νίκος Γιαννόπουλος** από το Δίκτυο Κινήσεων για τα Κοινωνικά και Πολιτικά Δικαιώματα. Οι φασιστούληδες ασναχύσουν τα μαραμένα δάκρυα της εθνικοσοσύνης τους.

Αθηναϊκά

Ψωμιάδης μπήκε φυλακή γιατί έγραψε ότι ο **Λιώτης** πήρε μίζα για τα Σπάτα και δεν το αιδιξε. Κάποτε ήταν πρόεδρος της ΑΕΚ στο άσκατ κι έβγαине και στην τηλεόραση. Τώρα

ας του στείλουμε κουβαδάκια να παίζει με τη λάσπη του.

Κι άλλα ωραία γίναν όμως στον αθηναϊκό τύπο τη βδομάδα που μας πέρασε. Διώξανε την **Μαύρη Τρύπα** από την Ελευθεροτυπία κι έτσι η εφημερίδα γίνεται πλέον πιο αξιοπρεπής και όμορφη. Ο **Αναστασιάδης** εκδιώχθηκε γιατί επέμεινε στην έκδοση του **Πρωταθλητή**, αθλητικής εφημερίδας που γράφτηκε ότι ανήκει στον **Κόκαλη**. Αθλητική εφημερίδα έβγαλε και ο **Πέτρος Κωστόπουλος**, τον **Κόσμο των Σπορ**, και λέγεται ότι τσακώθηκε με τον μαυροτρύπα κι έτσι μια πολύχρονη φιλία πνίγηκε στα νερά του Πειραιά. Είχε αναγγελθεί επίσης η έκδοση του **Μίρορ**, γυναικείου περιοδικού των **Τεγόπουλου-Μαρινόπουλου**, απ' ό,τι φαίνεται όμως ο τίτλος ανήκε στον Αναστάσιδη οπότε... μπέρδεμα. Συμπέρασμα, ακόμα και οι πλούσιοι εκδότες έχουν προβλήματα. Αντιθέτως εμείς νιώθουμε όλο και καλύτερα.

Ποίκιλμα

Νέο τεύχος του περιοδικού Ποίκιλμα της πόλης μας. Βελτιωμένο αισθητικά και με καλή ύλη αξίζει την προσοχή σας. Μερικά κείμενα θα μπορούσαν πάντως να είναι πιο παιδεμένα.

Αποποινικοποίηση και απομυθοποίηση

Καμηλά είναι λοιπόν τα ποσοστά των φοιτητών που κάνουν χρήση χασις. Και το ενθαρρυντικό αυτό μήνυμα δεν μπορεί να μελετηθεί ξεχωριστά την ενημέρωση την οποία λαμβάνει σήμερα η νεολαία. Οι φοιτητές γνωρίζουν, το χαρτί δεν αποτελεί φόβητρο, ούτε οδηγεί στο θάνατο. Πριν την αποποινικοποίηση, η απομυθοποίηση φαίνεται πως φέρνει αλλαγές πιο θετικά αποτελέσματα. Είναι μια πόλη μάλιστα γειτνιάζεται με μία παραγωγό χώρα,

όπως η **Αλβανία**, σε μία πόλη πέρασμα.

Το επιστημονικό συνέδριο που διοργανώνεται από την ερχόμενη Παρασκευή στα Γιάννενα, θα παρουσιάσει και άλλα εξίσου ενδιαφέροντα στοιχεία.

Αξίζει δε να παρακολουθήσουμε τις επισημάνσεις των ειδικών για τη χρήση του καθόλα νόμιμου αλκοόλ, οι συνέπειες του οποίου αν και δεν αποτελεί ναρκωτική ουσία έχει πολλές φορές επώδυνες συνέπειες, σε ορισμένες περιπτώσεις πιο σο-

βαρές από τη μη συστηματική χρήση χασις.

Αλλά όσο η κοινωνία επικεντρώνει την προσοχή της στο μοναδικό εχθρό -τα ναρκωτικά- όσο επιμένει να μην τα διαχωρίζει σε σκληρά και μαλακά, ουσίες όπως το αλκοόλ θα παραμένουν αθώες τη στιγμή που όλοι γνωρίζουν ότι μόνο αθώες δεν μπορούν να χαρακτηριστούν.

Θ.Τ.

(Ηπειρωτικός Αγώνας 2/4)

Αβοκάντο για μια Ιβοζίμα

Η λεπτή γυναίκα με το γούνινο παλτό και τον γούνινο σκούφο φαινόταν, και ήταν, ξένη. Μας

Πάνω η περίφημη Μητέρα Πρόσφυγας (1936) της Ντοροθέα Λάνγκ και δεξιά η ανύψωση της αμερικάνικης σημαίας στην Ιβοζίμα (Τζον Ρόζενταλ, 1945)

κοίταξε φευγαλέα με αχνογάλαζο βλέμμα κι ύστερα έδειξε ένα χαρτονένιο δίπτυχο: “Είμαι Ρωσίδα από το Μίνσκ... Πουλιάω κάρτες για να μεγαλώσω τα παιδιά μου... Διαλέξτε ότι θέλετε και εκτιμήστε μόνοι σας πόσο κάνει”. Κοιτούσα τότε την παλιομοδίτικη καλλιγραφία του δίπτυχου και τότε τον Φώτη, στο μανάβικο του οποίου διαδραματιζόταν το ιδιότυπο αλισβερίσι. Εξίσου αμήχανος με μένα, έκανε πως διαλέγει μια κάρτα από το μάτσο που βρισκόταν ακουμπισμένο μπροστά του, έπιασε μία και έδωσε

δύο διακοσάρια. Είδα την κάρτα: Ήταν ένμνημιακό γλυπτό, αναπαριστούσε τους Αμερικάνους πεζοναύτες που στήνουν την ασπίδα στην Ιβοζίμα – η νίκη των Αμερικανών στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.

Η γυναίκα είχε εν τω μεταξύ πάρει ένα αβοκάντο και κινήθηκε να πληρώσει. Ο Φώτης έγνεψε όχι. Η γυναίκα αιωρήθηκε αβέβαιη για μερικές στιγμές, κι ύστερα ψύχθηκε σταθερά: “Υγεία...”.

Την κοιτάσαμε καθώς κατηφόριζε τη Τρικούπη, με το δίπτυχο, τις κάρτες στο σακούλα και το αβοκάντο. “Το Μίνσκ είναι στη Λευκορωσία”, είπα. Ο Φώτης είχε άλλη απάντηση: “Θα δού-

με πολλά ακόμη. Πέντε κι έξι καθημερινώς περνάνε από το μαγαζί Ρουμάνες, Ρωσίδες, Βουλγάρες, πουλάνε απίθανα πραγματάκια που δεν τα βρίσκεις ούτε

στο Μοναστηράκι, αλλά δεν θέλουν τα λεφτά χωρίς να πάρεις το κάτι τους... Είναι εμπόριο αυτό τώρα; Να όμως που τις κρατάει στη ζωή, με κάποια αξιοπρέπεια”.

Ο πανέξυπνος Μωραΐτης, απόγονος δεκάδων γενεών εμπόρων, ενστικτωδώς αντιλαμβάνεται ότι το εμπόριο, το ντάρε και αβέρε, κρατάει στη ζωή τη γυναίκα από το Μίνσκ. Ίσως έρχει ακούσει για το εμπόριο που ανθούσε στην Κατοχή, όταν οι αστικές πλατείες μεταμορφώθηκαν σε μεσαιωνικά παζάρια, όταν έναντι μιας καρυδένιας κονσόλας αποκόμιζες λάδι και φασόλια. Αυτό το στοιχειώδες, το πρωταρχικό εμπόριο έσωσε ζωές και συντηρούσε το ελάχιστο επίπεδο ανθρώπινων σχέσεων.

Είναι το ίδιο εμπόριο που περιγράφει καταεπιπτώς ο σπουδαίος Ιταλός συγγραφέας Πρίμο Λέβι, στις συγκλονιστικές μαρτυρίες του από το Άουσβιτς και την Ανατολική Ευρώπη μετά την υποχώρηση των Γερμανών. Είναι το εμπόριο που σώζει τη σάρκα και δίνει ελπίδες για αζωπύρωση της ζωής. Παντού όπου η ζωή τίθεται εν κινδύνω και η αξιοπρέπεια εν διωγμώ, το εμπόριο με “πραγματάκια” κρατάει τα τελευταία ξέφτια επικοινωνίας, ένα ανθρώπινο νότο.

Η παρούσα κατάσταση ασφαλώς δεν συγκρίνεται με τα οριακά φαινόμενα των στρατοπέδων συγκέντρωσης και του κατοχικού λιμού. Ωστόσο, η έλευση των φτωχών εμγκρέδων από τις χώρες του Βορρά και της Ανατολής δίνει στη ζωή μας διπλή όψη. Πλάι στην απαστράφουσα, την “αμερικανική”, με τα θαύματα του καταναλωτισμού, τα PIN, τις cash cards, τις αρωματωμένες χρομολιθές, ξάφνου βλέπουμε μικροπαζάρια με φτηνά υφάσματα, κομπολόγια, κηραία τσιγάρα, μαϊμούδες Ραλφ Λώρεν, άρτες από την Ιβοζίμα... Ο υστερομοντέρνος, υπερπρωτοκόσμιος καπιταλισμός των άυλων τίτλων και του e-commerce συνυπάρχει με τις πιο αρχαϊκές μορφές συναλλαγών, όπου μια καρτ – ποστάλ ανταλλάσσεται με λαχανικά. Ταιριαστά; Γιατί όχι; Ποιος άλλωστε μπορεί να κρίνει σιγουριά τι ταιριάζει και τι όχι;

Τα ορθάνοιχτα σύνορα σαρκάζουν το Σέ-

γκεν και τις μεθοριακές φρουρές, διότι φέρουν μέσα τους την ιστορία. Οι συνοριακές γραμμές είναι ιστορικές ουλές στο σώμα της Ευρώπης, του κόσμου, σημάδια από πολέμους και μοιρασιές. Ξέρουν πως ό,τι κλείνει εδώ, θα ανοίξει πιο ‘κει αύριο οι άνθρωποι συμπεριφέρονται σαν τα υγρά, παίρνουν το σχήμα του δοχείου που τους περιέχει κι οι φτωχοί άνθρωποι, οι ντεξεσπεράδος της Λευκορωσίας, της Μολδαβίας, του Καυκάσου και του Αίμου, σαν τα αέρια, απλώνονται σε όλο το χώρο του δυνητικού πλούτου.

Η κατανόηση αυτής της αέναης κίνησης ανθρώπων και “πραγματακιών”, της ανεξάλειπτης ανάγκης για επιβίωση και στοιχειώδη “ανθρωπινότητα”, είναι το μόνο που μπορεί να καταλαγιάσει τον βραχνά της ξενοφοβίας και του ρατσισμού, να μαλακώσει τον υπαρκτό και δικαιολογημένο φόβο του Νέου και του Άλλου.

Η ξενοφοβία εδράζεται κυρίως στις φαντασιακές αναπαραστάσεις του Άλλου και τις φαντασιακές κοινότητες των Ομοίων. Ο μητροπολίτης της κάποτε πολυεθνικής Θεσσαλονίκης, όταν κραυγάζει “το έθνος απειλείται από τους εχθρούς του, Αλβανούς, Σκοπιανούς και Τούρκους”, περιγράφει μια φαντασιακή κοινότητα που συγκροτείται έναντι μιας απειλής.

Αλλά ποια απειλή αντικρίζουμε στο ντροπαλό εμπόριο της Λευκορωσίας, που προτείνει μια Ιβοζίμα (συμβολικό απόρριμμα) έναντι ενός αβοκάντο; Τη μαγική λέξη **λιουμπλιού** αντικρίζουμε, αυτή που συλλέγει σε όλες τις γλώσσες του κόσμου η μικρή Ρουμάνια στις “Δύσκολες νύχτες” της Μέλπως Αξιώτη. Λιουμπλιού, δηλαδή, αγαπημένη.

Σε κάθε τεύχος μια επιλογή από τον Άλλο Τύπο. Αυτή την φορά, Ν.Γ. Ευδάκης από την Καθημερινή, Σάββατο 28 Μαρτίου 1998.

Ο Δημήτρης Τσόλκας στο δρόμο για τη Βουλή;

ο πρώην Γραμματέας της Ν.Ε. ΠΑΣΟΚ μας μιλά για το κοινωνικό πρόσωπο του κόμματος, τις «εθιμοτυπικές» διαδικασίες επιλογής υποψηφίων, την Υγεία και την προσωπική του σχέση με την πολιτική

Ο Δημήτρης Τσόλκας, γιατρός στο επάγγελμα διέτελε δώδεκα χρόνια μέλος της Νομαρχιακής Επιτροπής του ΠΑΣΟΚ και πέντε Γραμματέας της. Στις πρόσφατες εκλογές της Ν.Ε. εκλέχτηκε πρώτος σε σταυρούς αλλά δεν έβαλε εκ νέου υποψηφιότητα για Γραμματέας. Είναι παντρεμένος και έχει ένα παιδί.

Μικρόπολις: Στις επόμενες δημοτικές εκλογές ενδέχεται να είναι υποψήφια τα ίδια πρόσωπα που ήταν και στις προηγούμενες εκλογές. Αντίστοιχα φαινόμενα έχουμε και στις βουλευτικές εκλογές. Πώς σχολιάζετε το γεγονός;

Δημήτρης Τσόλκας: Αν κάποιος έβλεπε τα πρόσωπα που ηγούνται τόσα χρόνια των δημοτικών παρατάξεων και των ψηφοδελτίων στις βουλευτικές εκλογές θα μπορούσε να ισχυριστεί ότι υπάρχει το θετικό στοιχείο μιας σταθερότητας στις σχέσεις πολιτών και πολιτικών κομμάτων.

Προσωπικά πιστεύω όμως ότι υπάρχει ένα έλλειμμα προσώπων που μπορούν να ηγηθούν και να κινήσουν νέες πολιτικές για την αυτοδιοίκηση και νέες αξίες και πρακτικές ευρύτερα για την περιοχή μας. Το έλλειμμα αυτό καλούμαστε να το καλύψουμε προφανώς και με νέες θέσεις και προγράμματα αλλά και με νέα πρόσωπα. Αλίμονο αν μείνουμε στο συμπέρασμα ότι η πολιτική στο τόπο μας γίνεται από τα ίδια πρόσωπα συνεχώς.

Υπάρχει βέβαια ένα γενικότερο πρόβλημα αξιοπιστίας των πολιτικών και της πολιτικής το οποίο για να λυθεί χρειάζονται αποφασιστικές τομές.

Όταν λέτε τομές τι εννοείτε γιατί εδώ και καιρό γίνονται συζητήσεις περί της αξιοπιστίας, λίγα όμως γίνονται στην πράξη.

Σε επίπεδο τοπικής αυτοδιοίκησης, χρειάζεται μία νέα συλλογικότητα που να αναδεικνύει άξιους εκπροσώπους και να θεωρεί τους πολίτες συμμετέχοντες. Τα κόμματα οφείλουν να στηρίξουν αυτές τις νέες συλλογικότητες προωθώντας την αποκέντρωση στη λειτουργία, τη λήψη των αποφάσε-

ων και την καθημερινή πρακτική. Επιπρόσθετα τα δημόσια πρόσωπα δεν πρέπει να προκαλούν με τη συμπεριφορά τους, τον πολιτικό τους λόγο και τις πρακτικές τους. Οι εποχές της μεγαλοστομίας και των γενικόλογων θεωριών έχουν περάσει ανεπιστρεπτή. Δεν μπορεί να συνεχιστεί, για παράδειγμα, αυτή η διάσταση που υπάρχει μεταξύ της διάθεσης των πολιτικών να προσφέρουν στον τόπο και της πραγματικότητας που για την Ήπειρο σημαίνει φτώχεια. Οι πολιτικοί πρέπει να γίνουν πιο αποτελεσματικοί.

Όσα λέτε μπορεί να ακουστούν ως ευχολόγιο όταν ήδη το κόμμα σας δεν μπόρεσε να υλοποιήσει την πολυδιαφημισμένη επιλογή του για “ανοιχτές διαδικασίες βάσης” στην εκλογή των εκπροσώπων στην τοπική αυτοδιοίκηση. Το νέο χρίσμα στον Λευτέρη Γκλίναβο δόθηκε από μερικές δεκαδες στελέχη.

Η αποκέντρωση και η άμεση εκλογή των υποψηφίων από τη βάση του κόμματος, υπάρχουν στο πνεύμα των αποφάσεων του ΠΑΣΟΚ. Στην πράξη, όμως, αρκετές φορές δεν γίνεται αυτό. Οι συγκεκριμένες διαδικασίες πολλές φορές μοιάζουν να είναι «εθιμοτυπικές» και φαίνονται σαν να επισφραγίζουν επιθυμίες ή προτάσεις του κεντρικού ΠΑΣΟΚ να κλείσει το θέμα σε διάφορους νομούς ενώ δεν περιλαμβάνονται σ' αυτές το σύνολο των μελών του. Τα μέλη του ΠΑΣΟΚ, το οποίο οφείλει να παραδειγματίζει με τις επιλογές του, μοιάζουν με συρραγούς που κινητοποιούνται μόνο στις εκλογές, κι από εκεί και πέρα τίποτα άλλο.

Στο εσωτερικό των κομμάτων διαπιστώνουμε και μία πλευρά προσωπικών επιλογών που αναγκάζει τους πολίτες που παρακολουθούν αυτές τις προσωπικές επιλογές να στρέφουν τα νώτα τους στην πολιτική. Δυστυχώς το πάθος για την πολιτική της προηγούμενης δεκαετίας έχει αντικατασταθεί με προσωπικές στρατηγικές και πορείες. Οι δημόσιες σχέσεις έχουν αντικαταστήσει τη συλλογικότητα.

Μήπως τελικά η ίδια η πολιτική της κυβέρνησης, ιδιαίτερα η πολιτική λιτότητας που εμφανίζεται και ως μονόδρομος, ακυρώνει όσα λέμε εμείς εδώ για αποκένρωση ή νέες συλλογικότητες;

Η πορεία της κυβέρνησης ιδίως μέσα στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μοιάζει μονόδρομος. Η σημερινή πολιτική της κυβέρνησης στους βασικότερους άξονες είναι απαραίτητη και αναγκαία. Υπάρχουν, βέβαια, και πλευρές που θα μπορούσαν να τροποποιηθούν, κυρίως αυτές που αφορούν την κοινωνική μας πολιτική. Σήμερα στην Ευρώπη υπάρχουν πολλές προσεγγίσεις στο θέμα του κράτους Πρόνοιας και της κοινωνικής πολιτικής των λεγόμενων προοδευτικών κομμάτων, από το κέντρο ως και την παραδοσιακή αριστερά, και υπάρχει συνεχής προβληματισμός για την πιθανότητα να περιθωριοποιηθούν κομμάτια της κοινωνίας.

Ο Δημήτρης Τσόγκας γεννήθηκε το 1964 στο Τέροβο Ιωαννίνων. Πήγε σχολείο στα Γιάννενα. Σπούδασε Ιατρική στην πόλη μας και τέλειωσε το 1988. Η γυναίκα του είναι φιλόλογος και υπηρετεί στον Πεντάλοφο Κοζάνης. Έχουν ένα παιδί.

...τά που λέτε, δεν νομίζουμε ότι είναι κυρίαρχα την πολιτική της κυβέρνησης. Σας θυμίζω ότι συνδικαλιστικά σας στελέχη με ανάλογες θέσεις αμμονώθηκαν και εκδιώχθηκαν από τα όργανα στο πρόσφατο συνέδριο της ΓΣΕΕ. Σας επισημαίνουμε επίσης ότι κι όταν ακόμα υπάρχει περίπτωση να εκφραστεί μία διαφορετική πολιτική η κυβέρνηση θέλει θέμα κομματικής πειθαρχίας στη Βουλή. Μήπως τελικά η ηγετική ομάδα του ΠΑΣΟΚ αποκλείει τις διαφορετικές απόψεις μέσα στο κόμμα;

Η ηγετική ομάδα του ΠΑΣΟΚ σήμερα οφείλει να υπηρετεί συνθέτοντας τις διαφορετικές αντιλήψεις και απόψεις που υπάρχουν στο εσωτερικό του κόμματος ειδικά όταν αυτές αντιστοιχούν σε κατ'εξοχή κοινωνικές ανησυχίες. Αυτό σ' ένα βαθμό γίνεται σήμερα. Σε ένα βαθμό θα έλεγα ότι περιμέναμε ότι θα έμπαινε κάποια στιγμιαία θέμα κομματικής πειθαρχίας παρότι είναι ένα μέτρο χνά χρήσιμο στην ψήφιση νομοσχεδίων, γιατί πολλές φορές οι μόνιμοι διαφωνούντες διαφωνούν σε καίριες επιλογές του ΠΑΣΟΚ μόνο και μόνο για να διατηρήσουν ένα συγκεκριμένο εσωκομματικό προφίλ. Αναζητούμε σήμερα μέσα στο ΠΑΣΟΚ ένα ηγεμονικό πλειοψηφικό ρεύμα που δημιουργήσει και μία νέα σύγκλιση σε επίπεδο ηγετικής ομάδας αλλά και θα συνθέσει και τις διαφορετικές πολιτικές αντιλήψεις της βάσης. Αυτό τον ρόλο μπορεί να τον αναλάβει ο Κώστας Μίτης και έχει τις δυνατότητες να τον φέρει εις πέρας με επιτυχία.

Πώς θα γίνει αυτό όμως όταν και οι δομές του ΠΑΣΟΚ και οι διαδικασίες που είδαμε πρόσφατα για την επιλογή του υποψήφιου Νομάρχη και Δημάρχου παραμένουν, κατά τη γνώμη μας, στα γνωστά κομματικά επίπεδα που συνηθίσαμε τόσα χρόνια.

Αν το ΠΑΣΟΚ μείνει με τους ίδιους μηχανισμούς, «οργανωτική» αντίληψη στους οποίους, όποιος προσπαθεί να ελέγξει το παιχνίδι γράφει μέλη «μιας χρήσεως» τότε θα αποτύχει. Θα ακυρώσει τη δυνατότητα επαφής του κόμματος με τους πολίτες.

Πολλές φορές πρωτοκλασάτοι του κόμματός μας σε τοπικό ή κεντρικό επίπεδο με τις επιλογές που προωθούν μέσα από εθιμοτυπικές διαδικασίες υλοποιούν μία πολιτική χωρίς να προηγείται ένας γόνιμος διάλογος και χωρίς αυτές οι επιλογές να αποτελούν το φυσικό καταστάλαγμα μιας, μακράς διάρκειας επικοινωνίας οργάνωσης και πολιτών. Το μεγάλο ερώτημα για την ανασυγκρότηση των κομμάτων και ιδιαίτερα του ΠΑΣΟΚ είναι υπαρκτό και δεν θα το απαντήσουμε με οργανωτικές ανασυγκροτήσεις σαν την τελευταία.

Αν θέλουμε να κάνουμε ένα μεγάλο άλμα πρέπει να το κάνουμε με νέες δυνάμεις και με νέα στελέχη σ' όλα τα επίπεδα. Από τη σκοπιά αυτή είχα προσωπικά και τις διαφωνίες που εξέφρασα δημόσια πρόσφατα, γύρω από την τοπική αυτοδιοίκηση. Δεν λέω γενικά ότι κάποιος από τους υποψηφίους του κόμματός μας είναι κακός, θεωρώ όμως ότι υπάρχουν κάποιοι άλλοι καλύτεροι που

μπορούν να φτιάξουν τα Γιάννενα του 2000 που οραματιζόμαστε. Για τα Γιάννενα σκεφτόμαστε ακόμα με το πλαίσιο πολιτικής του 1980.

Υγεία

Για να αλλάξουμε θέμα, πώς κρίνετε την υγειονομική περιήλωση στην Ήπειρο;

Η Ήπειρος ειδικά θα έλεγα ότι αποτελεί ίσως την καλύτερη υγειονομική περιφέρεια της Ελλάδας ειδικά τώρα με την ολοκλήρωση της καρδιοχειρουργικής κλινικής και την ενίσχυση του ΕΚΑΒ. Φυσικά δαπανώνται ακόμα μεγάλα ποσά χωρίς μάλιστα να κατανέμονται πάντα ορθά και το κόστος λειτουργίας πρέπει να μειωθεί. Έχει και η Υγεία τα προβλήματα του δύσκαμπτου δημόσιου τομέα. Ειδικά για την Ήπειρο που έχει την απαιτούμενη υποδομή το σύνθημα για τα επόμενα χρόνια πρέπει να είναι: καλύτερο κράτος πρόνοιας, πιο λειτουργικό και πιο αποδοτικό.

Τελευταία βάλλεται συστηματικά ο χώρος της Υγείας κυρίως για το μεγάλο κόστος του ενώ όλο και πιο έντονη είναι η πίεση να ιδιωτικοποιηθεί τουλάχιστον το πιο προσοδοφόρο κομμάτι του.

Κατά τη γνώμη μου η Υγεία στα επόμενα δέκα χρόνια τουλάχιστον, θα συνεχίσει να βρίσκεται κάτω από τον έλεγχο του Δημοσίου. Οι υπηρεσίες της Υγείας πρέπει πάση θυσία να γίνουν πιο αποδοτικές αλλά σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να ιδιωτικοποιηθούν. Πιστεύω ότι αν κάποια τμήματα της Υγείας περάσουν σε ιδιωτικά χέρια θα δημιουργηθούν τέτοια αντιφατικά φαινόμενα που και το κόστος δεν θα μειώσουν και το επίπεδο των υπηρεσιών δεν θα ανέβει.

Η επιδίωξη για μείωση του κόστους οδήγησε σε μία σωστή ή χειρότερη λίστα φαρμάκων;

Έχει γίνει μία σημαντική προσπάθεια από την επιστημονική επιτροπή που όμως έχει σταματήσει. Βρέθηκαν εκτός της λίστας φάρμακα σημαντικά, ταυτισμένα με τη θεραπεία πολλών νοσημάτων κι έχουν δημιουργηθεί αντιδράσεις. Οι επιλογές που έγιναν τελικά στη λίστα είναι πιθανόν να οδηγήσουν σε κοινωνικές αντιδράσεις χωρίς παράλληλα να μειωθεί το κόστος. Δεν θα ήθελα όμως να επεκταθώ στο θέμα αυτό, προς το παρόν.

Δύο άλλα καιρία προβλήματα είναι η αντίληψη που θέλει τους πολίτες να «αμοιβουν» τους γιατρούς στα νοσοκομεία και το υψηλό κόστος της ασφάλισης αφού οι ασφαλισμένοι πληρώνουν πολλά και η περιήλωση δεν είναι ανάλογη.

Το πρώτο θέμα είναι ανάλογο της κοινωνικής ε-

ξέλιξης στην Ελλάδα. Για να πεισθεί ο ασθενής ότι δεν χρειάζεται να πληρώσει πρέπει πρώτα και οι ελάχιστοι γιατροί που παίρνουν φακελάκι να κλείσουν τις τσέπες. Από την άλλη μεριά είναι απαραίτητο να αυξηθούν και οι μισθοί των 180 και 200 χιλιάδων δραχμών των γιατρών του ΕΣΥ. Στις ΔΕΚΟ οι μισθοί είναι καλύτεροι. Το πρόβλημα πάντως παρουσιάζεται κυρίως στις χειρουργικές ειδικότητες. Με την βελτίωση της υποδομής και τα νέα χειρουργεία που προστίθενται μειώνονται οι προσπάθειες παράκαμψης της λίστας άρα και τα φακελάκια.

Για τα υψηλά ασφάλιστρα χρειάζεται μία γενναία απόφαση από τον κ. Γείτονα που πρέπει να δεκτός από τη μείωση του κόστους της Υγείας και το θέμα αυτό. Ευελπιστώ ότι μέσα στο 1998 θα γίνει. Τα ταμεία θα έχουν πάντα ελλείματα που θέλουν να καλύπτει το δημόσιο κι αυτό είναι μέσα στη φιλοσοφία μας ειδικά τώρα που ο καπιταλισμός επιτίθεται σ' όλα τα επίπεδα. Σίγουρα όμως μπορούμε αυτά τα ελλείματα να μειωθούν.

Τι γίνεται με τις φωνές που ακούγονται για αύξηση του προβλήματος της χρήσης ναρκωτικών κυρίως από την νεολαία;

Ειδικά για την πόλη το πρόβλημα είναι μεγάλο και σας το λέω και ως γιατρός, και μάλιστα δεν έχει γίνει ιδιαίτερα γνωστό. Ένα πέντε τοις εκατό του πληθυσμού στην περιοχή αντιμετωπίζει καθημερινά το πρόβλημα επικείμενου θανάτου φίλου ή συγγενούς του. Το πρόβλημα το βλέπω να μεγαλώνει αφού συνοδεύεται παράλληλα από την ανεργία των νέων, την ανασφάλεια, την αναξιοπιστία και την κρίση της κοινωνίας.

Η μόνη απάντηση, όμως, του κράτους είναι η καταστολή.

Το πρόβλημα δεν λύνεται με τους τρόπους που δοκιμάζονται σήμερα. Χρειάζονται γενναίες προσπάθειες τόσο κεντρικά όσο κι από τις τοπικές αρχές. Η μεθαδόνη μπήκε σωστά και σωστά επεκτείνεται. Και στα Γιάννενα υπάρχουν παιδιά που ζητάνε να ενταχθούν σ' αυτό το πρόγραμμα αλλά και στις κοινότητες. Δεν επαρκούν όμως οι κοινότητες. Χρειάζονται κι άλλες τομές. Εγρήγορση των επιστημόνων, διαφορετική αντιμετώπιση του χρήστη από την αστυνομία και από τη δικαιοσύνη.

Ο νόμος όμως εντάσσει τη χρήση στα κακούργηματα.

Προφανώς χρειάζεται και μία γενναία νομοθετική ρύθμιση και διαχωρισμός του χρήστη από το έμπορο.

Ο χρήστης πρέπει να πηγαίνει φυλακή, ακόμα κι όταν δεν δείχνει διάθεση αποτοξίνωσης;

Μπορώ να απαντήσω εύκολα. Χρειάζεται μία προσέγγιση με περίσσειμα ψυχής από όλους όσους κρίνουν και δικάζουν. Χρειάζεται νομοθετικό πλαίσιο που θα ελαφρύνει, για να μην πω θα αλλάσσει, τις ποινές στον χρήστη ειδικά για ανθρώπους που προσπαθούν να αποτοξινωθούν. Είναι απαραίτητη μια συνολική αντιμετώπιση που ίσως κοστίζει αλλά θα έλεγα ότι *ας μειωθούν λίγο τα ποσά για τους δρόμους των χωριών και δοθούν στα προγράμματα αποτοξίνωσης και ενάνταξης*. Δεν χάνεται η αποκέντρωση για λίγα κατομμύρια. Σήμερα δυστυχώς εκτός από ελάχιστους μέσα στο ΠΑΣΟΚ όπως οι Στέφανος Μανίρας, Παρασκευάς Αυγερινός, Γιώργος Παπαδόπουλος ουδείς άλλος συλλαμβάνει το μέγεθος του κοινωνικού αυτού προβλήματος.

Ποια είναι η γνώμη σας για την εγκληματικότητα που αποδίδεται συνήθως στους μετανάστες;

Υπάρχουν δύο πλευρές. Η μία πλευρά στα πλαίσια της αλληλεγγύης πιστεύει ότι με τους μετανάστες πρέπει να συμβιώσουμε και να συνεργαστούμε. Η άλλη, πλευρά πιστεύει το αντίθετο και αυτή περιλαμβάνονται άνθρωποι της εξουσίας, ηγετρώνες των τοπικών κοινωνιών, κάτοχοι διάφορων μικροεξουσιών και θέσεων και βέβαια τα ΜΜΕ. Τα ΜΜΕ που μιλάνε συνεχώς για τους πρόσφυγες Αλβανούς αποσιωπώντας τα μεγάλα ελλείμματα των ντόπιων ή την απαράδεκτη συμπεριφορά προς τους Αλβανούς καλλιεργώντας επιθετικές συμπεριφορές, ρατσισμό και ξενοφοβία. Πιθανώς η Ελλάδα και στις σχέσεις της με τους λαοφιλικούς λαούς οφείλει να αναδείξει την ηθική δύναμη και την αλληλεγγύη κι όχι να το παίξει ερδύναμη που θα τους "σύρει στην ανάπτυξη" όπως πολλοί πατριδοκάπηλοι, και μέσα στο ΠΑΣΟΚ, λένε.

Ποιες είναι οι προοπτικές που ενδιαφέρει ο λαός αφού σας το θέτουν και συχνά: Υποψήφιος είστε στις επόμενες βουλευτικές εκλογές;

Υπάρχουν τις καθημερινές αγωνίες και απογοητεύσεις μπορώ να συμβάλλω με τις ιδέες μου στο να αλλάξει το πολιτικό σκηνικό και δεν νομίζω ότι πρέπει κανείς να περιμένει να κλείσουν οι παλιότεροι ιστορικοί πολιτικοί κύκλοι για να παύσει γιατί τότε κινδυνεύει να περιθωριοποιηθεί. Η πολιτική είναι ένας καθημερινός αγώνας.

Την συνέντευξη πήραν ο Ν.Α. και ο Φ.Κ.

**Τα πάντα γύρω
από την φωτογραφία**

**Πυρσινέλλα 12
Τηλ. 38342**

Φωτοχώρας

Γράμματα στον Βασίλη

Αγαπητέ Βασίλη για σου,

Χαρήκαμε πολύ που άνοιξες και δεύτερο εστιατόριο στη θετή σου πατρίδα. Από παιδί είχες μέσα σου το εμπορικό δαιμόνιο. Θα θυμάσαι σίγουρα εκείνη την περίφημη θεατρική παράσταση στο δημοτικό σχολείο όπου έπαιξες τέλεια τον κερδωό Ερμή και εισέπραξες τα χειροκροτήματα όλου του χωριού και τα συγχαρητήρια των δασκάλων σου.

Την ήσυχη ζωή του χωριού, αγαπητέ Βασίλη, ήρθε να ταράξει ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα, που είχε για στόχο την ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας. Αυτή η δράση ήταν επιδοτούμενη από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Στην αρχή είχαμε τις αντιρρήσεις μας. Κι αυτό γιατί οι νέοι, όπως του λόγου σου, έφυγαν από το χωριό. Όμως ο Πρόεδρος μας, που είναι πολύ δραστήριος, επέμεινε ότι αυτή η δράση θα άλλαζε σημαντικά την οικονομία του τόπου και ούτως ή άλλως, τα χρήματα ήταν της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δεν έπρεπε να πάνε χαμένα. Δεχθήκαμε. Τί να πεις;

Όπως μας είπε ο υπεύθυνος του εκπαιδευτικού προγράμματος, η δράση αποσκοπούσε στην εξειδίκευση του ντόπιου ανθρώπινου δυναμικού στις ήπιες μορφές συνεδριακού, εκπαιδευτικού και πολιτιστικού τουρισμού. Στο άμεσο μέλλον, ένα τεράστιο κύμα περιηγητών από τη Δυτική Ευρώπη θα πλημμύριζε τους ορεινούς όγκους της Πίνδου. Έπρεπε, λοιπόν, να είμαστε έτοιμοι, όχι μόνο να τους υποδεχθούμε, αλλά και να ωφεληθούμε από τις προκλήσεις του μέλλοντος. Και το κάναμε πατριωτικά. Αφήσαμε τις δουλειές μας, τα ζώα μας, τα κηπάριά μας και καθίσαμε πάλι στα θρανία του δημοτικού σχολείου.

Το πρόγραμμα περιελάμβανε θεωρία, πρακτική εξάσκηση, καθώς και μια εκδρομή στο Μέτσοβο. Δευτέρα πρωί λοιπόν και το θεωρητικό τμήμα της εκπαίδευσης άρχισε κανονικά. Πρώτα μάθαμε τι είναι περιήγηση και κατόπι διδαχθήκαμε τα ακόλουθα: "Οι αρχαίοι ημών πρόγονοι ήταν οι πρώτοι περιηγητές στον κόσμο. Αυτοί έμαθαν στους Ευρωπαίους και σ' όλους τους άλλους λαούς να κάνουν ταξίδια αναψυχής και μόρφωσης. Με τα μορφωτικά ταξίδια οι πρόγονοί μας γνώ-

ρισαν τον τότε γνωστό κόσμο και σιγά - σιγά ανέπτυξαν το εμπόριο και τις καλές τέχνες. Οι ελληνικές πόλεις κοσμήθηκαν με ναού αγάλματα, άλση, θέατρα, πνευματικά κέντρα και ιερά μαντεία. Οι ομορφιές της πατρίδας μας προκάλεσαν το ενδιαφέρον των βαρβάρων, οι οποίοι άρχισαν να επισκέπτονται τη Ελλάδα για να μορφωθούν. Παράλληλα, έκαναν λουτρά στις γαλάζιες ακτές της, γευόμενοι την εκλεκτή τοπική μαγειρική. Στα σμύδια μάλιστα εκείνα που ζητούσαν περισσότερο ήταν οι πίτες, τα σουβλάκια, το τζιτζίκι, ο μουσακάς, το μιάμ μπαϊλντί και μπακλαβάς".

Η πρακτική εξάσκηση άρχισε τις επόμενες μέρες. Χωρισθήκαμε σε ομάδες κι αρχίσαμε να φέρνουμε βόλτα το χωριό για να βρούμε αρχαία. Πήγαμε και στην Κιάτρα Αρέο. Αυτή η πέτρα έπεσε από τον ουρανό μας είπαν, και οι αρχαίοι έχτισαν ένα ναό προς τιμήν του θεού Άρη. Το γεγονός ήταν μοναδικό και αν η αρχαιολογική σκαπάνη φέρνε στο φως της ημέρας τα ερείπια του ναού τότε όλοι μας είχαμε σωθεί. Όλες οι προϋποθέσεις για την ανάπτυξη του μορφωτικού, συνεδριακού και ορεινού τουρισμού υπήρχαν στην περιοχή και μόνο ένα ξενοδοχείο, ένα συνεδριακό κέντρο και ένα εστιατόριο έλειπαν απ' αυτή. Και πριν προλάβουμε να θέσουμε τις ερωτήσεις μας η πρακτική εξάσκηση είχε τελειώσει.

Στην εκδρομή, Βασίλη μου, περάσαμε θαυμάσια. Και φάγαμε καλά και ήπιαμε αρκετά και πολύ κόσμο είδαμε. Η θεία σου μάλιστα αγόρασε ένα ξυλόγλυπτο ημερολόγιο, που δεξιά και αριστερά του Παρθενώνα είχε δυο ανάγλυφες κατσίκες.

Αυτά τα νέα μας Βασίλη μου. Άλλα δεν έχω να σου γράψω. Α! λίγες μέρες αργότερα άγνωστοι έσκαψαν στην Κιάτρα λ' Αρέο στον Αϊ-Σωτήρα και στο γεφύρι α λα Μοάρ. Πολλοί είπαν ότι ήταν Αλβανοί. Πάντως, εμείς ακόμα περιμένουμε τα χρήματά μας για να τακτοποιήσουμε τη δόση του δανείου της Αγροτικής Τράπεζας.

Εν Παλαιοχωριώ τη 10η Απριλίου 1991
Σε φιλώ με αγάπη
Μιχάλης Λαίος

Γιώτα και Βιβή Νάτση
Floral Designers
Διεθνούς σχολής Οντοφλός
Κεντρική Πλατεία 1, Ιωάννινα,
τηλ. 27435, 31939, τηλ. & fax 70668

Ένα κλαδί πρωταθλητής, ανάμεσα σε ηλιο-
τρόπια πρωταθλητές, που ορθώνονται ψηλά
πάνω απ' τα κεφάλια των παιδιών

Για την καλύτερη εξυπηρέτησή σας
μεταφερθήκαμε στο νέο μας κατά-
στημα, Κ. Πλατεία, τηλ. 77303

Εκτελούμε παραγγελίες πρωτότυπων
δώρων και συνθέσεων καλαθιών

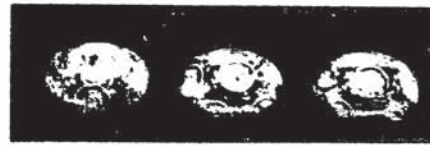

FABRICANT: S.A. CONFISERIE LEONIDAS
41 - 43 BOULEVARD J. GRAINDOR
B-1079 BRUXELLES - TEL. 02/ 522 19 57

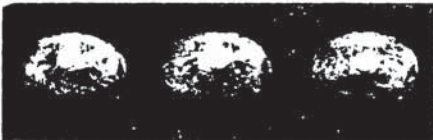
Σοκολατένια αυγουλάκια

CARAQUE LAIT

CARAQUE BLANC

COCKTAIL

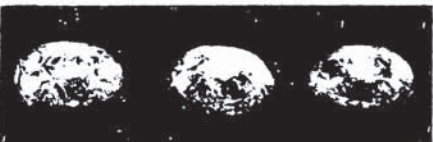
VANILLE

FRAMBOISE

ANTOINETTE

TOSCA

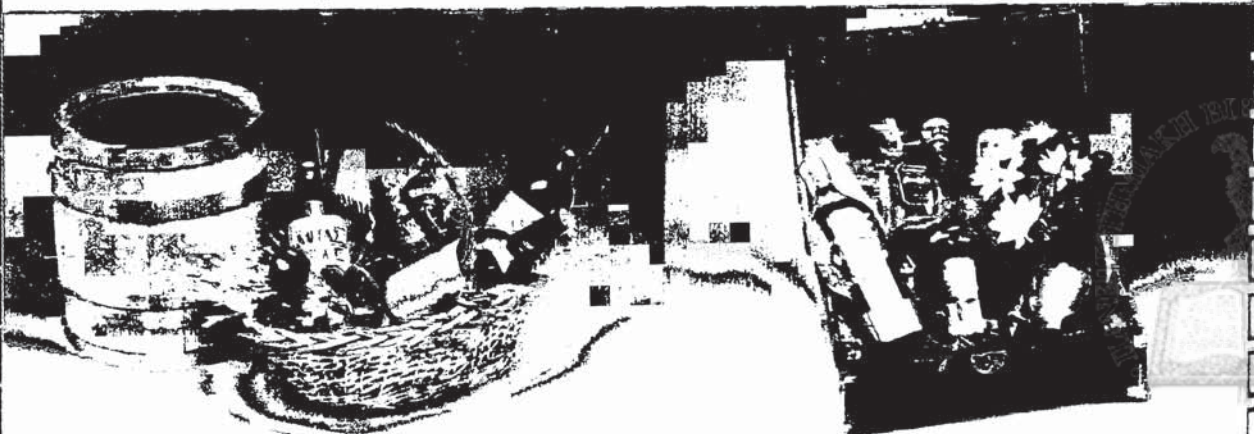

PRALINE

ORANGE

Εκτός από τις περίφημες βελγικές πραλίνες διαθέτουμε εκλεκτή
κάβα σπάνιων ποτών και 250 ετικέτες κρασιών.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Τέχνες

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ - ΘΕΑΤΡΟ - ΒΙΒΛΙΟ - ΜΟΥΣΙΚΗ - ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ - ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Συνταγή Alien Μαγειρικής

ή ο Καλός, ο Κακός και ο Άσχημος στο Διάστημα

πό τους Νίκο Θεοδώρου και Δημήτρη Σπυρίδωνος

ο Πρόγραμμα Ομαδικής Παρακολούθησης ταινιών ΕΦ συνεχίστηκε αυτή τη φορά με το Alien, η Αναγέννηση (1997) και έφερε τα βήματα της Λέσχης του Φανταστικού Ιωαννίνων τον Ορφέα.

Υλικά: Η μυστική φόρμουλα της παραγωγής είναι: Διατηρείτε τα υλικά που δίνουν κλασική γεύση στο μίγμα, λίγο Άλιεν, λίγο διάστημα και το κορίτσι σας (Σιγκούρνι Γουίερ). Προσθέτετε πολύ Κλωνοποίηση για να μην χάνετε επαφή με τις εξελίξεις, λίγο παλιό αλλά Φρόνιτ με αναφορές σε Αρχαία Τραγωδία και αρκετές σκηνές βίας.

Κατέλεση: φροντίζετε να «μαρινάρετε» την Άλιεν Ριπλέι μετά τον θάνατό της στο Άλιεν 3 (1992) και περιμένετε μέχρι ο γνωστός επιστήμονας από το Εδιμβούργο να φτιάξει την Ντόρο. Το ιδιαίτερος δύσκολο έργο της αναγέννησης της αναλαμβάνουν μερικοί γιατροί (Ναζί) οι οποίοι αναγεννούν και το Τέρας που η Ριπλέι κυοφορεί. Στη συνέχεια «ψιλοκαβουρντίστε» μία ομάδα περιπλανώμενων Λαθρεμπόρων του Διαστήματος και προσθέτετε ένα humanoid (Γουινόνα Ράιντερ) που να είναι πιο ανθρώπινη από τον καθένα μας. Όλα αυτά ταποθετείτε σε ένα αχανές κλειστοφοβικό Διαστημόπλοιο και το οδηγείτε 200 χρόνια βαθιά στο Μέλλον.

φροντίζετε οι συμβολισμοί να είναι παιδαριώδεις με την Ριπλέι να σχίζει το ιατρικό προστατευτικό κάλυμμα-επίδεσμο ως αναγενώμενη βασίλισσα, η βουτιά στη σκοτεινή ζεστή-υγρή

φωλιά του Τέρατος Βασίλισσα να είναι η επιτροπή στη μήτρα και το τέρας να σκοτώνει τη μαμά του (τι παράδειγμα έδωσες Ορέστη...) και να κάνει χαρούλες με την γιαγιά του.

Κατά τη διάρκεια της παρασκευής του τελικού μίγματος προσέχετε αφ' ενός τον φωτισμό που πρέπει να είναι ελλιπής και αφ' ετέρου τα σκουριασμένα μέταλλα και την αίσθηση αηδιαστικής υγρασίας και ατμών (δημιουργοί είναι ο Γάλλος Ζαν Πιέρ Ζενέ και το πλήρωμά του).

Το σενάριο πρέπει να είναι οριακά επαρκές και να μην αποφεύγει τις αφέλιες (οι ήρωες να κολυμπούν 10 λεπτά κάτω από το νερό και το σκάφος των διασωθέντων να εισέρχεται στα ανώτερα στρώματα της Γης με σπασμένο φινιστρίνι).

Στο τέλος προσθέτετε λίγη ομοιότητα με την διάσημη «Μύγα», συντρίβετε το τεράστιο σκάφος με τα Άλιεν πάνω στη Γη (με ενέργεια χιλιάδων Μεγατόνων) ώστε αυτά να μην φτάσουν ποτέ σ' αυτήν και την αποικήσουν.

Τα Εφέ της ταινίας Εκπληκτικά, η Μουσική με καλές στιγμές (χωρίς να ξεφεύγει από τα στερεότυπα).

Σύνδεση με το προηγούμενο Άρθρο: Σας είχαμε προειδοποιήσει για τις διατροφικές συνήθειες της ανθρωπότητας στο Μέλλον: Ο Διοικητής του σκάφους τρώει για Snack ένα καλοθρεμμένο άσπρο σκουλήκι!

Σερβίρισμα: Το πασάρετε στους θεατές με την παρατήρηση ότι το «έκαψε» ο Φούρνος και καλύτερα να ελπίζουν στο Άλιεν Νο 5 για μια καλύτερη γεύση.

Ο ΞΕΧΩΡΙΣΤΟΣ ΓΟΥΙΛ ΧΑΝΤΙΝΓΚ

ΓΡΑΝΑΔΑ (2η εβδ.)

(Good Will Hunting), ΗΠΑ, 1997, 126', Κοινωνική. Σκην. Γκας Βαν Σαντ, με τους: Ματ Ντέιμον, Ρόμπιν Γουίλιαμς, Μπεν Άφλεκ, Μίνι Ντράιβερ. Ο Γουίλιαμ Χάντινγκ είναι ένας ξεχωριστός νέος που το μυαλό του και η μνήμη του ξεφεύγουν από το συνηθισμένο, κάτι που προσέχει ένας καθηγητής του ΜΙΤ. Από Παρ. 10/4 έως Πέμπ. 23/4. Προβολές: 7.30, 10.00

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ

ΟΡΦΕΑΣ

(Anastasia) ΗΠΑ, 1997, 95', Κιν. Σχέδια. Σκην. Ντον Μπλαθ, Γκάρνι Γκόλντμαν. Η ιστορία της Αναστασίας κόρης του τσάρου Νικολάου της Ρωσίας που καταφέρνει να γλυτώσει το θάνατο κατά τη διάρκεια της επανάστασης των μπολσεβίκων και να φτάσει στο Παρίσι, δοσμένη με αρκετά μυθικά στοιχεία και την ελευθερία που τα καρτούν επιτρέπουν.

Από Παρ. 10/4 έως Πέμπ. 23/4 Προβολές 6.00, 8.00, 10.00 Οι δύο πρώτες προβολές είναι σε Ελληνική γλώσσα και η τρίτη σε Αγγλική γλώσσα.

ΛΟΣ ΑΝΤΖΕΛΕΣ: ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟ

ΠΟΛΥΘΕΑΜΑ (επαν.)

(L. A.: Confidential) ΗΠΑ 1997, 136', Αστυνομικό. Σκην. Κέρις Χάνσον, με τους: Κέβιν Σπέισι, Ράσελ Κράου, Κιμ Μπάσινγκερ, Ντάνι ντε Βίτο, Τζέιμς Κρόμγουελ. Τρεις αστυνομικοί του Λος Άντζελες ερευνούν μια σκοτεινή υπόθεση διαφθοράς στο Χόλλυγουντ του

ΟΛΕΣ ΟΙ ΝΕΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ

AMISTAD

Άντονι Χόπκινς

Καμιά ταινία σχεδόν του Σπήλμπεργκ δεν είναι κακή, μπορεί όμως να είναι αποτυχημένη. Μπορεί δηλαδή το αποτέλεσμα να μη φτάνει για να ολοκληρώσει τις διαφαινόμενες προθέσεις. Το Amistad είναι μία καλή ταινία. Άρτιο στη φόρμα του και επιτυχημένο στις καίριες επιλογές του στους ηθοποιούς καταφέρνει να πείσει παρόλο που η εξέγερση των μαύρων είναι πια μια κοινότοπη ιστορία. Η δίκη

πάντως των εξεγερμένων σκλάβων σ' ένα πλοίο των ΗΠΑ το 1837 και η υπερασπιστική δεινότητα του Τζον Κούνσι Ανταμς (πολύ καλός ο Άντονι Χόπκινς) μας δίνει την ευκαιρία να γνωρίσουμε μία ακόμα πτυχή της αμερικάνικης ιστορίας αλλά και την ευχαρίστηση να παρακολουθήσει ένα δυνατό δικαστικό θρίλερ στο δεύτερο μέρος. Ακούγονται οι φωνές των: Μέγκ Ράιαν/Μυρτώ Αλικάκη (Αναστασία), Τζον Κιούσακ/Αργύρης Παυλίδης (Ντιμίτρι), Αντζελα Λάνσμπουρι/Μπέτυ Βαλάση (γιαγιά Μαρία), Κέλσι Γκράμμερ/Δημήτρης Κοντογιάννης (Βλαντιμίρ), Κρίστοφερ Λόιντ/Παύλος Κοντογιαννίδης (Ρασπούτιν), Χανκ Αζάρια/Χρήστος Βαλαβανίδης (Μπάρτοκ), Μπερναντέτ Πίτερς/Τάνια Τσανακλίδου (Σόφι).

ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΔΕΝ ΓΙΝΕΤΑΙ

Έλεν Χάντ

Τρεις άνθρωποι της Νέας Υόρκης που δεν μπορούν να ευτυχίσουν χωρίς η ζωή να τους πηγαίνει κόντρα. Γιατί τόση μοναξιά στους δρόμους των μεγαλουπόλεων; Η κωμωδία αυτή που κατάφερε να πάρει δύο όσκαρ ανιχνεύει τις ικανότητες των ανθρώπων τόσο στον κυνισμό όσο και στο να φτιάχνουν φιλίες. Έτσι κι αλλιώς δεν χάνουμε ταινίες με τον Νίκολσον. Ο Μπρουκς ξανά στην επιτυχία μετά τις Σχέσεις Στοργής.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ

Ο μύθος της επιζήσασας κόρης του Τσάρου της Ρωσίας χρησιμοποιήθηκε κι αυτός ενάντια στους Μπολσεβίκους με πενιχρά αποτελέσματα. Η Αναστασία δεν έχει όμως σχέση με την επιστροφή της μόδας των Τσάρων στη σύγχρονη Ρωσία. Είναι ένα εντυπωσιακό φιλμ κινουμένων σχεδίων παραγωγής της Fox που προσπαθεί να ανταγωνιστεί τη Ντίσνεϊ και τα καταφέρνει. Στηριγμένη στην ταινία του Λίτβακ με πρωταγωνίστρια την Ίνγκριτ Μπέργκιμαν.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ, ΕΝΑ ΡΟΖ ΣΚΑΝΔΑΛΟ ΚΙ ΕΝΑΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

Ντάστιν Χόφμαν

Δεν έχουμε εδώ μια ταινία για τα ερωτικά παρασκήνια του Προέδρου όσο κυρίως για τις πολιτικές ίντριγκες του. Ο Πρόεδρος προσλαμβάνει έναν image maker για να σώσει την εικόνα της ακεραιότητά του κι αυτός στήνει έναν ψεύτικο πόλεμο στην Αλβανία για να αποπροσανατολίσει το κοινό. Αρέσει για τις ερμηνείες του αλλά και γιατί επιβεβαιώνει τα οράματα τωνσυνωμοσιολόγων και των απανταχού αντιμπεριαλιστών.

Τηλέφωνα:

ΓΡΑΝΑΔΑ (25045), ΟΡΦΕΑΣ (26511),
ΠΟΛΥΘΕΑΜΑ (48580), ΣΙΝΕ ΜΠΙΤΑ (24495).

΄50, σ' ένα εξαιρετικό φιλμ νουάρ που καθιερώνει την Μπάσιγγκερ ως ηθοποιό (Όσκαρ β ρόλου)
Από Παρ. 10/4 έως Κυρ. 12/4. Προβολές: 8.00 - 10.00

ΦΛΑΜΠΕΡ

ΣΙΝΕ ΜΠΙΤΑ (α' προβ.)

(Flubber), ΗΠΑ, 1997, Κωμωδία. Σκην. Λες Μείφιλντ, με τους: Ρόμπιν Γουίλιαμς, Μάρσια Γκέι Χάρντεν. Ο καθηγητής Μπρέναρντ κάνει την ανακάλυψη του αιώνα, αλλά ξεχνάει την ημέρα του γάμου του. Βοηθάει όμως το κολλέγιό του να κερδίσει το πρωτάθλημα μπάσκετ και στο τέλος όλα φτιάχνουν ξανά. Από Παρ. 10/4 έως Τετ. 15/4. Προβολές: 6.00, 8.00, 10.00

AMISTAD

ΓΡΑΝΑΔΑ (α' προβ.)

(Amistad), ΗΠΑ, 1998, Κοινωνική. Σκην. Στίβεν Σπύλμπεργκ, με τους: Μόργκαν Φρόμαν, Νάιτζελ Χόθορν, Άντονι Χόπκινς, Μάθιου Μακ Κόναχι, Πιτ Πρόσθλουεϊτ, Στέλαν Σκάρσγκαρντ, Ντέιβιντ Πέιμερ, Ντζιμόν Χόνσου. Η ανταρσία των μαύρων δούλων ενός αμερικάνικου καραβιού το 1839 και η δίκη τους στη συνέχεια δίνει τη δυνατότητα στον Σπύλμπεργκ να φτιάξει μία ακόμα αντιρατσιστική ταινία. Από Παρ. 17/4. Προβολές: 6.00, 8.00 10.00

ΣΦΑΙΡΑ

ΟΡΦΕΑΣ (α' προβ.)

(Sphere) ΗΠΑ, 1997, 95', Κοινωνικό. Σκην. Μπάρι Λέβινσον, με τους: Ντάστιν Χόφμαν, Σάρον Στόουν, Σάμιουελ Τζάκσον, Πέτερ Κογιότ, Κουίν Λατίφα, Λιβ Σράτμπερ.

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

Το ναυτικό των ΗΠΑ οδηγεί μία ομάδα επιλεκτων επιστημόνων στα βάθη του Ειρηνικού ωκεανού για να ερευνήσουν ένα άγνωστο διαστημόπλοιο. Συνεχείς ανατροπές της πλοκής και μία απρόβλεπτη κατάληξη. Όσοι βιάζονται μπορούν να διαβάσουν το πολύ καλό βιβλίο του Κράιτον από τις εκδ. Bell που επανακυκλοφόρησε.

Από Παρ. 24/4 έως Πέμπ. 30/4
Προβολές 6.00, 8.00, 10.00

ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΔΕΝ ΓΙΝΕΤΑΙ

ΣΙΝΕ ΜΠΙΤΑ (α' προβ.)

(As good as it gets), ΗΠΑ. 1997, 138'. Κοινωνικό. Σκην. Τζέιμς Μπρουκς με τους: Τζακ Νίκολσον, Ελεν Χαντ, Γκρεκ Κινίαρ, Τζιλ Κούμπα Γκούντινγκ Τζούνιορ, Σκιτ Αλριτς, Σίρλεϊ Νάιτ, Χάρολντ Ράμις. Στο κέντρο ένας κυνικός συγγραφέας αισθηματικών ιστοριών και γύρω του μία σειρά διαφορετικών ανθρώπων που αναζητούν την ευτυχία.

Από Πέμπ 24/4 Προβολές: 5.00, 7.30, 10.00

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ, ΕΝΑ ΡΟΖ ΣΚΑΝΔΑΛΟ ΚΙ ΕΝΑΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

ΠΟΛΥΘΕΑΜΑ (α' προβ.)

(Wag te dog) ΗΠΑ 1997, Κοινωνικό Σκην. Μπάρι Λέβινσον, με τους: Ρόμπερτ Ντε Νίρο, Ντάστιν Χόμφαν, Αν Χεκ, Γούντι Χάρελσον, Ντένις Λίρι, Κίρστεν Ντανστ, Γούλιαμι Μέτσι. Σε σενάριο του Νταϊνβιντ Μάμετ μία σάτιρα της πολιτικής που έκανε θόρυβο γιατί έχει θέμα τις ερωτικές περιπέτειες του Προέδρου των ΗΠΑ.

Από Δευ. 13/4 έως Πέμπ. 23/4.
Προβολές: 8.00 - 10.00

Μπορεί να υπάρξουν αλλαγές στις ημέρες και τις ώρες προβολής των ταινιών με ευθύνη των αιθουσαρχών.

Κριτική

Ο ΞΕΧΩΡΙΣΤΟΣ ΓΟΥΙΛ ΧΑΝΤΙΝΓΚ

Ρόμπιν Γουίλιαμς και Ματ Ντέιμον

Ο Γουίλ Χάντινγκ είναι ένας πραγματικά ξεχωριστός νέος. Με φωτογραφική μνήμη και απίστευτη ευφυΐα λύνει τις πιο δύσκολες μαθηματικές εξισώσεις και έχει διαβάσει σχεδόν όλα τα βιβλία του κόσμου. Αυτό το παιδί - θάυμα ζει στους δρόμους, καυγαδίζει και γυρνάει από φυλακή σε φυλακή γιατί κανείς δεν είναι διαθέσιμος να τον καταλάβει. Φτιάξαμε έναν κόσμο πολιτισμένο και γεμάτο σοφία όπως θέλουμε να πιστεύουμε αλλά αδυνατούμε να αποδεχθούμε το διαφορετικό. Τους θέλουμε όλους καλά χωμένους στη μετριότητα, αλεσμένους στο μύλο της μικροαστικής καθημερινότητας. Ο Γουίλ αντιστέκεται, αντιδράει πολεμάει, αλλά δεν ξέρει ποιος είναι ο στόχος του. Παρόλη τη προσπάθεια που γίνεται στο τέλος ώστε να θεωρηθεί ότι το πρόβλημα του ανυπότακτου χαρακτήρα του οφείλεται σε παιδικά τραύματα - συμβιβασμούς στις ευκολίες του Χόλλιγουντ - ο Γκας Βαν Σαντ στην υπόλοιπη ταινία χαρτογραφεί τον πραγματικό εχθρό. Η απρόσωπη πόλη, δουλειά μόνο για το χρήμα, η έλλειψη επικοινωνίας. Τα παιδιά μεγαλώνουν μόνας τους σε πόλεις άνισες και άξενες με δάσκαλους και γονείς από καιρό μπερδεμένους. Κι όμως τα παιδιά επιμένουν, συνεχίζουν να μορφώνονται, να ερωτεύονται, να χαίρονται. Ο Γκας Βαν Σαντ έφτιαξε μια ταινία που υμνεί την εφηβική επανάσταση και το έκανε τόσο καλά και με τέτοιους αργούς ρυθμούς που το Χόλλυγουντ μπερδεύτηκε και άρχισε να μοιράζει Όσκαρ γιατί νόμιζε ότι έχει μια ταινία με ανάπηρους. Κι αν δεν το νόμιζε προτίμησε να σιωπήσει, ίσως γιατί βαριέται να φτιάχνει μόνο τιτάνειους εξολοθρευτές.

ΦΛΑΜΠΕΡ

ΣΤΟ ΜΠΙΤΑΝΟ ΤΗΣ ΠΑΣΧΑΣ

ΠΝΕΥΜΑΤΟΒΙΔΗΣ

ΠΟΚΕΦΟΝΗΣ

ΠΝΟΘΕΠΙΟ

ΠΙΛΑΝΤ

ΘΗΚΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Για τον Πόλεμο και τον Θάνατο

«Επίκαιρες παρατηρήσεις» από τον Σ. Φρόντ-ντ στις Εκδόσεις Επίκουρος, Αθήνα 1998

Συνηθίζεται να λέγεται ότι η ανθρωπότητα δέχτηκε τρία βαριά πλήγματα στο «ναρκισσισμό» της: το πρώτο, όταν ο Κοπερνίκος απέδειξε ότι η γη δεν είναι το κέντρο του σύμπαντος, το δεύτερο, όταν ο Δαρβίνος ανέπτυξε την θεωρία του για την καταγωγή των ειδών και το τρίτο, όταν ο Σ. Φρόντ ανακάλυψε το ασυνείδητο. Ο άνθρωπος λοιπόν μαθαίνει ότι δεν πλάστηκε όντως «κατ' εικόνα και κατ' ομοίωσιν», ότι δεν είναι ο άρχοντας του κόσμου και τέλος ότι δεν είναι καν το αφεντικό στον δικό του εσωτερικό κόσμο, αφού τον κυβερνούν ασυνείδητες δυνάμεις.

Σε μια πρώτη φάση ο Φρόντ επιχειρεί να ρίξει φως στις ασυνείδητες αυτές δυνάμεις και στρέφει την προσοχή του στην σεξουαλικότητα και τις ψυχικές συγκρούσεις που συνδέονται με αυτήν: οι σεξουαλικές ορμές συγκρούονται -σε ασυνείδητο επίπεδο- με τις απαιτήσεις της πραγματικότητας και της κοινωνίας. Μετά τον Α΄ Παγκόσμιο πόλεμο όμως σημειώνεται μια σημαντική μεταστροφή

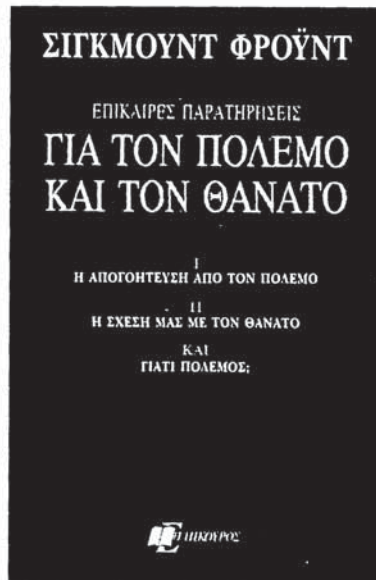
στην σκέψη του, καθώς η τραγική αυτή περίοδος μοιάζει να σφραγίζει ανεξίτηλα την διανοητική του πορεία. Αναζητώντας μια απάντηση στο επίκαιρο ερώτημα «γιατί πόλεμος;», φτάνει να θέσει υπο αμφισβήτηση την επικρατούσα «χριστιανική» άποψη ότι «ο άνθρωπος είναι φύσει καλός». Μιλά λοιπόν για δύο θεμελιώδεις δυνάμεις που κινητοποιούν τον άνθρωπο: ο έρωτας και μια ορμή καταστροφής ή θανάτου (αργότερα θα μιλήσει για το ζεύγος αντίρροπων δυνάμεων «Έρως - Θάνατος»). Ο άνθρωπος αμφιταλαντεύεται ανάμεσα στο καλό και το κακό και ο πολιτισμός είναι τελικά απόρροια μιας εύθραυστης -προφανώς- ισορροπίας δυνάμεων.

Η διαπίστωση αυτή δεν διακρίνεται βέβαια από εξαιρετική πρωτοτυπία (αντίστοιχες έννοιες συναντάμε από πολύ παλιά στην ιστορία

της φιλοσοφίας). Έχει ωστόσο κάποιο ενδιαφέρον να μιλά για εγγενείς ενορμήσεις θανάτου και καταστροφής (και να προσπαθεί να τεκμηριώσει επιστημονικά την ύπαρξη τους) ένας κατά βάσιν ορθολογιστής και θετικιστής όπως ο Φρόντ. Σε σχέση με τον Α΄ Παγκόσμιο πόλεμο ο Φρόντ λέει στα πλαίσια μιας από τις παραδόσεις του (χειμερινό εξάμηνο 1915/16): «Πιστεύετε πραγματικά ότι μια χούφτα ασυνείδητων και φιλόδοξων λαοπλάνων θα κατόρθωνε αν αποδεσμεύσει όλα αυτά τα κακά πνεύματα, αν τα εκατομμύρια των διευθυνόμενων δεν

ήταν συνnéνοχοι; Έχετε ακόμη και υπο αυτές τις συνθήκες το θάρρος να υποστηρίξετε τον αποκλεισμό του κακού από την ψυχική ιδιοσυστασία του ανθρώπου;» Στο ίδιο πνεύμα κινείται και η επιστολή του Φρόντ προς τον Αϊνστάιν (1932), όπου ο ψυχαναλυτής επιχειρεί αν απαντήσει στο ερώτημα του φυσικού: «γιατί πόλεμος;». Η ανάλυση που προτείνει ο «πατέρας της ψυχανάλυσης» πάνω στο περίπλοκο αυτό ζήτημα είναι οπωσδήποτε μονομερής γιατί είναι στενά ατομοκεντρική: λείπει όντως ο ουσιαστικός προβληματισμός πάνω στις πολιτικές και ευρύτερες κοινωνικές διαστάσεις ενός πολέμου.

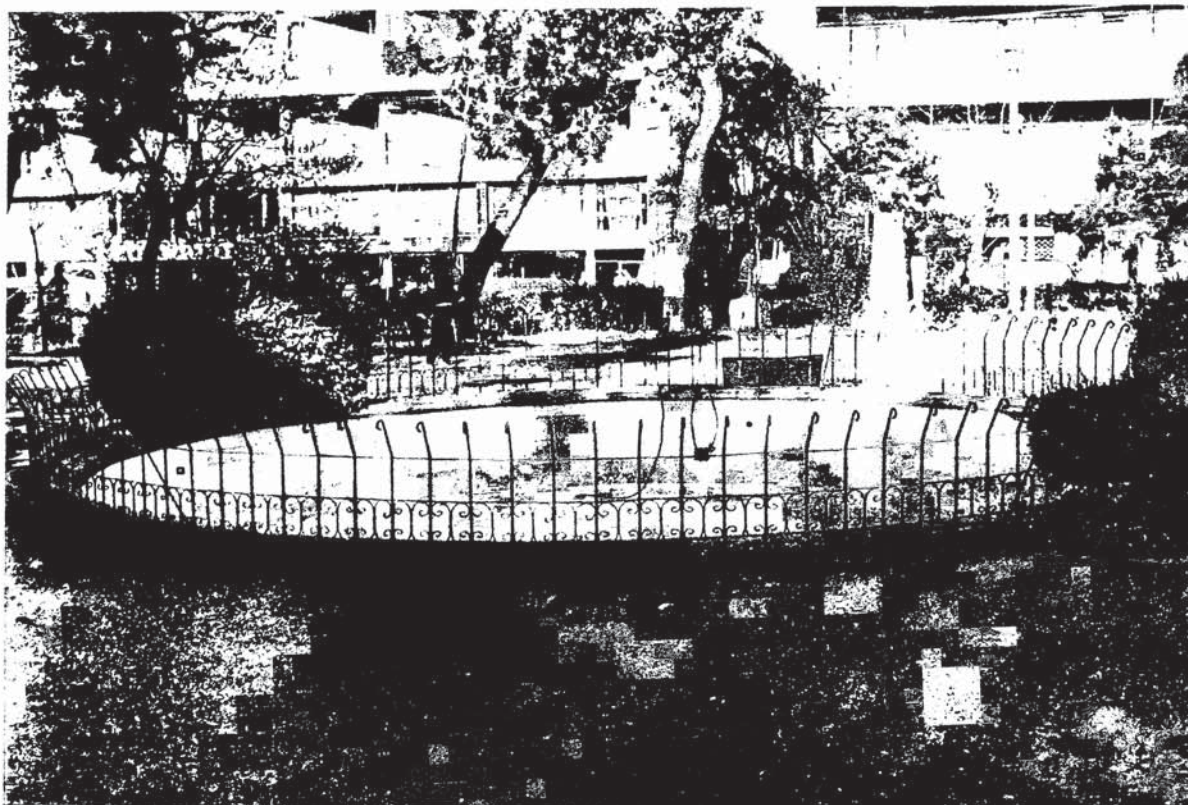
Οι δύο μελέτες του Φρόντ πάνω στον πόλεμο και το θάνατο («Η απογοήτευση από τον πόλεμο» και «Η σχέση μας με τον θάνατο») που γράφτηκαν...εν καιρώ πολέμου (Μάρτιος, Απρίλιος 1915) μεταφράστηκαν από τον Λ. Αναγνώστου και κυκλοφορούν στις εκδόσεις Επίκουρος μαζί με την αλληλογραφία Φρόντ - Αϊνστάιν (με τον γενικότερο τίτλο «Επίκαιρες παρατηρήσεις για τον πόλεμο και τον θάνατο») Εξαιρετικός ο πρόλογος του Γιώργου Βαμβαλή σε ένα βιβλίο που αξίζει να διαβαστεί όχι μόνο για το ενδιαφέρον που παρουσιάζει από ιστορικής πλευράς αλλά και γιατί δίνει μια ευκαιρία στον αναγνώστη να εξοικειωθεί με λιγότερο γνωστές πτυχές της ψυχαναλυτικής σκέψης μέσα από ένα κείμενο εύκολα προσιτό και κατανοητό.

Οδοιπορικό στα πάρκα της πόλης

Σε πρώτο πλάνο το σιντριβάνι χωρίς νερό (πρωτότυπο!) Στο βάθος η αποψιλωμένη πλευρά του Άλσους

Το Άλσος: “Κατάσταση Τραγική!”

Από την Γεωργία Τεή

Τα πάρκα και αλσύλια της πόλης ήταν από την αρχή λιγοστά.

Ένα από τα κεντρικά και σημαντικότερα: Το ΑΛΣΟΣ. Σε αντίθεση με τα κλασικά πάρκα με τα παρτέρια, τα άψογα κουρεμένα πυξάρια και τις πινακίδες με το “μην πατάτε τη χλόη”, αποτέλεσε ανέκαθεν χώρο πρασίνου για βόλτα, για παιδικό παιχνίδι χωρίς “φραγμούς”, για αναζήτηση σκιάς τους καλοκαιρινούς μήνες.

Κάποτε, πριν δύο και κάτι δεκαετίες τα δένδρα κυριαρχούσαν παντού. Δεν υπήρχε χώρος που ουσιαστικά να μην περπατάς κάτω από τα δένδρα. Πολλά παγκάκια για ξεκούραση, υψηλό περιμε-

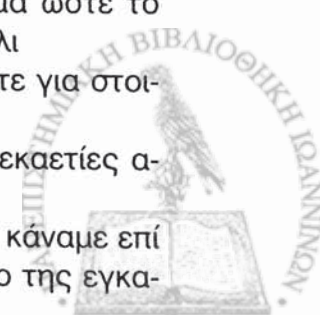
τρικό κηγκλίδωμα με τρεις εισόδους, μόνιμο κηπουρό για να το περιποιείται και να το συντηρεί.

Από τα χρόνια της επταετίας αρχίζει η σταδιακή υποβάθμιση που οδήγησε στη σημερινή τραγική κατάσταση, που αποτελεί ντροπή για την αρμόδια υπηρεσία του δήμου.

- Αφαιρέθηκε το κηγκλίδωμα ώστε το πάρκο να γίνει ξέφραγο αμπέλι
- δεν υπάρχει κηπουρός ούτε για στοιχειώδη συντήρηση
- το ΑΛΣΟΣ μέσα σε δύο δεκαετίες αποψιλώθηκε.

Ορισμένες διαπιστώσεις που κάναμε επί τόπου μαρτυρούν το μεγαλείο της εγκατάλειψης και της αδιαφορίας:

A. Μετρήσαμε 19 σημεία με κομμέ-

νους κορμούς - λείψανα μεγάλων δένδρων που υπήρχαν σ' αυτά τα σημεία. Έπεσαν όλα την τελευταία δεκαετία, θύματα της εγκατάλειψης, της διάβρωσης του εδάφους, των θεομηνιών!!!!

Β. Μόλις πέρυσι φυτεύθηκαν 14 νέα δενδράκια (τσάκνα στην λαϊκή μας έκφραση). Τα 5 από αυτά ξεράθηκαν σε λιγότερο από 6 μήνες από τη φύτευσή τους. Τα υπόλοιπα, μόλις και μετά βίας στέκονται όρθια.

Ο λόγος: Τα φύτεψαν, αλλά κανείς δε νοιάστηκε να τα ποτίσει επαρκώς στη

Τραγική φιγούρα ενός πεύκου εγκαταλειμένου στην ...μοίρα του. Όλες οι φωτογραφίες

συνέχεια.

Γ. Η χαμηλή πλευρά του πάρκου (προς την κατεύθυνση της οδού Ανεξαρτησίας) έχει αποψιλωθεί δραματικά. Ελάχιστα δένδρα έχουν μείνει. Ορισμένα από αυτά, με εμφανή τα ίχνη κάποιας θεομηνίας, αποτελούν πράγματι θλιβερές φιγούρες.

Δ. Τα υψίκορμα πεύκα της πάνω πλευρά, εντελώς ακλάδευτα (ούτε καν τα ξερά κλωνάρια) περιμένουν την επόμενη θεομηνία για να χάσουν κάποιο σημαντικό κομμάτι τους που ακόμη και ένας ανίδεος κατανοεί ότι δεν μπορούν να κρατήσουν.

Ε. Στο κέντρο, ένα σιντριβάνι που δεν έχει ποτέ νερό.

Στ. Γύρω - γύρω, 8 πετρινες βά-

Οχτώ τέως βάσεις προτομών αναζητούν... προτομές!

...ος είναι της Γεωργίας Τεή

σεις προτομών, χωρίς προτομές!!!! Κάποτε, η ΕΗΜ είχε στήσει αντίστοιχες προτομές Ηπειρωτών ποιητών και συγγραφέων. Μια νύχτα, έπεσαν θύμα βανδαλιστών. Οι προτομές μεταφέρθηκαν σε "ασφαλέστερο" μέρος. Οι βάσεις τους παραμένουν εκεί εδώ και δέκα χρόνια χωρίς να μπορούμε να καταλάβουμε τι εξυπηρετούν.

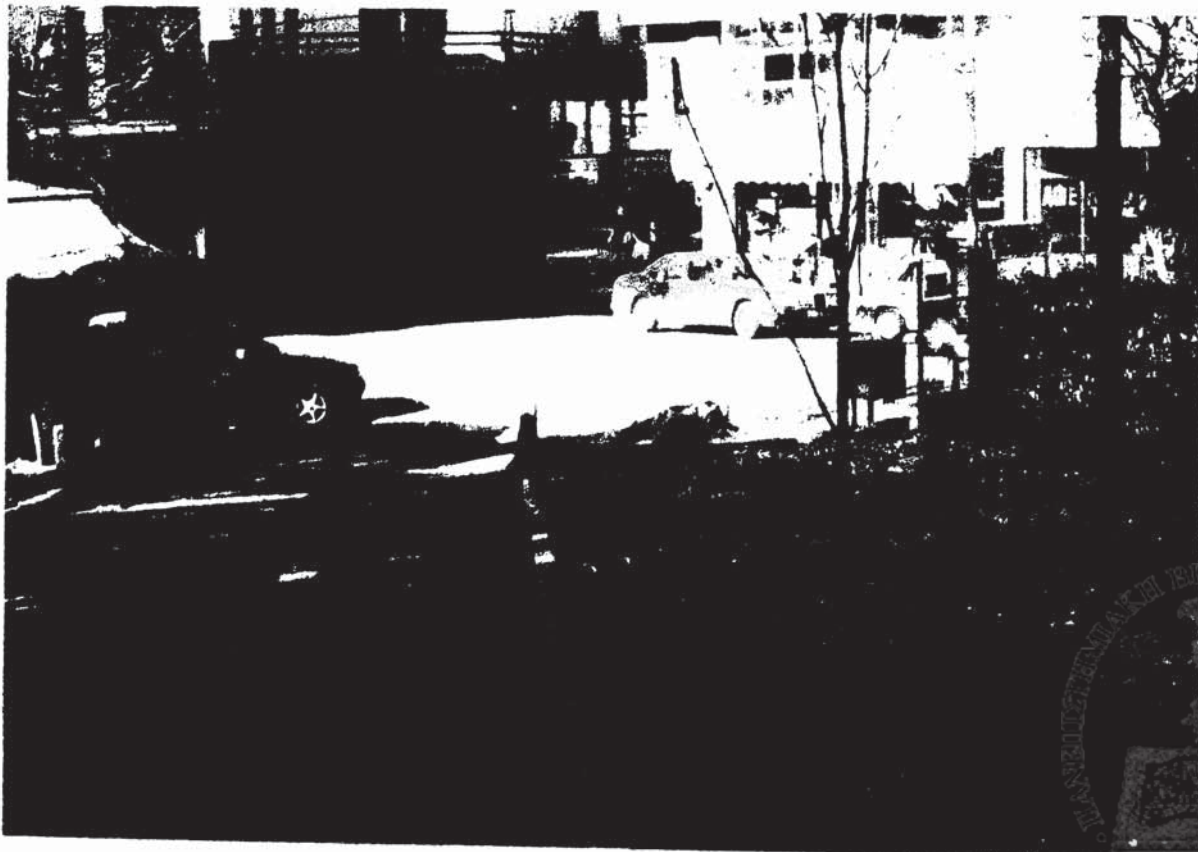
Ζ. Η υπάρχουσα χλόη απαρτίζεται από τσουκνίδες, αγριόχορτα, γαιδουράγκαθα, αναμεμειγμένα με νάιλον σακούλες, σκουπίδια, και ό,τι άλλο μπορεί να φανταστεί κανείς. Οι βρύσες νερού... δε βγά-

ζουν νερό.

Δε χρειάζεται να γράψουμε περισσότερα. Όποιος συμπολίτης θέλει, μπορεί άλλωστε να επισκεφτεί το ΑΛΣΟΣ και να διαπιστώσει ότι δεν υπάρχει ούτε μια τόνση δα υπερβολή σ' όσα καταγράφουμε. Αντίθετα, θα επισημάνει (είμαστε σίγουροι) κι άλλα κακώς κείμενα.

Συμπέρασμα: Το ΑΛΣΟΣ, ένα από τα λιγοστά πάρκα της πόλης δε θα μπορούσε να 'ναι σε χειρότερη κατάσταση. Η Υπηρεσία και οι Υπεύθυνοι πρασίνου της Δημοτικής Αρχής έχουν τεράστια ευθύνη γι' αυτό το κατόντημά. Το ενδιαφέρον τους φαίνεται δυστυχώς να εξαντλείται στα νέα πεζοδρόμια της οδού Αβέρωφ και στα πέριξ της *περιοχής των μπαρπαρτέρια*.

Ας ευχηθούμε να αφυπνιστούν σύντομα. Πριν το ΑΛΣΟΣ στερηθεί και το τελευταίο του δένδρο και μετατραπεί σε ... πάρκινγκ.

Σε πρώτο πλάνο ένα απομεινάρι από μεγάλο δένδρο. Μετρήσαμε 19 τέτοια! Στο βάθος η είσοδος του πάρκου, - ξέφραγο αμπέλι.

Καλό Πάσχα ...

ΛΟΝΔΙΝΟ

4 ημέρες

17-20/4

139.000 δρχ.

ΜΑΛΤΑ

4 ημέρες

17-20/4

128.000 δρχ.

ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗ

4 ημέρες

17-20/4

145.000 δρχ.

ΚΥΠΡΟΣ

5 ημέρες

17-21/4

147.000 δρχ.

ΠΡΑΓΑ

4 ημέρες

17-20/4

175.000 δρχ.

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ

8 ημέρες

15-22/4

379.000 δρχ.

ΠΑΡΙΣΙ

Disneyland

8 ημέρες

17-24/4

175.000 δρχ.

ΙΣΠΑΝΙΑ

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ

10 ημέρες

15-24/4

275.000 δρχ.

- Αεροπορικά εισιτήρια εσωτερικού - εξωτερικού.
- Κρατήσεις ξενοδοχείων σε όλον τον κόσμο.
- Έκδοση διαβατηρίων - βίζας.
- Ενοικίαση αυτοκινήτων Ελλάδα - εξωτερικό.
- Έκδοση Διεθνούς φοιτητικής κάρτας (ISIC) & νεανικής κάρτας (FIYTO).
- Δεκτές όλες οι πιστωτικές κάρτες.

Member of:

American Society
of Travel Agents

Hellenic Association of
Travel & Tourism Agents

Global on line system SABRE.

Πάσχα στην Ελλάδα

ΚΕΡΚΥΡΑ, ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ, ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ, ΜΥΚΟΝΟΣ, ΠΑΡΟΣ, ΛΟΥΤΡΑΚΙ, ΚΕΦΑΛΟΝΙΑ ...

ΚΑΛΑΒΟΚΑΣ
travel

 39970 - 33724
συνέπεια & αξιοπιστία

Ναπ. Ζέρβα 4 - 6, Ιωάννινα, Fax: (0651) 33724,
e-mail: kaltrvl@compulink.gr

Βιβλία από την Ήπειρο

Η τοπική παραγωγή τίτλων το πρώτο τρίμηνο του έτους

Τέσσερα βιβλία που κυκλοφόρησαν στην Ήπειρο το πρώτο τρίμηνο του έτους παρουσιάζουμε σε αυτό το τεύχος εγκαινιάζοντας μια στενότερη κάλυψη της ντόπιας εκδοτικής δραστηριότητας.

Στη φωτογραφία του 1964 διακρίνονται ο Αλέκος Σόφης (δεύτερος από αριστερά), Λεωνίδας Σωμάκος (δεύτερος από δεξιά), ο "κόκκινος Δήμαρχος" του 1945 Πέτρος Αποστολίδης (δεξιά), ο Νικόλαος Σκοπούλης (αριστερά) και στο κέντρο ο Μανώλης Γλέζος. Λίγο μπερδεμένες οι θέσεις;

Στο πρώτο βιβλίο - λεύκωμα ο **Χρήστος Τσέτσης**, δημοσιογράφος του Πρωινού Λόγου καταγράφει τις Δημοτικές Αρχές που υπηρέτησαν στα Γιάννενα από την απελευθέρωσή τους το 1913 ως σήμερα. Από μέρος του συγγραφέα, έχει γίνει μια επίπονη προσπάθεια να ανεβρεθούν βιογραφικά σημειώματα και φωτογραφίες για όλους τους Δημάρχους και δημοτικούς συμβούλους που υπηρέτησαν την πόλη αυτά τα 85 χρόνια.

Η έρευνα θα είχε μεγαλύτερο ενδιαφέρον αν τα βιογραφικά κείμενα είχαν συσχετιστεί πιο άμεσα με την ιστορική πορεία της πόλης. Με την μορφή που δίνονται, μοιάζουν να αφορούν αποκλειστικά τους ίδιους τους ενδιαφερόμενους

ή τους συγγενείς τους. Όπως σημειώνει ο συγγραφέας τα βιογραφικά δόθηκαν από τους ίδιους τους Δημάρχους ή συμβούλους (ή τους απογόνους τους). Καταλήγουμε έτσι να διαβάζουμε σημειώματα, από εν ενεργεία συμβού-

λους όπως «επιδεικνύει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τα προβλήματα της πόλης και συμμετέχει ενεργά για την επίλυσή τους» (από το βιογραφικό του Βαγγέλη Συγκούνα συμβούλου της σημερινής πλειοψηφίας στο Δήμο. Παραβλέποντας την λανθασμένη σύνταξη, αναρωτιόμαστε, οι υπόλοιποι σύμβουλοι δεν ενδιαφέρονται για τα προβλήματα της πόλης;) Παρομοίως, για τον εν ενεργεία Επαμεινώνδα Ριστάνη (της αντιπολίτευσης) διαβάζουμε ότι «διακατέχεται από έντονη ευαισθησία για τα εκπαιδευτικά, πολιτιστικά και οικολογικά προβλήματα της πό-

λης και της περιοχής γενικότερα». Έκτακτα. Αν όμως είχαν αποφευχθεί τέτοιου είδους σημειώματα το αποτέλεσμα θα ήταν σαφώς καλύτερο.

Τέλος σημειώνουμε ότι το βιβλίο χάνει από την βιαστική δουλειά που έχει γίνει τόσο στην σελιδοποίηση όσο και στην επεξεργασία (;) των φωτογραφιών των οποίων έχουν παραμείνει όλες οι ατέλειες -μέχρι και ένας συνδετήρας! Εν κατακλείδι, το βιβλίο θα μας άρεσε και θα ήταν στα αλήθεια χρήσιμο αν δεν είχε στηριχθεί αποκλειστικά στα βιογραφικά σημειώματα των ενδιαφερομένων. Αποτελεί πάντως τη βάση για μια βελτιωμένη επανέκδοσή του.

Δύο πανεπιστημιακοί υπογράφουν τα επόμενα βιβλία. Το πρώτο είναι στην πραγματικότητα μια σύντομη εισαγωγή στην θεωρία και την χρήση των φυτοφαρμάκων από τον **Τριαντάφυλλο Αλμπάνη** που είναι Αναπληρωτής Καθηγητής Βιομηχανικής Χημείας στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. Κατ' αρχάς αξίζει να επισημανθεί η πρωτοβουλία ενός πανεπιστημιακού να εκδώσει ένα βιβλίο που σχετίζεται με το επιστημονικό του αντικείμενο αλλά απευθύνεται στο κοινό και τους χρήστες των φυτοφαρμάκων. Η δυνατότητα εκλαΐκευσης της επιστήμης είναι βέβαια εξαιρετικά δύσκολη υπόθεση και -κατά την γνώμη μου- ξεχωρίζει τον ολοκληρωμένο επιστήμονα από τον απλώς καλό. Συγχαρητήρια λοιπόν στον συγγραφέα για την πρωτοβουλία του, έστω και αν βρίσκω κάποιες ατέλειες στην δομή του περιεχομένου.

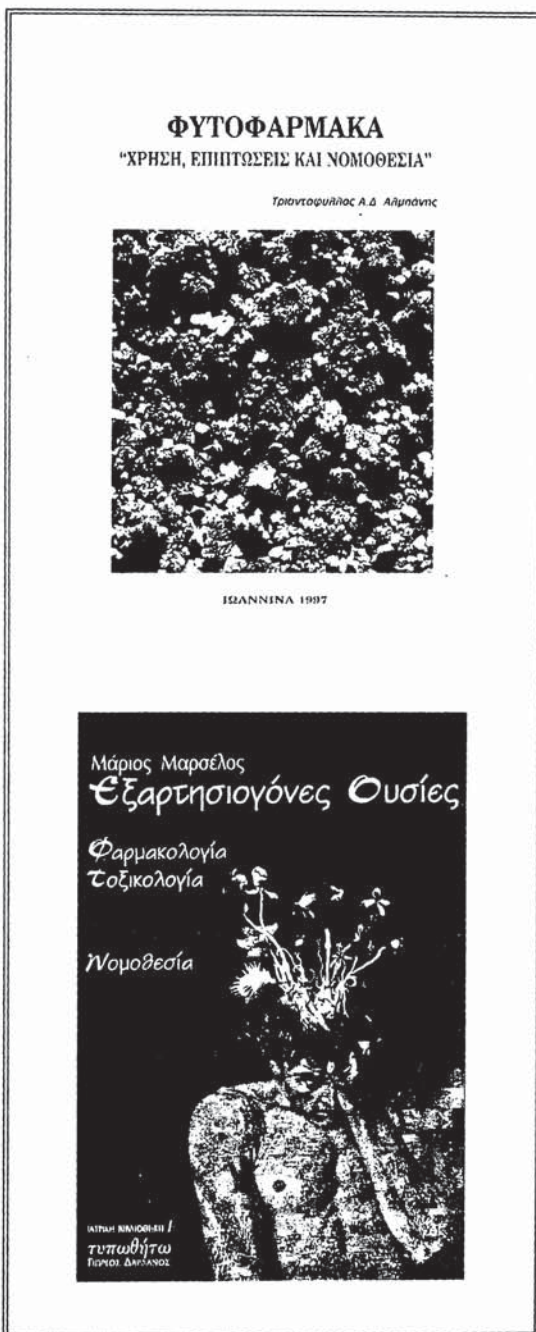
Το νέο βιβλίο του ακούραστου **Μάριου Μαρσέλου**, καθηγητή Φαρμακολογίας στο Πανεπιστήμιο, *Εξαρτιογόνες Ουσίες*, (εκδόσεις Τυπωθήτω, 1997) έρχεται να συνοψίσει -όχι όμως και να κλείσει- μία εργασία ετών στις εξαρτησιογόνες ουσίες που κοινώς και περιοριστικά αποκαλούμε ναρκωτικά. Το βιβλίο έχει

τη δομή ακαδημαϊκού συγγράμματος αφού απευθύνεται κυρίως σε φοιτητές. Έτσι, ο αναγνώστης μπορεί να έχει μία συνολική θεώρηση του θέματος ιδιαίτερα σε τομείς που λείπει έτσι κι αλλιώς η πληροφόρηση, όπως η χημεία των ουσιών, η φαρμακευτική τους δράση και οι συνέπειες από την κατάχρησή τους. Παράλληλα δίδεται μία εικόνα της ιστορικής προέλευσης των ουσιών, αναλύεται η διαπλοκή τους στις κοινωνικές σχέσεις και προτείνονται συγκεκριμένοι τρόποι αντιμετώπισης του πολυσύνθετου προβλήματος.

Το μέγιστο κέρδος για τον αναγνώστη είναι η αποδαιμονοποίηση, αν είναι δόκιμος ο όρος. Τα ναρκωτικά δεν είναι παρά οι ουσίες τεχνητές ή φυσικές, που εφόσον γνωρίζουμε τις ιδιότητές τους μπορούμε να κάνουμε καλή ή κακή χρήση τους.

Τι θα θέλαμε παραπάνω από το βιβλίο. Μια πιο μάχιμη θέση, ανάλογη (κι όχι ίδια κατ' ανάγκη) με το ύφος της "Ηρωίνης" του Αρνάο (εκδ. BABEL -δυστυχώς δεν αναφέρεται στη βιβλιογραφία).

Συμπερασματικά, ένα ολοκληρωμένο βιβλίο απαραίτητο σε όσους δεν θέλουν να ζουν με την άγνοια και τις "μάστιγες θανάτου"

Τέλος, στο βιβλίο του *Μνήμες Αγώνων* ο Αρτινός **Βασίλης Σφαλιός**, καταγράφει την συγκινητική του μαρτυρία από την ταραγμένη περίοδο της κατοχής και του εμφυλίου πολέμου. Δίνει επιπλέον πολλά ιστορικά στοιχεία για την αντίσταση στην περιοχή της Άρτας εμπλουτισμένα με φωτογραφικό υλικό και ονόματα αγωνιστών και πρωταγωνιστών της περιοχής. Ο συγγραφέας ήταν αξιωματικός του 3/40 συντάγματος του ΕΛΑΣ και μετά την ήττα των αριστερών δυνάμεων στον εμφύλιο εξορίστηκε στο Καραβόσταμο της Ικαρίας, στην Μακρόνησο και τον Άη-Στράτη.

Ενδιαφέρον όμως έχει και το σύντομο πέρασμα («στάση!») του συγγραφέα από τις φυλακές Ιωαννίνων: *«Τρεις μέρες μείναμε στα Γιάννενα. Η μεταχείρισή μας από μέρους των χωροφυλάκων υπήρξε εξαιρετική. Δεν μας έλειπε τίποτα... Μας άνοιγαν την πόρτα του κρατητηρίου για να αερίζομαστε. Ο «φίλος μας» (σσ. έτσι αποκαλεί ο συγγραφέας έναν βίαιο ως τότε ενωμοτάρχη που όμως μαλακώνει όταν μαθαίνει ότι οι κρατούμενοι είναι από τα μέρη του, από την Άρτα) μας έφερε μέσα και του 'πουλιού το γάλα' και δεν δέχτηκε δραχμή από μας... Όταν φεύγαμε τον παρακάλεσα προσωπικά να μην αφήσει να κακοποιήσουν τους αντάρτες με τους οποίους μείναμε μαζί. Μον το υποσχέθηκε. Αργότερα, ύστερα από 28 ολόκληρα χρόνια συνάντησα έναν από αυτούς στα Γιάννενα και έμαθα ότι κράτησε τον λόγο του».*

Άρης Λιάβας

Τα βιβλία που αναφέρονται σε αυτό το μικρό αφιέρωμα πωλούνται στα βιβλιοπωλεία της πόλης. Σε περίπτωση που δεν βρείτε κάποιο από αυτά μπορείτε να επικοινωνήσετε με το περιοδικό, για περισσότερες πληροφορίες.

13 Απρίλη 1948, Καραβόσταμο Ικαρίας.
Τόπος εξορίας

Με τον Τάκη Χουλιάρá στο Καραβόσταμο, 1948

Αναγέννηση στην οδό Αβέρωφ Συνέντευξη με τις υπεύθυνες του Ωδείου "Αναγέννηση" Φωτεινή Κοτσιάφτη και Μερόπη Παπανικολάου

Η Φωτεινή Κοτσιάφτη ξεκίνησε και ολοκλήρωσε τις σπουδές της στην κιθάρα στα Γιάννενα με τον Β. Μπουντούνη. Στην δεκαετήχρονη εκπαιδευτική της εμπειρία συγκαταλέγονται συμμετοχές της σε σεμινάρια σε διάφορες πόλεις της Ελλάδας. Η Μερόπη Παπανικολάου είναι διπλωματούχος στο αρμόνιο και πτυχιούχος στο ακορντεόν, με δασκάλους τους Ι. Καστρινό και Α. Γεωργάκη αντίστοιχα. Παράλληλα ολοκλήρωσε τις θεωρητικές της σπουδές (πτυχία: Ειδικό Αρμονίας και Αντίστιξης) στις τάξεις των Ι. Καστρινού και Ι. Παπαδάτου. Οι δύο τους ίδρυσαν πέρσι τον Σεπτέμβριο ένα νέο ωδείο στην πόλη: Το ωδείο Αναγέννηση. Εκεί τις συναντήσαμε και μας μίλησαν για την μουσική παιδεία όπως την θέλουν.

Μικρόπολις: Ωδείο Αναγέννηση. Είναι παραπομπή στην αναγεννησιακή μουσική ή είναι τυχαία επιλεγμένο το όνομα αυτό;

Φ.Κ. - Μ.Π.: Δεν είναι τυχαία επιλεγμένο, αλλά σε καμιά περίπτωση δεν έχει να κάνει με εξειδίκευση του Ωδείου στην συγκεκριμένη μουσική. Όχι μόνο στα Γιάννενα αλλά ίσως ούτε καν στην Αθήνα δεν θα μπορούσε να λειτουργεί ένα ωδείο με εξειδίκευση στην αναγεννησιακή μουσική.

Μήπως τότε το όνομα υπαινίσσεται μια μουσική αναγέννηση στο χώρο της μουσικής εκπαίδευσης στην πόλη μας;

Φυσικά έχουμε τις δικές μας απόψεις για τον τρόπο που πρέπει να διδάσκεται η μουσική στα Γιάννενα. Από την άλλη το όνομα αυτό καθεαυτό έχει να κάνει και με μας τις ίδιες, που αναγεννηθήκαμε δημιουργώντας το ωδείο αυτό.

Είναι λοιπόν σύμπτωση που στην πρώτη συναυλία που επιμελήθηκε το ωδείο σας η χορωδία του Αριστοτελείου Παν/μίου Θεσ/νίκης ερμήνευσε αναγεννησιακά και μπαρόκ έργα;

Αγαπάμε πολύ την χορωδία, αυτό είναι σίγουρο. Πάντως το ρεπερτόριο ήταν καθαρά δική τους επιλογή.

Πώς ξεκίνησε το ωδείο σας;

Αρχίσαμε να λειτουργούμε τον Σεπτέμβριο του 97. Βασικά θελήσαμε να κάνουμε κάτι που να μας εκφράζει κι όχι για να βγάλουμε χρήματα. Κι αυτό γιατί σε άλλους χώρους υπάρχουν πράγματα που σε περιορίζουν, γραφειοκρατία κλπ., ενώ εσύ μπορεί να θέλεις περισσότερες συναυλίες, σεμινάρια όποτε το κρίνεις απαραίτητο. Είχαμε μια μεγάλη εμπειρία από τα ωδεία των Ιωαννίνων γιατί έχουμε δουλέψει και στο Δημοτικό, και στο πρώην Αριστοτέλειο και γνωρίζουμε και τους ανθρώπους και τους χώρους... Χωρίς να θέλουμε αντιπαράθεση με κανέναν, απλά υπακούσαμε στην δικιά μας πεποίθηση για το πως πρέπει να διδάσκεται η μουσική.

Ένα ωδείο είναι μια επιχείρηση. Δεν είναι φυσικό να θέλεις να κερδίζεις χρήματα από αυτό;

Ναι, αλλά δεν ξεκινήσαμε έτσι. Ήμασταν πιο ιδεολόγοι, ας πούμε. Και επιπλέον, το να κερδίζεις την ζωή σου είναι διαφορετικό από το να κερδίζεις λεφτά, και είναι σαφές ότι με το ωδείο μπορούμε να κερδίσουμε τα προς το ζην, αλλά όχι να κάνουμε περιουσία. Και να τα κερδίζουμε με έναν συγκεκριμένο τρόπο, γιατί αυτό μπορεί να γίνει άνετα και με τα ιδιαίτερα, δεν χρειάζεται να μπει στην διαδικασία ενός ωδείου.

Ποιο είναι το δυναμικό της Αναγέννησης σε μαθητές και καθηγητές;

Δεν έχει σημασία να αναφερθούμε σε αυτό, άλλωστε τα νούμερα που δίνονται συνήθως σε τέτοιες περιπτώσεις είναι μάλλον αναληθή... Σημασία έχει πως διαθέτουμε όλες τις σχολές, πιάνο, κιθάρας, αρμόνιου, ακορντεόν, βιολιού κλπ, παραδοσιακή, σύγχρονη... Ο μεγαλύτερος όγκος μαθητών απορροφάται από τις τρεις πρώτες, όπως άλλωστε συμβαίνει παντού, γι' αυτό και προσπαθούμε να προωθήσουμε και κάποια άλλα πράγματα. Σας είπαμε ήδη ότι αγαπάμε την χορωδία, γι' αυτό και ξεκινήσαμε φέτος ένα μουσικό σύνολο με την καθοδήγηση της Svetlana Michko που έχει

Η Μερόπη Παπανικολάου και δεξιά η Φωτεινή Κοτσιάφη συζητούν με τον Γ. Κ.

πανεπιστημιακές γνώσεις πάνω στο αντικείμενο. Ενώ λοιπόν συνήθως η μουσική διδασκαλία γίνεται εμπειρικά, εμείς διδάσκουμε τα τραγούδια εφαρμόζοντας την απευθείας μουσική ανάγνωση, σε μάθημα ιδιαίτερο, που προηγείται του ομαδικού. Το σύνολο αυτό προχωράει πολύ καλά, και θα είναι σε θέση σύντομα να εμφανιστεί στο κοινό, πιθανόν και του χρόνου. Για να ενισχύσουμε την σχολή των πνευστών, έχουμε δασκάλα φλογέρας σε μικρά παιδιά, ελπίζοντας πως θα τα κατευθύνουμε έτσι προς το φλάουτο, το κλαρινέτο κλπ.

Τι γίνεται με τα δύσκολα όργανα, π.χ. το τσέλο, που ούτε είναι γνωστά, αλλά είναι και ακριβά και δεν μπορούν να τα αγοράσουν εύκολα οι μαθητές;

Προγραμματίζουμε αγορά οργάνων μέσα στο ωδείο, ώστε να μπορούν τα παιδιά να μελετάνε εδώ. Αν και πιστεύουμε ότι προέχει το να γνωρίσει ο κόσμος αυτά τα όργανα, πράγμα που μόνο με τις συναυλίες είναι εφικτό, και ως γνωστόν οι συχνές συναυλίες είναι πράγμα δύσκολο, αλλά και δαπανηρό... Πολλές δυνατότητες δίνει και το σύστημα Orff και η μουσική προπαιδεία, αρκεί να έχει κανείς την δυνατότητα να παρουσιάσει όλα τα όργανα ζωντανά...

Πως έχετε οργανώσει τις τάξεις των θεωρητικών;

Τα θεωρητικά είναι πληγή για τα Γιάννενα,

γιατί δεν υπάρχει κάτοικος Ιωαννίνων που να μπορεί να διδάξει μέχρι την ανώτατη βαθμίδα, οπότε αναγκάζομαστε να φέρνουμε καθηγητές από άλλες πόλεις... Έτσι υπάρχει ένας υπεύθυνος που έρχεται δυο φορές το μήνα, και παρακολουθεί και τα παιδιά και τους δασκάλους του ωδείου, ή κάνει μάθημα μόνο με πολύ προχωρημένα παιδιά, ώστε το κενό των 15 ημερών να μην είναι πολύ μεγάλο. Του χρόνου θα έχουμε και συνθέτη, για το μάθημα της σύνθεσης.

Χωρίς χορηγό, με τις δικές σας δυνάμεις, αντεπεξέρχεστε οικονομικά σε αυτά τα ανοίγματα;

Ναι, αλλά σιγά-σιγά, ένα βήμα το χρόνο, χρειάζονται θυσίες και πολύ καλός προγραμματισμός, αλλά πιστεύουμε ότι θα τα καταφέρουμε.

Ποια είναι η σχέση σας με τα άλλα ωδεία της πόλης;

Δεν έχουμε αντιπαλότητα με κανένα, με ορισμένα μάλιστα (όχι με όλα, γιατί δεν πληρούν όλα τις προϋποθέσεις) θα μπορούσαμε και να συνεργαστούμε, π.χ. να συνδιοργανώσουμε ένα σεμινάριο.

Θα μπορούσατε π.χ. να αντιμετωπίσετε έτσι το πρόβλημα των θεωρητικών;

Ναι, εμείς δεν θα είχαμε αντίρρηση να μοιραστούμε τον ίδιο καθηγητή με άλλο ωδείο, αλλά πιστεύουμε δυστυχώς ότι οι περισσότεροι συνάδελφοι των άλλων ωδείων θα είχαν...

μουσική

Στο νέο πνεύμα του ωδείου σας μπαίνει μια σκέψη για την βελτίωση του τρόπου διδασκαλίας που παραδοσιακά εννοεί την ατομικότητα και τον εγκλωβισμό στην δεξιοτεχνία;

Σε όλες τις τάξεις μας οργανώνονται εσωτερικές “συναυλίες” δυο φορές τον χρόνο, ακόμα και για τα πρωτάκια! Όστε να μην έχουν τα παιδιά πρόβλημα να εμφανιστούν σε κοινό. Σ’ αυτό βοηθούν και τα σεμινάρια, με τα οποία αποκτιέται η πρώτη εμπειρία εκτέλεσης μπροστά στο κοινό, αφού το μάθημα γίνεται ανοικτά. Σε ότι αφορά το πρόγραμμα που διδάσκεται στις τάξεις, υπάρχουν βέβαια κομμάτια υποχρεωτικά, αλλά μπορεί κανείς να παίξει με αυτό το ρεπερτόριο, να το εμπλουτίζει με επιθυμίες των μαθητών, αρκεί σαν δάσκαλος να ψάχνεσαι και να μην μένεις στα ίδια.

Διοργανώσατε μια συναυλία στην αρχή της χρονιάς. Πώς αλλιώς σκέφτεστε να “βγείτε” σαν ωδείο προς την πόλη;

βιβλία • χαρτικά • δώρα
είδη λογιστηρίου • φωτοτυπίες

ΔΩΔΩΝΗΣ & ΧΑΤΖΗ ΠΕΛΜΕΡΕΝ 4
ΤΗΛ. - FAX: (0651) 25.627

Σύντομα ελπίζουμε ότι θα μπορούμε να κάνουμε συναυλίες με το δυναμικό του ωδείου, καθώς και σεμινάρια, τα οποία γίνονται και τώρα, αλλά αρκετά κλειστά. Ήδη όμως το δεύτερο σεμινάριο κιθάρας που κάναμε φέτος διαφημίστηκε και από τις εφημερίδες. Δίνουμε πάντως ιδιαίτερο βάρος στην διοργάνωση συναυλιών, γιατί δεν μπορείς να λες πως κάνεις τέχνη εγκλωβισμένος στο σχήμα “μάθημα-σπίτι”. Άλλωστε και από παιδαγωγική άποψη, θα πρέπει να προσφέρεις πρότυπα. Εξάλλου μετέχουμε ως χορηγοί στις εκδηλώσεις του συλλόγου “Πολυφωνικής Μουσικής” της πόλης μας με τον οποίο διοργανώσαμε ήδη και εκδρομές στο Μέγαρο Αθηνών για να παρακολουθήσουμε κάποιες συναυλίες.

Πως αντιμετωπίζετε το πρόβλημα του χώρου για ανοιχτές εκδηλώσεις;

Την συναυλία μας την κάναμε στην ΕΗΜ, γιατί το κόστος της αίθουσας “Πυρσινέλλα” ήταν πολύ μεγάλο για να μπορούμε να ανταποκριθούμε... Θα ήταν ευχής έργο να μπορούμε να έχουμε ευκολότερα πρόσβαση εκεί για τέτοιες πολιτιστικές εκδηλώσεις.

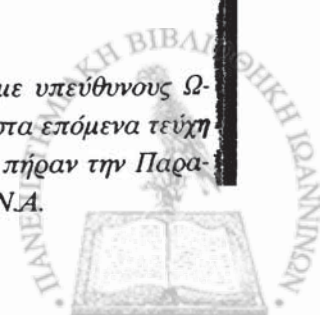
Στην πόλη ο κόσμος δεν έχει άμεση επαφή με την δυτική παράδοση της λόγιας μουσικής. Δημιουργεί αυτό πρόβλημα;

Ναι, αλλά πρόκειται για πρόβλημα γενικότερης υποδομής και κουλτούρας, που η αντιμετώπισή του απαιτεί χρόνο. Αυτό είναι αλήθεια για όλη την Ελλάδα, και πάλι εκτιμούμε ότι η κατάσταση στα Γιάννενα είναι σχετικά καλή. Άλλωστε συνήθως οι γονείς δεν φέρνουν αναγκαστικά τα παιδιά τους για να μάθουν κλασική μουσική, αλλά για να πλουτίσουν τα ερεθίσματά τους.

Ποια είναι η άποψή σας για το νομοσχέδιο που ετοιμάζεται για τα ωδεία;

Εξαρτάται από το τι απαιτήσεων θα είναι τελικά οι “Ακαδημίες”, γιατί πολλά λέγονται, αλλά τίποτε δεν είναι σαφές...

Η σειρά των συνεντεύξεων με υπεύθυνους Ωδείων της πόλης θα συνεχιστεί στα επόμενα τεύχη μας. Την παρούσα συνέντευξη πήραν την Παρασκευή 3 Απριλίου ο Γ.Κ. και ο Ν.Α.

ΝΕΑΥ ΤΙΝ
ΧΟΦΜΑΝ

ΣΑΡΝΑΝ
ΣΤΟΥΝ

ΣΑΜΗΥΕΛ
ΤΖΑΚΣΟΝ

Τρόμος από άκρη σ'άκρη

ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΠΡΙΛΙΟ
ΣΤΟΥΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥΣ

Από τον δημιουργό του
'Jurassic Park' και του 'Χαμένου Κόσμου'

ΣΦΑΙΡΑ

Σ. Π. Π. Π. Π. Π.
COURTESY UNIVERSAL PICTURES

ΜΑ ΤΟΝ... ΜΠΑΡ ΤΕΒΕΡΣΟΝ

“Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ, ΕΝΑ ΡΟΖ ΣΚΑΝΔΑΛΟ, ΚΙ ΕΜΑΣ ΠΟΛΕΜΟΣ”
FROM THE BOOK

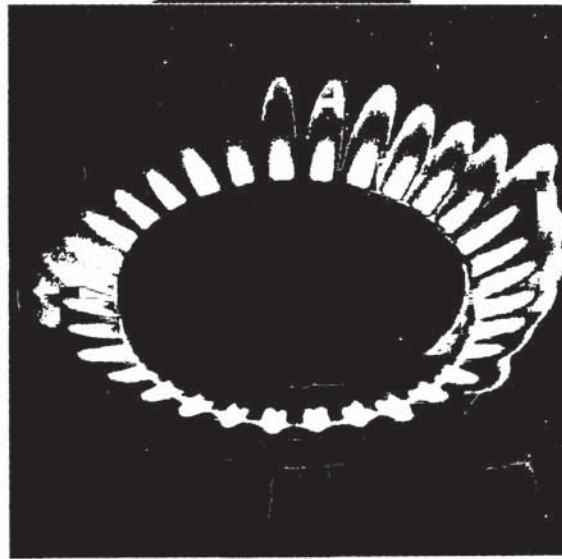

**ΕΡΧΟΝΤΑΙ
ΤΙΣ ΠΟΡΤΕΣ
ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ
ΣΤΟΝ
ΟΡΦΕΑ
ΚΑΙ ΤΟ
ΠΟΛΥΘΕΑΜΑ**

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

7+1 gaz

**ΤΟ ΟΝΟΜΑ
ΣΤΟ ΥΓΡΑΕΡΙΟ**

Κ. ΦΑΡΜΑΚΗΣ Α.Ε.

Ν. Ζέρβα 2 - 57624 - 57625 - 47092 ΒΙ.ΠΕ. Ιωαννίνων

Τρεις + Μία Συναυλίες στα Γιάννενα

μια παρουσίαση των συναυλιών που έγιναν στην πόλη
το περασμένο δεκαπενθήμερο (και μιας που έρχεται)

**Ο Σάκης Παπαδημητρίου
με την Γεωργία Συλλαίου**

Οι *Ανοιχτές διαδρομές*, η νέα δισκογραφική δουλειά των **Σ. Παπαδημητρίου** και **Γ. Συλλαίου** παρουσιάστηκαν την Δευτέρα 30/3 στην αίθουσα του Πνευματικού Κέντρου. Επτά τραγούδια από τα εννιά του δίσκου συν δύο του Μπρεχτ κι ένα του Τσιτσάνη, αποδόθηκαν μ' ένα ενιαίο ύφος που στηρίχθηκε στην αφαίρεση κάθε δεξιοτεχνικής υπερβολής και στην οικονομία των εκφραστικών μέσων. Δεν ήταν μόνο οι σαφείς επιρροές της jazz μουσικής ούτε οι μπρεσσιονιστικές πινελιές ηχοχρωμάτων, αλλά κυρίως η μεστή ερμηνεία, απόσταγμα της γνώσης και της εμπειρίας του Σ.Π., που καθόρισαν την πιανιστική συνοδεία αυτών των τραγουδιών "με ιστορία". Από τις διάχυτες γεμάτες λυρισμό συγχορδίες μέχρι τα ρυθμικά *ostinati* του αριστερού χεριού, το πιάνο απέφυγε συστηματικά και ηθελημένα το beat (που έχει αποδειχτεί κλειδί επιτυχίας στις μέρες μας), δημιουργώντας ένα ηχητικό φάσμα σε διαρκή κίνηση, πάνω στο οποίο απόθεσε τις ιδιόρρυθμες και πολύ προσωπικές φωνητικές ερμηνείες της η Γ.Σ. Σ' ένα ρεσιτάλ συντονισμού κι επικοινωνίας, οι δύο μουσικοί έμειναν δεμένοι ακολουθώντας πολλές φορές μονοπάτια εκ διαμέτρου αντίθετα όπως στη περίπτωση του "Τρελέ τσιγγάνε" του Τσιτσάνη.

Αν και ήδη έχουμε αναφερθεί στα τεχνικά χαρακτηριστικά αυτής της δουλειάς (*Μικρόπολις*, τεύχος 8), πρέπει να προσθέσουμε απαντώντας στις αντιδράσεις μέρους του (λιγοστού) κοινού, πως η μουσική του ντουέτου Σ.Π.-Γ.Σ. δύσκολα αναλύεται με βάση την τρέχουσα ethnic μουσική διάλεκτο, τα κλασικά lieder ή τα jazz ντουέτα. Αντιθέτως, και επειδή ακριβώς λειτουργεί εκτός προτύπων, αποφεύγει μουσικές χειρονομίες που χαρακτηρίζουν το πρωτογενές υλικό που χρησιμοποιήθηκε. Η ερμηνεία τους φωτίζει "ειδικά" σημεία του παραδοσιακού υλικού, εστιάζοντας με ιεμμονή κι επιμονή στα στοιχεία εκείνα που αποτελούν μέρος της παγκόσμιας μουσικής διαλέκτου

Σ. Παπαδημητρίου και Γ. Συλλαίου

κι αποφεύγοντας με προσοχή και μαεστρία τα αντίστοιχα που δηλώνουν εντοπιότητα κι αποτελούν "μανιέρα" του περιβάλλοντος από το οποίο προέρχονται.

Την εξαιρετική αυτή συναυλία παρακολούθησαμε, δυστυχώς, ελάχιστα... Είναι αναμενόμενο βέβαια αυτό (ως έναν βαθμό), δεδομένου ότι πρόκειται για μη εμπορικούς καλλιτέχνες, ωστόσο αναρωτιέται κανείς γιατί εδώ και χρόνια το Πνευματικό Κέντρο επιμένει να οργανώνει συναυλίες ενώπιον κενών καθισμάτων... Να μην έχουν καταλάβει ακόμη οι εκεί υπεύθυνοι ότι είναι μέσα στις υποχρεώσεις τους όχι μόνο να καλέσουν τους καλλιτέχνες, αλλά και να εξασφαλίσουν και ακροατές; Γιατί πολιτιστική πολιτική δεν είναι μόνο η σύνταξη του (πολιτιστικού) μηνύματος, αλλά και η πρόσληψή του από τον αποδέκτη, εν προκειμένω τον πολίτη, που τους χρηματοδοτεί...

Η Ορχήστρα Λεπτών Οργάνων

Μετά την μουσική της Κονιτσιώτικης παράδοσης, το Κέντρο Μελέτης Ηπειρώτικης και Βαλκανικής Μουσικής Παράδοσης παρουσίασε την Ορχήστρα Λεπτών Οργάνων του Χριστόδουλου Χάλαρη σε μια συναυλία αρχαιοελληνικής και βυζαντινής κοσμικής μουσικής την Τετάρτη 1/4 στην αίθουσα "Πυρσινέλλα".

Συγκεκριμένα, στο πρόγραμμα συμπεριλήφθηκαν 4 έργα χρονολογημένα από τον 5ο έως τον 2ο αιώνα π.Χ., και 9 βυζαντινά και μεταβυζαντινά α-

ΜΟΥΣΙΚΗ

πό τον 3ο μέχρι και τον 17ο αιώνα μ.Χ. Τα έργα αυτά (εκ των οποίων σημαντικός αριθμός έχει ηχογραφηθεί σε μια σειρά CD) αποτελούν τμήμα του κορμού της **κοσμικής** βυζαντινής μουσικής, με την οποία ασχολείται τα τελευταία χρόνια ο Χ.Χ. Αν και πολλές φορές το ζήτημα της σωστής από-

δοσης τόσο των αρχαίων όσο και των βυζαντινών μουσικών κειμένων έχει απασχολήσει τους επαίοντες, εμείς δεν θα σταθούμε σ' αυτό. Άλλωστε πρόκειται για θέμα τεράστιου επιστημονικού εύρους, για το οποίο οι ερευνητές θα πρέπει να έχουν τον λόγο πριν από τους αβασάνιστους αρχαιολάτρες, που συχνά-πυκνά το κατηλεύονται.

Έτσι ξεπερνώντας την κριτική του ουσιαστικού περιεχομένου της συναυλίας, στεκόμαστε στην νεανική και καλογυμνασμένη ορχήστρα του Χ.Χ., που με νέο-κατασκευασμένα όργανα - αντίγραφα των αρχαίων - κατάφερε να αποδώσει τις ιδιαίζουσες τεχνικές τόσο της γραφής όσο και του ύφους μιας μουσικής που μας αποκαλύπτεται μόνο μέσα από την μουσική ανάγνωση. Δεν υπάρχουν δηλαδή πληροφορίες σχετικές με το ύφος και τις συνθήκες εκτέλεσης, και διευκρινίσεις απόδοσης, που συνήθως μεταφέρονται προφορικά (αυτό άλλωστε δεν ισχύει μόνο στην συγκεκριμένη περίπτωση, αλλά και στην λόγια μουσική π.χ. του Μότσαρτ και του Μπαχ, όπου μακρά έρευνα απαιτήθηκε για την απόδοση αυτών των "λεπτομερειών", που καθορίζουν όμως τελικά το μουσικό ύφος).

Όσο επομένως κι αν φαίνεται "μονότονη" ή παράξενη η μουσική αυτή, ένα είναι σίγουρο. Πως πρέπει να ερευνηθεί σε βάθος και να εκτελεστεί ξανά και ξανά και μάλιστα από εξειδικευμένες ορχήστρες σαν κι αυτή του Χ.Χ. Κάπως έτσι κατάφεραν να προσεγγίσουν τις πραγματικές διαστάσεις των μοτέτων τους οι Δυτικοί. Ως τότε κάθε εκτέλεση θα φέρεται έντονα τα σημάδια ενορχήστρωσης του κάθε επιμελητή. Αυτό αποδεικνύεται άλλωστε από την μεγάλη διαφορά απόδοσης που παρουσιάζουν στις ως τώρα εκτελέσεις τα (τουλάχιστον 4 φορές ηχογραφημένα από Έλληνες όπως και από ξένους) αρχαιοελληνικά μέλη.

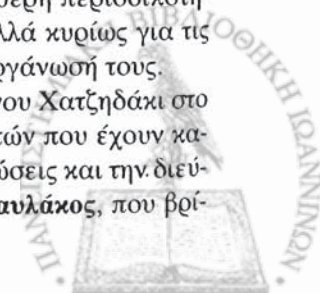

Βραδιά Ελληνικού Τραγουδιού

Τραγούδια του αξέχαστου **Μάνου Χατζηδάκι** παρουσίασαν οι τραγουδιστές **Ν. Βενετσάνου** και **Η. Λιούγκος** με συνοδεία πενταμελούς ορχήστρας το Σάββατο 4/4 στην αίθουσα "Πυρσινέλλα". Η εκδήλωση ανήκε στον κύκλο "Πολιτιστικές εκδηλώσεις 1998" του ιδρύματος Κ. Κάτσαρη που αναδεικνύεται χρόνο με τον χρόνο στον πιο σοβαρό φορέα πολιτιστικών εκδηλώσεων στην πόλη μας. Όχι μόνο για την σταθερή περιοδικότητα των εκδηλώσεών του, αλλά κυρίως για τις

πολύ καλές επιλογές σε διαφορετικούς μουσικούς χώρους αλλά και για την άρτια οργάνωσή τους.

Αυτή την φορά σειρά είχε η ελληνική μουσική: μια ανθολογία τραγουδιών του Μάνου Χατζηδάκι στο πρώτο μέρος, ενώ στο δεύτερο παρουσιάστηκε η συνθετική δουλειά δυο τραγουδιστών που έχουν καταξιωθεί ως ερμηνευτές του, της Ν. Βενετσάνου και του Η. Λιούγκου. Τις ενορχηστρώσεις και την διεύθυνση της ορχήστρας ανέλαβε ο νέος και πολλά υποσχόμενος ενορχηστρωτής **Γ. Παυλάκος**, που βρί-

σκονταν πίσω από το πιάνο. Η επιλογή των οργάνων του μικρού μουσικού σχήματος, που συμπληρώνονταν από ακορντεόν, κιθάρα, τρίχορδο μπουζούκι-μαντολίνο και κρουστά, ήταν στην γραμμή μιας λιτής (κατά τα πρότυπα του Χατζηδάκι) ενορχήστρωσης.

Ο κακός ήχος αλλοίωσε κατά πολύ την οργανική αλλά και την φωνητική εκτέλεση ερμηνευτών με πολλές αρετές. Εντούτοις, οι μουσικοί κατάφεραν (ειδικά στο πρώτο μέρος που ήταν αφιερωμένο στον Χατζηδάκι) να συγκινήσουν και να δώσουν παλμό στο κοινό της ασφυκτικά γεμάτης αίθουσας “Πυρινέλλα”.

Το δεύτερο μέρος ήταν δυστυχώς κατώτερο του αναμενόμενου, σε ό,τι αφορά το επίπεδο των προσωπικών συνθέσεων των δύο ερμηνευτών. Αν και δοκιμασμένοι χρόνια στην βασανιστική άσκηση της χατζηδακικής ερμηνείας, οι δύο ώριμοι τραγουδιστές παρασύρθηκαν από τον ρου των αρκετά επιπόλαιων και ελάχιστα επεξεργασμένων (πλην ελαχίστων εξαιρέσεων) συνθέσεών τους. Δεν είναι οι μόνοι, πολλοί είναι αυτοί που πιστεύουν πως η σύνθεση είναι κάτι που έρχεται εύκολα και γρήγορα παίρνοντας μια κιθαρίτσα αγκαλιά. Μήπως άραγε γι αυτό είμαστε πρώτοι σε δυσκογραφικές παραγωγές στην Ευρώπη; Και βέβαια, αν δεν αντιλαμβάνεται ο έμπειρος Λιούγκος την άβυσσο που χωρίζει τις συνθέσεις του από εκείνες του δασκάλου του, μπορεί κανείς να απαιτεί από το πλατύ κοινό να το καταλάβει;

Και η μία προσεχώς:

Η Ρουμάνικη Ορχήστρα Δωματίου

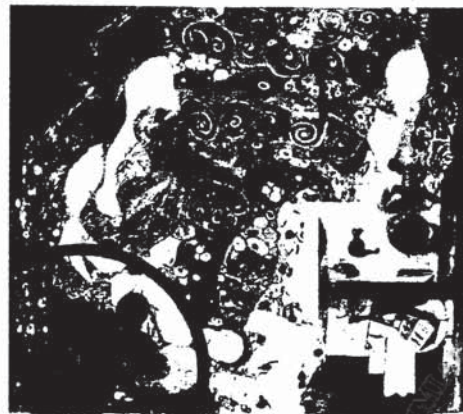
Το Σάββατο 11/4 στις 8.30 στην αίθουσα “Πυρινέλλα” το Κατσάρειο ίδρυμα στα πλαίσια του κύκλου “Πολιτιστικές εκδηλώσεις 98” παρουσιάζει την **Ρουμάνικη Ορχήστρα Δωματίου** σε μια συναυλία “κλασικού” ρεπερτορίου. Η ορχήστρα αποτελούμενη από σύνολο εγχόρδων με εξάρχοντα τον βιολιστή **A. Niculescu** και διευθυντή τον **F. Carasco-Cordova**, ερμηνεύει έργα του μεγάλου συνθέτη και εκπρόσωπου της κλασικής εποχής **J. Haydn** (1732-1809) και ενός επιφανούς εκπρόσωπου του σκανδιναβικού ρομαντισμού, του **E. Grieg** (1843-1907).

Πιο συγκεκριμένα, θα εκτελεστεί το κοντσέρτο για βιολί, πιάνο και ορχήστρα εγχόρδων Hob. XVIII αρ. 6 του Haydn, στο οποίο συμπράτουν δύο διακεκριμένοι έλληνες σολίστ: η **Αλεξάνδρα**

Παπαστεφάνου στο πιάνο και ο **Γιάννης Γεωργιάδης** στο βιολί. Το έργο, κατ’ αρχήν γραμμένο για εκκλησιαστικό όργανο, βιολί και ορχήστρα, ανήκει μάλλον στην πρώιμη περίοδο του συνθέτη και αποτελεί τμήμα μιας σειράς 6 κοντσέρτων για εκκλησιαστικό όργανο (αριθ. XVIII του καταλόγου Hoboken). Το έργο που ολοκληρώθηκε το 1756 σηματοδοτεί ήδη το κλασικό ύφος της ώριμης γραφής του Haydn, ενώ για πολλούς το τελευταίο μέρος του προαναγγέλλει το μενουέτο της “Μικρής νυχτερινής μουσικής” του Mozart.

Το δεύτερο έργο του Haydn που θα εκτελεστεί είναι ημερολογιακής επικαιρότητας: πρόκειται για “Τα τελευταία λόγια του Χριστού πάνω στο Σταυρό”, για ορχήστρα εγχόρδων. Προορισμένο κατ’ αρχήν για μεγάλη ορχήστρα και εκ των υστέρων μεταγραμμένο για κουαρτέτο εγχόρδων, το έργο ανήκει στην ώριμη περίοδο του συνθέτη (1785), σε μια εποχή βαθιάς θρησκευτικής προσήλωσης, και ήταν μάλιστα ένα από τα πιο αγαπημένα του. Το συγκροτούν επτά αργά μέρη, πλαισιωμένα από μια εισαγωγή και ένα φινάλε που περιγράφει τον σεισμό που ακολούθησε την Σταύρωση.

Η σουίτα Holberg, σε ύφος μπαρόκ, είναι ένα έργο του Grieg γραμμένο το 1884 για πιάνο, με αφορμή την διακοσιοστή επέτειο γέννησης του Δανού φιλόσοφου και λογοτέχνη Holberg. Το έργο ενορχηστρώθηκε εκ των υστέρων για ορχήστρα εγχόρδων, και αυτή είναι η εκδοχή την οποία θα απολαύσουμε από την **Ρουμάνικη Ορχήστρα Δωματίου**.

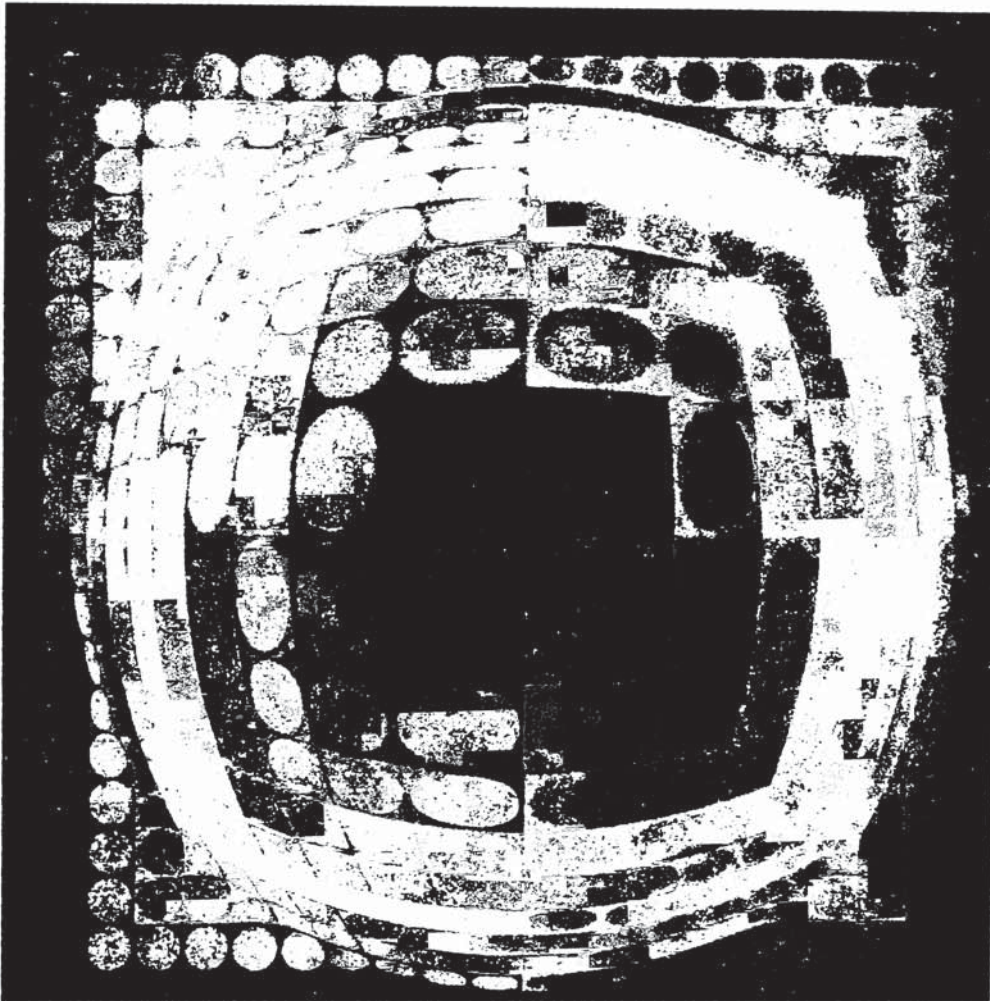

Αφίσα Κάρτα
Φωτοτυπίες Είδη γραφείου Δακτυλογραφίες

Μια σπουδαία έκθεση ζωγραφικής Victor Vasarely στο Αρχοντικό Πυρσινέλλα

Το περίφημο Παλ-Κετ (Ακρυλικό σε Μουσαμά, 1973-74) του Βίκτορ Βαζαρέλυ.

Ο **Victor Vasarely** γεννήθηκε το 1908 στο Pecs της Ουγγαρίας, και σπούδασε στην Ακαδημία Pololini-Volkman και μετά στο Bauhaus της Βουδαπέστης. Από το 1931 ως το 1944 δούλεψε στο Παρίσι στον τομέα των γραφικών τεχνών, και από την εμπειρία αυτή πηγάζει στην ουσία η προσωπική του εικαστική σημειολογία.

Με αφετηρία την ευρύτερη περιοχή του μετακυβισμού, φτάνει μετά το 1952 στην απόλυτη αφαίρεση, που την χαρακτηρίζουν δυναμικές γραμμές και περιορισμένη παλέτα χρωμάτων. Θεωρώντας ωστόσο ότι “οι πνευματικές διάλεκτοι δεν είναι παρά υπερ-δονήσεις της μεγά-

λης Φύσης”, θέτει σαν εικαστικό του στόχο μια συνθετική πραγματικότητα. Η σταδιακή κατάκτηση της κίνησης (οι Ζέβρες από το 1932 ως το 1942, φέρουν τα βασικά χαρακτηριστικά όλης της μεταγενέστερης πορείας του) τον αναδεικνύει στον σημαντικότερο ίσως εκπρόσωπο της Op art. Το κίνημα αυτό το χαρακτηρίζει η απόδοση της κίνησης με βάση τους νόμους της οπτικής (δηλ. με εκμετάλλευση των διαφορών τύπων κοντράστ, σύγχρονο, διαδοχικό, τόνου, φωτός, κλπ., αλλά και

διαφορών προοπτικών και γραμμικών εφέ), και πάντως χωρίς μετακίνηση στον χώρο, ούτε του έργου, ούτε του θεατή. Το αποτέλεσμα είναι ο ορισμός ενός οπτικού χώρου, που έρχεται να αμφισβητήσει τόσο την επιπεδότητα της ζωγραφικής επιφάνειας, όσο και την αυθεντία της μιας και μοναδικής οπτικής γωνίας.

Από τον φορητό πίνακα στον τοίχο και από την επιφάνεια στον όγκο, οικειοποιούμενος και νέα υλικά (αλουμίνιο, γυαλί, πλεξιγκλάς κλπ.), θα περάσει στην ενσωμάτωση της ζωγραφικής του στην αρχιτεκτονική, η οποία θα αποδειχτεί

αι ο τελικός του στό-
ρος: συστηματικά στο ε-
πίπεδο θα επιδιώκει μια
“σκηνοθεσία” του αρχι-
τεκτονικού χώρου μέσω
του χρώματος και της
μορφής. Έτσι μεταφερ-
μένη στο πεδίο της κα-
θημερινής ζωής, η τέχνη
του ντύνεται τον πλήρη
κοινωνικό της ρόλο.

Οι αναζητήσεις του
αρχιτέκτονα φέρνουν στην δη-
μιουργία ενός εικαστι-
κού “σειραϊσμού”, κατά
μουσικό μοντέλο, επι-
διώκοντας έτσι να οργα-
νώσει λογικά τον χαοτι-

κό κόσμο της αφαιρέ-
σης και να δώσει στο ε-
πιπέδο περιεχόμενο
των χρωματικών τό-
νων το μέγιστο ποικιλίας και ανάπτυξης.

Η “μαθηματική” και “μηχανική” συνθετική
πράξη πραγματικότητα φιλοδοξεί εν τέλει με την
εμφάνιση δομής της και τις καθαρές “συγχορδίες”
αμμών και χρωμάτων να αναδειξεί χαμένες
μονιές και να τις ξανα-αποδώσει μέσω της
αρχιτεκτονικής, σαν απάντηση σε ένα κοινωνικό
πρόβλημα.

Ο Vasarely πέθανε στην Γαλλία το 1997. Εν-
ώπιση συμμετείχε σε όλες τις μεγάλες εκδηλώσεις
σύγχρονης τέχνης και έγινε γνωστός σε όλον
το κόσμο. Έργα του υπάρχουν σε όλα τα μεγά-
λα Μουσεία Μοντέρνας Τέχνης. Το 1970 εγκαι-
νήσθηκε ο ίδιος στον πύργο της Gordes (Γαλλία) έ-
να “διδασκαλικό μουσείο” που συγκεντρώνει ένα
ποσό 550 περίπου έργων από όλα τα στάδια
της μακράς του διαδρομής. Το 1976 στο Aix-en-
Provence δημιουργήθηκε ένα Ίδρυμα Vasarely.

Λίγα λόγια για το ιστορικό της Έκθε- σης στο Αρχοντικό Πυρρινέλλα

Τα έργα που εκτίθενται στο Αρχοντικό Πυρρι-
νέλλα έφτασαν στα Γιάννενα με υψηλή συνοδεί-
α τον πρόεδρο της Ουγγαρίας κ. **Janos Herman**,
ο οποίος ακολουθούσε την οικονομική πρε-
σβεία κ. **Lazlo Schiller**, και τον συλλέκτη κ.

Δεξιά ο Ούγγρος Πρόεδρος στην Αθήνα και αριστερά ο φίλος του ζωγράφου και συλλέ-
κτης έργων του, κατά την παρουσίαση της έκθεσης στο κοινό,
την ημέρα των εγκαίνιων

Tibor Csepei.

Ο κ. Csepei, μουσικολόγος με ιδιαίτερο πεδίο
έρευνας την αραβική μουσική και πολυγραφότα-
τος συγγραφέας, υπήρξε προσωπικός φίλος του
Vasarely και διαθέτει συλλογή 600 περίπου πρω-
τότυπων έργων και μεταξοτυπιών του καλλιτέ-
χνη. Η συλλογή του έχει ήδη πολύ ταξιδέψει,
στην Ευρώπη και τις Αραβικές χώρες, ενώ πρό-
σφατα παρουσιάστηκε και στην Αθήνα, στο
πολιτιστικό κέντρο Μελίνα Μερκούρη.

Η έκθεση της συλλογής στα Γιάννενα αποτελεί
προσφορά της συγγραφικής πρεσβείας, στα πλαί-
σια της διμερούς συνεργασίας Ουγγαρίας και Η-
πείρου, που έχει δρομολογηθεί με καλές προο-
πτικές (βλ. πρωτοσέλιδο του Πρωινού Λόγου της
4-5/4/98). Και βέβαια για την τύχη της οικονομι-
κής συνεργασίας είναι οι πάντες αισιόδοξοι (πι-
θανότατα ευλόγως), για την τύχη όμως της πολι-
τιστικής συνεργασίας που ευαγγελίζονται αμφό-
τερες οι δυο πλευρές, ας μείνουμε λίγο επιφυλα-
κτικοί....

Η ίδια η Έκθεση και τα εγκαίνιά της

Ποιο Πνευματικό Κέντρο δεν θα ζήλευε την
τύχη του δικού μας; Ας δούμε τι διαθέτει το με-
νού στην περίπτωση της έκθεσης Vasarely:

α) έναν παγκοσμίου φήμης καλλιτέχνη που

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

δεν λείπει από κανένα σοβαρό εγχειρίδιο μοντέρνας τέχνης

β) έναν προθυμότατο και καλά οργανωμένο για την περίπτωση συλλέκτη ο οποίος παρίσταται στα εγκαίνια και επιμελείται ο ίδιος την παρουσίαση ενός οπτικοακουστικού υλικού σχετικά με τον καλλιτέχνη, και που μάλιστα δωρίζει στον Δήμο Ιωαννιτών μια μεταξοτυπία από τις περίφημες Ζέβρες του!,

γ) μια εξαιρετική συλλογή πινάκων και μεταξοτυπιών με 70 κομμάτια που αντιπροσωπεύουν μεγάλο μέρος της διαδρομής του Vasarely,

δ) μια πολύ συνεργάσιμη ξένη πρεσβεία που προσφέρει το όλο πακέτο δωρεάν στα πλαίσια ευρύτερων επαφών όπου το οικονομικό πιθανώς να προηγείται του πολιτιστικού, με τον πρέσβη να στέκεται πάντως στο ύψος των καλλιτεχνικών περιστάσεων.

Τι θα περίμενε κανείς από έναν στοιχειωδώς οργανωμένο πολιτιστικό γιαννιώτικο φορέα;

α) να παρουσιάσει το πολύ καλό αυτό υλικό αξιοπρεπώς: τα πανό του Αρχοντικού Πυρσινέλλα είναι ακατάλληλα για τους πλέον ερασιτέχνες των Ηπειρωτών Δημιουργών, πολλώ μάλλον για καλλιτέχνες του διαμετρήματος του Vasarely. Η έγκαιρη έκδοση καταλόγου και η σύνταξη βιογραφικού που να τοποθετεί τον καλλιτέχνη στην εποχή του θεωρείται μάλλον στοιχειώδης σε τέτοιες περιπτώσεις, ενώ οι κοινές πλαστικές καρτέλες αναρωτιόμαστε αν ενδείκνυνται για να δεξιωθεί κανείς τον κ. πρέσβη,

β) να προβάλλει το γεγονός καταλλήλως και προπαντός εγκαίρως (τα δελτία τύπου, με τον τίτλο “έκθεση Ούγγρου ζωγράφου και χαρακτή” ουδόλως απέδιδαν στο εικαστικό γεγονός την πραγματική του σημασία,

γ) να διαθέτει για λόγους ευγένειας κάποιο αντίδωρο την στιγμή που ο συλλέκτης παρέδωσε μπρος στο κοινό το δικό του σπουδαίο δώρο στον Δήμο μας,

δ) να ενημερώσει τον κ. Δήμαρχο που δεν σταμάτησε να αποκαλεί τον Vasarely “κύριο” πως ο εν λόγω καλλιτέχνης είναι νεκρός και τους νεκρούς δεν τους προσφωνούμε κυρίους. Επίσης πως ο γόνος ιχθύων που ο Δήμος εισήγαγε από την Ουγγαρία δεν εί-

ναι ό,τι καλύτερο στην συνεργασία του Δήμου με την χώρα του καλλιτέχνη μπορεί να θυμηθεί κανείς την ώρα που παρουσιάζει έναν Vasarely,

ε) να διαθέτει πολιτιστικό διευθυντή που να είναι σε θέση να αρθρώσει κάποιο λόγο επί της ουσίας σε τόσο σημαντικές περιστάσεις τον οποίο καλό θα ήταν να έχει προετοιμάσει κιόλας, αντί να αυτοσχεδιάζει αδέξια,

και τέλος, για να προσθέσουμε και ένα ευτράπελο επεισόδιο,

στ) να έχει την στοιχειώδη φιλότεχνη αντίδραση και να μην επιτρέψει να σέρνεται η δωρηθείσα πολυτιμότετη μεταξοτυπία ξεχασμένη πάνω σε έναν σκονισμένο πάγκο μέχρι που (μετά από επίμονη υπόδειξη τρίτων!) να την συμμαζέψει τελικά ο ηλεκτρολόγος!

Αρχοντικό Πυρσινέλλα, στην συμβολή των οδών Αρβαντινού και Πατάζογλου. Η έκθεση θα διαρκέσει ως τις 2 Μαΐου. Ώρες λειτουργίας: 11-13 και 18-21 καθημερινά. Το Σάββατο μόνο πρωινό ωράριο, την Κυριακή κλειστά.

ΕΙΚΟΝΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΕΙΟ

Μάρκου Μπότσαρη 2 (έναντι ταχυδρομείου)

Σε κάθε εμφάνιση φιλμ
προσκομίζοντας αυτό το κουπόνι
έχετε έκπτωση 15%
(ισχύει τους μήνες Απρίλιο - Μάιο)

10+1

ΕΠΙΛΟΓΕΣ

από το

ΥΠΕΡΩΚΕΑΝΕΙΟ

Από 10-4 μέχρι 30-4

1 Ένός λεπτού φιλί

Έλλη Πασπαλά, μουσική Γιάννης Καλαντζόπουλος, στίχοι Μιχάλης Γκανάς CD: Για τη συνήθεια του έρωτα

2 Το τσιγάρο

Γιάννης Κότσιρας, μουσική: Ευανθία Ρεμπούτσικα, στίχοι: Ελένη Ζιώγα CD: Μόνο ένα φιλί

3 Της αγάπης σου το ρίσκο

Γιώργος Νταλάρας, Αντιγόνη Ψυχράμη, μουσική: Goran Brengovich, στίχοι Μιχάλης Γκανάς CD: Θεσσαλονίκη Γιάννενα με δυο παπούτσια πάνινα

4 Μόνο του

Άλκηστις Πρωτοψάλτη, μουσική Νίκος Αντύπας, στίχοι Λίνα Νικολακοπούλου CD: Σαν ηφαίστειο που ξυπνά

5 Οι γυναίκες οι παλιές

Γεράσιμος Ανδρεάτος, μουσική: Χρήστος Νικολόπουλος στίχοι: Θοδωρής Γκόνης

6 Χάντρα θαλασιά

Ελευθερία Αρβανιτάκη, μουσική Θάνος Μικρούτσικος, στίχοι Λάκης Λαζόπουλος CD: Ψάξε στ' όνειρό μας

7 Σ' αγαπώ

Έλλη Πασπαλά, μουσική Γιάννης Καλαντζόπουλος, στίχοι Μιχάλης Γκανάς CD: Για τη συνήθεια του έρωτα

8 Καράβια στην στεριά

Γιώργος Νταλάρας μουσική Μίνως Μάτσας στίχοι Μιχάλης Γκανάς CD Ο Μάγος της πόλης

9 Σαν να μη πέρασε μια μέρα

Γιώργος Δημητριάδης και οι μικροί ήρωες, CD: Σαν να μη πέρασε μια μέρα

10 Κοντραμπούντο

Σωκράτης Μάλαμας μουσική Σωκράτης Μάλαμας στίχοι Άλκης Αλκαίος CD: 13,000 μέρες

+1 La Luna Rossa

Renzo Arbore CD Planet Music 2

ΑΚΟΥΣΤΕ ΤΙΣ 10+1 ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΚΑΘΕ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΣΤΙΣ 6 ΤΟ ΑΠΟΓΕΥΜΑ ΣΤΟΝ ΑΝΤΕΝΝΑ ΙΝ 93.1 FM

ΥΠΕΡΩΚΕΑΝΕΙΟ

Από το Αρχιπέλαγος του ελληνικού τραγουδιού στην Οκεανία της μουσικής που χάνεται

ΔΗΠΕΘΙ: Έχει γυρίσει η πόλη την πλάτη της στο Θέατρο;

Την Τετάρτη στις 18 του Μάρτη πήγα με τη γυναίκα μου να δω στο Δημοτικό Θέατρο την παράσταση "Το σακάκι που βελάζει" του Σ. Στρατιέφ. Όταν περάσαμε στην αίθουσα

μπέρειο, περάσαμε από το Μώλο, όπου οι δρόμοι ήταν γεμάτοι αυτοκίνητα και τα κέντρα φίσκα κόσμο. Τα ίδια είδαμε και στην άλλη πλευρά του Κάστρου, στη Σκάλα. Τα ίδια

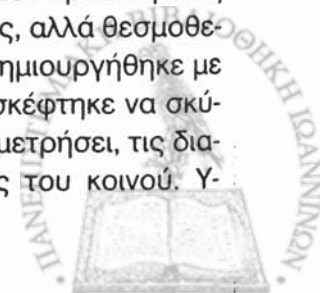
Ο Γιώργος Τζέρπος από τις πρόβες του «Στο Χάνι». Άραγε σκέφτεται μόνο το έργο;

του θεάτρου διαπιστώσαμε με έκπληξη ότι ήταν τελείως άδεια. Λίγο μετά ήρθαν και δύο κοπέλες και γίναμε τέσσερις. Την ώρα που θα έπρεπε ν' αρχίσει η παράσταση βγήκε στη σκηνή ο ηθοποιός **Μιχάλης Μπίζιος** και μας είπε, πολύ ευγενικά, ότι η παράσταση θα δινόταν για μας τους τέσσερις - εκτός εάν θέλαμε να έρθουμε μια άλλη μέρα (Σάββατο, Κυριακή) που να έχει περισσότερο κόσμο. Θεωρήσαμε ότι δεν πήγαινε να παίξουν έντεκα ηθοποιοί για τέσσερις θεατές και συμφωνήσαμε να δούμε το έργο άλλη μέρα - με τα ίδια εισιτήρια. (Ας σημειωθεί εδώ ότι το επόμενο Σάββατο η αίθουσα είχε κόσμο, αλλά οφειλόταν στην παρουσία των ΚΑΠΗ) Φεύγοντας την Τετάρτη το βράδι από το Κα-

δια επίσης στην οδό Δωδώνης. Την ώρα δηλαδή που η αίθουσα του θεάτρου έμεινε άδεια οι γιαννιώτες συνωθούνταν στα διάφορα κέντρα. Πρέπει να πω ότι η ύπαρξη ενός θεάτρου δικαιολογείται μόνο εφόσον υπάρχουν θεατές να βλέπουν τις παραστάσεις του. Διαφορετικά η ύπαρξή του καθίσταται περιττή. Με έναν α-

πλό υπολογισμό (αριθμός θεατών που βλέπει ελεύθερα το κάθε έργο συγκριτικά με τον πληθυσμό της πόλης) βγαίνει το συμπέρασμα ότι ούτε ένας στους είκοσι γιαννιώτες δεν πηγαίνει στο θέατρο. Πράγμα που σημαίνει ότι η πόλη μας στην πράξη δεν στηρίζει το τοπικό θέατρο. Ή, αλλιώς, ότι το Δημοτικό Θέατρο δεν κέρδισε το γιαννιώτικο κοινό. Γιατί; Υπάρχουν ασφαλώς πολλοί λόγοι. Ας δούμε μερικούς.

α) Το κοινό. Το ΔΗΠΕΘΙ δεν προέκυψε ως αίτημα του κοινού της πόλης, αλλά θεσμοθετήθηκε ερήμην του. Όταν δημιουργήθηκε με άνωθεν εντολή κανείς δεν σκέφτηκε να σκύψει να δει, ή και να σφυγμομετρήσει, τις διαθέσεις και τις δυνατότητες του κοινού. Υ-

ιάρχει ασφαλώς ένδεια σοβαρής θεατρικής παιδείας στα ευρύτερα στρώματα του πληθυσμού. Και δεν πρέπει να ξεχνούμε επίσης τον παράγοντα του επαρχιωτισμού, με κύριο νόμονα την έλλειψη αυτοδύναμης κρίσης άνω στα πνευματικά και καλλιτεχνικά θέματα. Στα Γιάννινα έχω δει κάνα - δυο παρατάσεις καλύτερες από τις αντίστοιχες του "κέντρου", αλλά κανείς δεν θα το πίστευε αν δεν το υποστήριζε κάποιος βαρύγδουπος κριτικός της Αθήνας.

β) Ο τύπος. Ο τοπικός τύπος αποφεύγει συστηματικά να ασχοληθεί σοβαρά με το τοπικό θέατρο (ΔΗΠΕΘΙ και άλλα). Αποφεύγει ηλαδή να καταγίνει με εμπειριστατωμένες ναλύσεις των έργων και των παραστάσεων και παραπέρα με ειλικρινή αποτίμησή τους. ντί γι' αυτό αναλύσεται σε ανώδυνες παρουσιάσεις και σε φορτικές διαφημιστικές ανακοινώσεις. Πράγματα δηλαδή αλυσιτελή και εκτός ουσίας.

γ) Το ΔΗΠΕΘΙ. Κάτω από αυτές τις συνθήκες το ΔΗΠΕΘΙ διαθέτει και εφαρμόζει κάποια λυσιτελή στρατηγική; Μάλλον, ή καλύτερα σίγουρα, όχι. Και μάλλον σέρνεται από τα πράγματα, χωρίς αντιστάσεις. Κρίνοντας από ό,τι συμβαίνει τα τελευταία χρόνια θα έλεγε κανείς ότι για να βρει ανταπόκριση σε ευρύτερα λαϊκά στρώματα ανεβάζει έργα αϊκής απόκλισης ("Το φιόρο του λεβάντε", "Μεσοποινίς ετών 39", "Το σακάκι που βελάει"). Η αντίληψη αυτή δεν απέχει πολύ από τη θέση που είχε υιοθετηθεί στα κράτη του Κόμμου Υπαρκτού Σοσιαλισμού ("να κατεβούμε στο επίπεδο του λαού") με αρνητικά αποτελέσματα. Από τ' άλλο μέρος το ΔΗΠΕΘΙ, τόσο στον νευραλγικό τομέα της σκηνοθεσίας όσο και άλλων, βασίζεται σε ανθρώπους του "κέντρου" τους οποίους προσκαλεί έλλιπώς. Έτσι, μεταξύ άλλων, προκύβουν σαν "αντίδωρο" και μερικά επαινετικά σημειώματα ή σχόλια στις αθηναϊκές εφημερίδες. Η Αθήνα γνωρίζει πολύ καλά τη δύναμη της και δεν χαρίζει ποτέ τίποτε χωρίς αλλαγή. Ουσιαστικά τα ΔΗΠΕΘ είναι ερτημένα από το "κέντρο", το οποίο και υ-

πηρετούν. Από την άποψη αυτή το κλίμα ευφορίας που καλλιεργήθηκε τα τελευταία χρόνια, εξαιτίας τέτοιων επαινετικών σχολίων αθηναϊκών εφημερίδων, ότι το ΔΗΠΕΘΙ βρίσκεται σε περίοδο ακμής, δείχνει πόσο λίγο έχουμε δική μας γνώμη για το θέατρο. Και βέβαια πόσο πολύ είμαστε διατεθειμένοι να στρουθοκαμηλίζουμε μπροστά σε ζωτικά ζητήματα.

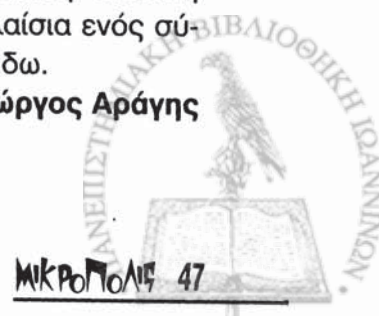
Τι πρέπει να γίνει; Είναι ασφαλώς δουλειά των ανθρώπων που έχουν την ευθύνη του Δημοτικού μας Θεάτρου να σκεφτούν να προβληματιστούν και ν' αποφασίσουν. Θέλω ωστόσο να παρατηρήσω ότι από τότε που δημιουργήθηκε αυτό το θέατρο δεν έγινε κανένας σχετικός κύκλος ομιλιών, καμιά τακτική ενημερωτική εκπομπή στο τοπικό ραδιόφωνο ή την τηλεόραση, καμιά τέλος πάντων κίνηση θεατρικής διαφώτισης - ή και παιδαγωγικής - του κοινού. Γιατί το βασικό, το κάρριο, ζήτημα είναι αυτό της σχέσης με το κοινό. Και φαντάζομαι πως η σχέση αυτή θα πρέπει να αναζητηθεί προπάντων στην υψηλή ποιότητα των έργων και των παραστάσεων και στην κατάλληλη ενημέρωση επί της ουσίας - μακριά από διαφημιστικά κόλπα και ηχηρές ανακοινώσεις. Εκτός αν πιστεύουμε πως το ΔΗΠΕΘΙ, όπως και τα όμοιά του, είναι μια υπόθεση χαμένη, ένας θνησιγενής θεσμός που θα συρθεί μοιρολατρικά ένα κάποιο διάστημα, ώσπου να εκφυλιστεί και να καταργηθεί στο τέλος και τυπικά. Πάντως για να θυμηθώ τον ποιητή:

Αν είναι να πεθάνουμε δεν πειράζει αν πεθάνουμε

Αν είναι όμως να ζήσουμε πρέπει να αρχίσουμε τώρα αμέσως.

Οπωσδήποτε όμως το θέμα "το θέατρο στην πόλη μας" είναι πολυσύνθετο και χρειάζεται ανάλογα επισταμένη μελέτη. Μελέτη που δεν χωράει στα στενά πλαίσια ενός σύντομου άρθρου όπως ετούτο δω.

Γιώργος Αράνης

οδηγός πόλης

καφές

Δωδώνης

Κεντρικόν, Δωδώνης 17, 72450, από τις 8 το πρωί. Εσπρέσσο Mrs. Rose, 450 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Ακαδημία, Δωδώνης 13, 76780, από τις 8:00 το πρωί. Εσπρέσσο Illy 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Κίνο, Δωδώνης 13, 39888, από τις 8:30 το πρωί, Εσπρέσσο Illy 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ..

Άρτιον, Δωδώνης 11, 26225, από τις 8:30 το πρωί, Εσπρέσσο Danesi 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Παπαγαλίνο, Δωδώνης 21, 73326, από τις 8:00 το πρωί. Εσπρέσσο Illy 550 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ..

Σκαρβαίος, Δωδώνης 25, 30303, από τις 8:30 Εσπρέσσο Kimbo - Portioli 500 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ..

Νίτρο, Δωδώνης 4, 33326, από τις 7:30 το πρωί. Εσπρέσσο Quarta, 500 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Τράπεζα, Δωδώνης 4, από τις 7:00 το πρωί, Εσπρέσσο Illy 500 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Daily News, Δωδώνης 6, 29777 από 7:30 το πρωί, Εσπρέσσο Queen's 500 δρχ., Νες καφέ 500

Εφετείον, Πλατεία Κατσαδήμα 7, 34473 από 8:00 το πρωί, Εσπρέσσο Hausbrandt 450 δρχ., Νες καφέ 550 δρχ.

Κάστρο

Φίλοιστρον, Ανδ. Παλαιολόγου 20, 72429, από τις 13:00 τις καθημερινές, από τις 9 το πρωί τα Σαββατοκύριακα. Εσπρέσσο Danesi 400 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Μώλος

↳ **Αίγλη**, κάθε βράδυ απολαμβάνετε την «αίγλη» της έντεχνης και ροκ μουσικής από γνωστά συγκροτήματα της πόλης. Πλατεία Μαβίλη 4, 36311, από τις 8:00 το πρωί, Εσπρέσσο Mrs. Rose 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

↳ **Υπερωκεάνειο**, Από το αρχιπέλαγος του

ελληνικού τραγουδιού στον ωκεανό της μουσικής του κόσμου, Πλατεία Μαβίλη 10, 33781 από τις 8:30 το πρωί, μόνο ελληνική μουσική, Εσπρέσσο Danesi 650 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

↳ **Μακρής**, ο θόρυβος που κάνει το μέλλον όταν πλησιάζει. Μουσική για ανθρώπους της νέας χιλιετίας, πάρτυ και χάπενινγκς. Πλατεία Μαβίλη 9, τηλ. 79708 από τις 13:00 ως τις 19:00 και τις 22:30 ως το πρωί. Εσπρέσσο Illy 600 δρχ.

↳ **Κυρά Φροσύνη (Γλυφίτζουρι)** Εκεί που κάποιοι φροντίζουν για την δική σας διασκέδαση με Ελληνική Μουσική κάθε βράδυ. Στην παραλίμνια οδό.

↳ **Νότος**, από νωρίς για καφέ και τάβλι. Αργότερα για ποτό. Κάθε τρίτη φοιτητική βραδιά (Ποτό 1000 δρχ.) Πατριάρχου Ευαγγελίδη 4, 26585 από τις 3:00 έως το πρωί, Εσπρέσσο Lavazza 500 δρχ. Νες καφέ 500 δρχ.

Καφέ Παρκ, Πλατεία Μαβίλη 16, από τις 7:30 το πρωί, Εσπρέσσο Illy - Portioli 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Αδιέξοδο, Πλατεία Μαβίλη 14, 75912, από τις 10:00 το πρωί. Εσπρέσσο Portioli 600 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Ναυτάκια, Γαριβάλδη 1, 34455, από τις 9:00 το πρωί. Εσπρέσσο Kimbo 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Διατηρητείο, Στρ. Παπάγου 5, 70111. Εσπρέσσο illy 600 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Χάγκεν Νταϊ, πλ, Μαβίλη 2, 27778, από τις 10 το πρωί. Εσπρέσο Βεργκνάνο 650 δρχ. Νες καφέ 600 δρχ.

Αβέρωφ

Φαγιούμ - Καφενείο Γυναικών, Αλεξ. Διακο 10, 74678, από τις 7:00 το πρωί, Εσπρέσσο Illy 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Μητρόπολις, Αβέρωφ 57, 20325, από τις 9:00 το πρωί ως τις 9:00 το βράδυ. Εσπρέσσο Illy Kimbo 550 δρχ., Νες καφέ 550 δρχ.

Επίλεκτον, Μητροπόλεως και Αβέρωφ, 3390

από τις 7:00 το πρωί, Εσπρέσσο Illy - Μαρκο 400 δρχ., Νες καφέ 300 δρχ.

Οινορειαχίο, Αβέρωφ 45, 26477, από τις 8:00 το πρωί, Εσπρέσσο Illy 500 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Σονέτο, Πλατεία Ν. Γεωργίου 11, 71781, από τις 11:00 το πρωί, Εσπρέσσο Portioli 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Πύλη, Πλατεία Ν. Γεωργίου 17, 78132, από τις 10 το πρωί, Εσπρέσσο Σεκαφρέντο 550 δρχ. Νες Καφέ 600 δρχ.

Κεντρικά

↳ **Στάτους**, απολαυστικός καφές την ημέρα ζωντανή μουσική το βράδυ, Ναπ. Ζέρβα 4-6 (στην στοά), 21301, από τις 10 το πρωί Επρέσσο Πελίτι 500, Νες Καφέ 500

↳ **Boulevard**, Ναπ. Ζέρβα 4-6, δίπλα στην Εμπορική Τράπεζα, εκεί που πάντα κάτι συμβαίνει, Εσπρέσσο Mrs Rose 550, Νες καφέ 600

↳ **Μαντζάτο**, Η τέχνη να είσαι πάντα νέος ανάμεσα σε πολλαπλές εκδοχές του ροκ, Πυρσινέλλα 8, 22447, από τις 10:00 το πρωί. Εσπρέσσο Danesi 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

↳ **Κλαμπ Α**, Ν. Ζέρβα 10, 77728, από τις 8 το πρωί. Εσπρέσσο Τζόλυ 600 δρχ. Νες Καφέ 500 δρχ.

Γρουά, Γρηγορίου Σακκά 10, 75544, από τις 10:00 το πρωί. Εσπρέσσο Illy- Portioli 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Κόττον Κλαμπ, Γρηγορίου Σακκά και Ζυγομάλλη, 25974, από τις 11:00 το πρωί. Εσπρέσσο Kimbo 500 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Βέρντι, Πυρσινέλλα 5, 32447, από τις 8:00 το πρωί. Εσπρέσσο Illy 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Μικελάντζελο, Μιχ. Αγγέλου 29, 79343, από τις 8:00 το πρωί, Εσπρέσσο Danesi 500 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Ιλάνετ, Μιχ. Αγγέλου και Χαριλάου Τρικούπη, όροφος, 28733, από τις 10:00 το πρωί, Εσπρέσσο Illy 600 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Σύμβολο, Στοά Σάρκα, τηλ. 36094, από 9 το πρωί ως το βράδυ. Εσπρέσσο Χάουζμπραντ 500, Νες καφέ 500

Παρασκήνιο, Στοά Σάρκα, 73172 από 11:00 το πρωί, Εσπρέσσο Kimbo 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Μιάνλος, Ν. Ζέρβα 1 (Πλ. Κατσαδήμα), 75241, από 8:00 το πρωί, Εσπρέσσο Mrs. Rose 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Old Post, Ν. Ζέρβα 1, 37555 από 8:00 το πρωί, Εσπρέσσο Illy 500 δρχ., Νες καφέ 650 δρχ.

Alfa Club, Ν. Ζέρβα 10, 77728 από 8:00 το πρωί, Εσπρέσσο Jolly cafe 600 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Casbah, Ν. Ζέρβα 4-6 (Στοά Πελόνη), 25776 από 10:00 το πρωί, Εσπρέσσο Sacafredo 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Le cafe, Ναπ. Ζέρβα 2, 78877 από τις 5:30 το πρωί. Εσπρέσσο Mrs. Rose 500, Νες Καφέ 500 Διεθνές, Πλ. Δημοκρατίας 20, από τις 7 το πρωί. Εσπρέσσο Κίμπο 550 δρχ. Νες καφέ 550 δρχ.

Απόκεντρα

Αρτ καφέ, Σταδίου 1, 78540, από τις 8:30 το πρωί. Εσπρέσσο 500 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Veto, Πλατεία Ηρώων Πολυτεχνείου, Τέρμα Δωδώνης, 66820, από τις 8:30 το πρωί. ως τις 12-1 το βράδυ, Εσπρέσσο Coffea 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Πλατεία Πάργης

Κάρμα, 23687 από 12:00 το πρωί, Εσπρέσσο Miss Rose 500 δρχ. Νες καφέ 500 δρχ.

Εσπεράντζα, 29087 από 10:00 το πρωί, Εσπρέσσο Pellini 650 δρχ. Νες καφέ 650 δρχ.

Pavillion, 31367 από 9:00 το πρωί, Εσπρέσσο Lavazza 500 δρχ. Νες καφέ 600 δρχ.

Συχνότητες, από 9:30 το πρωί, Εσπρέσσο Portioli 500 δρχ. Νες καφέ 500 δρχ.

Στριτ καφέ

Άρωμα, Χαριλάου Τρικούπη 39, 73633 από τις 8 το πρωί. Εσπρέσσο Σεκαφρέντο 300, Νες καφέ 250.

Στριτ καφέ, απέναντι από τον ΟΤΕ, Εσπρέσσο Ντανέζι 250, Νες καφέ 250

Βερούκοκο, Γρ. Σακκά 13, 23877, από τις 7:00 το πρωί ως τις 10:00 το βράδυ. Εσπρέσσο Illy 300 δρχ. Νες καφέ 250 δρχ.

εστιατόρια

Στην πόλη

↳ **Roma Pizza**, καθημερινά από τις 12 το μεσημέρι ως τις 2 μετά τα μεσάνυχτα απολαύστε την πίτσα ή τα ζυμαρικά μας σερβιρισμένα στον χώρο μας, Δωδώνης 30 και Καποδιστρίου, τηλ. 45106

Εκτός πόλης

↳ **Ταβέρνα Ορφέας**, στο Σταυράκι, μουσικό μεζεδοπωλείο, οδός Σταυρακίου και Βλαχόστρατας, γευστικές αποδράσεις καθ' εκάστην. τηλ. 66727

↳ **Λίθος**, στο Δίλοφο. καφές, φαγητό με παραδοσιακές γεύσεις, σπιτική φιλοξενία, κάθε μέρα ανοιχτό από το μεσημέρι ως τις 10 το βράδυ, τηλ. (0653) 61362

φαγητό κατ' οίκον

Πίτσα - Μακαρονάδα

↳ **Roma Pizza**, με ένα τηλεφώνημα στο 1732 από τις 12 το μεσημέρι ως τις 2 το βράδυ απολαύστε στον χώρο σας την πίτσα ή τα ζυμαρικά μας

↳ **Casa Di Pizza**. Πίτσες και Καλτσόνε ψημένα σε παραδοσιακό φούρνο με ξύλα. Ανοιχτά από 18.30 έως 01.00. Κυριακή μεσημέρι από 13.00, Τρίτη κλειστά. Στοά Σάρκα. Τηλ. (0651) 75.781 - 24.097

↳ **Cesare**. Μιχ. Αγγέλου 47, τηλ. 33700-79701 Ανοιχτά από τις 8.00 το πρωί. Ακόμα πιάτα της ώρας, πίττες και σάντουιτς.

Μεξικάνικο

↳ **Τάκο**. Αρσάκη 48 (στη Σκάλα), τηλ. 20849. Ώρες: 14.00 έως αργά το βράδυ. Κάθε Τρίτη κλειστά. Το εστιατόριο με την αίσθηση του αυθεντικού.

Κοτόπουλο

↳ **Chicken House**. Τα πάντα από κοτόπουλο στις καλύτερες γεύσεις τηλ. 79967, Δωδώνης 23

εταιρίες ταχυμεταφοράς

↳ **TNT Express Worldwide**, Βεβό-πουλος Αλέξανδρος, Αρχ. Μακαρίου 38, τηλ. (0651) 39777 και 39779, για γρήγορη και ασφα-

λή παράδοση εγγράφων και δεμάτων.

↳ **Posto Express**, Πουκεβίλ 9Α, τηλ. 29075. Αποστολές εσωτερικού και εξωτερικού γρήγορα εύκολα και οικονομικά, με τιμές που αρχίζουν από 500 δραχ.

ταξιδιωτικά γραφεία

↳ **Kalabokas travel**, αεροπορικά εισιτήρια, κρατήσεις ξενοδοχείων, πακέτα μεμονωμένων ατόμων, Ναπ. Ζέρβα 4-6 τηλ. 39970, 33724

↳ **Amel travel**, Εκδρομές, Εισιτήρια, Ξενοδοχεία Γρηγ. Σακκά 4, τηλ. 79111, 79222, 29161

μουσεία

Αρχαιολογικό Μουσείο Ιωαννίνων, 25ης Μαρτίου 6, τηλ. 25490-31908, Ώρες λειτουργίας: 8.30π.μ. - 3μ.μ., Εισιτήριο: 500 δραχ. Ευρήματα από τη προϊστορική έως και τη ρωμαϊκή εποχή από το χώρο της Ηπείρου αλλά και μέρος της Δημοτικής πλέον, Πινακοθήκης.

Βυζαντινό Μουσείο Ιωαννίνων, Κάστρο Ιωαννίνων, τηλ. 39692, Ώρες λειτουργίας: 8.30π.μ. - 3μ.μ. Εισιτήριο: 500 δραχ. Ευρήματα από την παλαιοχριστιανική έως τη μεταβυζαντινή περίοδο, κειμήλια και εικόνες από τον 16ο έως και τον 19ο αιώνα, συλλογές.

Δημοτικό Εθνογραφικό Μουσείο Ιωαννίνων Αλεξάνδρου Νούτσου, Τζαμί Ασλάν Πασά Κάστρο, τηλ. 26272, Ώρες λειτουργίας: 8π.μ. - 3μ.μ., καθημερινές. Σάββατο-Κυριακή 9π.μ. - 3μ.μ. Εισιτήριο: 700δραχ., φοιτ.: 300 δραχ. Εκθέματα της ελληνικής, τουρκικής και εβραϊκής κοινότητας.

Μουσείο Μαρίας και Σπύρου Μαλαφούρη (Ερνάνη), στο κτίριο του τμήματος ΦΠΨ στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. Τριάντα δύο πίνακες ζωγραφικής (οι περισσότεροι του 19ου αιώνα) και εκατοντάδες χαρτικά (ανάμεσά τους σπάνιοι χάρτες του 19ου αιώνα) καθώς και προσωπικά αντικείμενα γνωστών προσωπικοτήτων της νεώτερης ιστορίας μας (Κολοκοτρώνης, Foscolo, Βενιζέλος κ.α.) Ώρες λειτουργίας οι πρωινές εργάσιμες (βλ. και στις βιβλιοθήκες).

Λαογραφικό Μουσείο "Κώστας Φρόντζος" Μιχαήλ Αγγέλου 42, τηλ. 20515, 23566, 2523. Εκθέματα του λαϊκού πολιτισμού της Ηπείρου. Δευτέρα 5-8μ.μ., Τετάρτη 10-1 μετά το μεσημέρι.

Μουσείο Εθνικής Αντίστασης, μετρεσές Βελή Ιασά, κοντά στο Πνευματικό Κέντρο, τηλ. 37644
Ώρες λειτουργίας: 9.30π.μ. -12.30π.μ. εκτός Σαββάτου - Κυριακής, Ελεύθερη είσοδος. Φωτογραφίες, βιβλία, εφημερίδες, χάρτες της περιόδου 41-44.

Βιβλιοθήκη Εταιρείας Ηπειρωτικών Μελετών Παρασκευοπούλου 4, τηλ. 25233-25497 Ώρες λειτουργίας: 9π.μ.-10π.μ., 5.30μ.μ. -8.30μ.μ. εκτός Σαββάτου -Κυριακής. Ελεύθερη είσοδος. Γραφούρες, αγιογραφίες, έργα σύγχρονων ελλήνων καλλιτεχνών.

Μουσείο Ελληνικής Ιστορίας Παύλου Βρέλλη. Αιγιάλας, τηλ. 92128, Ώρες λειτουργίας: 10.00π.μ. - 4μ.μ. Εισιτήριο: 1000δρχ. Κέρινες μορφές από την ελληνική ιστορία αλλά και συμβολικά έργα του ίδιου του καλλιτέχνη.

Μουσείο Κέρινων Ομοιομάτων Αθανασίου Βρέλλη, Καραμανλή 15, στο Μώλο, τηλ. 22414, Ώρες λειτουργίας: 9π.μ. - 4μ.μ.,

Βιβλιοθήκη Ευάγγελου Αβέρωφ, Μέτσοβο, τηλ. 2210, Ώρες λειτουργίας: 10π.μ. -4.30μ.μ. Εισιτήριο: 500 δρχ. Δημιουργικές Συναντήσεις 97: Έκθεση έργων ζωγράφων που δημιουργούνται σε συνεργασία με παιδιά καθ' όλη τη διάρκεια της χρονιάς. Μόνιμες συλλογές.

Βιβλιοθήκες

ΗΜ (Βιβλιοθήκη Εταιρείας Ηπειρωτικών Μελετών), Παρασκευοπούλου 4, μη δανειστική, φωτοτυπικό. Ώρες λειτουργίας: Δευτέρα - Παρασκευή 5.30-8.30, Τρίτη, Πέμπτη, Παρασκευή 10-12 π.μ. τηλ. 24190, 25233

Ρομαϊα Δημόσια Βιβλιοθήκη, Μάρκου Μπότσαρη και Ελευθερίου Βενιζέλου, τηλ. 25591 δανειστική, με φωτοτυπικό και τοπικό Τύπο. Ώρες λειτουργίας Δευτέρα, Τετάρτη 12.30 - 7.30, Πέμπτη, Παρασκευή 8-2.30 Σάββατο 9-1
ΕΝ (Παιδική Βιβλιοθήκη), Σεισμόπληκτα, τηλ. 25453, δανειστική, Ώρες λειτουργίας: Σάββατο, Κυριακή 10-12.30

Κέντρο Πληροφόρησης για την Γαλλία, στο Παρεκκλήριο Ιωαννίνων του Γαλλικού Ινστιτούτου. Πληροφοριακό υλικό για σπουδές, διοίκηση, πολιτιστικά, ευρωπαϊκές συνεργασίες. Δοιδώνης 21, (στην οδό). Για να κάνετε χρήση του Κέντρου έχετε ραντεβού στο 20922 πρωινές ή απογευματινές ώρες των εργάσιμων ημερών.

Ηλεκτρονική Βιβλιοθήκη Πολυμέσων, στο Καρτεριό, Παπαδοπούλου 11. Ηλεκτρονική βιβλιο-

θήκη δέκα θέσεων εργασίας που ξεκινά με αρκετούς τίτλους πολυμέσων (multimedia). Προσφέρει ακόμα βάσεις δεδομένων, σύνδεση με το ιντερνέτ, διδασκαλία ξένων γλωσσών με την χρήση πολυμέσων και πολλά ακόμα. Ώρες λειτουργίας από τις 9 το πρωί ως τις 1 μετά το μεσημέρι και από τις 4 - 8 το απόγευμα. Πληροφορίες στα τηλέφωνα 38656 και 26379.

Βιβλιοθήκη Μαρίας και Σπύρου Μαλαφούρη (Ερνάνη), στο κτίριο του τμήματος ΦΠΨ στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. Περίπου 6,000 τόμοι από τους οποίους οι 2,300 έχουν δημοσιευθεί από το 1610 ως το 1900 καθώς και 900 περίπου χειρόγραφα (ανάμεσά τους ο Θούριος του Ρήγα και Τραγωδίες του Foscolo). Ώρες λειτουργίας οι πρωινές εργάσιμες (βλ. και στα μουσεία). Πληροφορίες στο τηλέφωνο 98635.

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων: Όλες οι Βιβλιοθήκες του Πανεπιστημίου είναι ανοιχτές για το κοινό δεν είναι όμως δανειστικές για όσους δεν ανήκουν στην πανεπιστημιακή κοινότητα. Αναλυτικά: Βιβλιοθήκη **Ιατρικής Σχολής**, τηλ. 98673, Βιβλιοθήκη Τμήματος **Μαθηματικών**, τηλ. 98304, Βιβλιοθήκη **Φυσικού**, τηλ. 98510, Βιβλιοθήκη **Χημικού**, τηλ. 98359, Βιβλιοθήκη Τμημάτων **Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής Ψυχολογίας, Παιδαγωγικού Δημοτικής Εκπαίδευσης, Παιδαγωγικού Νηπιαγωγών**, τηλ. 98714, Βιβλιοθήκη Τομέα **Ιστορίας Νεωτέρων Χρόνων**, τηλ. 98163, Βιβλιοθήκη Τομέα **Λαογραφίας**, τηλ. 98161, Βιβλιοθήκη Τομέα **Βυζαντινής Φιλολογίας και Βυζαντινής Ιστορίας**, τηλ. 98134, Βιβλιοθήκη Τομέα **Αρχαιολογίας**, τηλ. 98135, Βιβλιοθήκη Τομέα **Κλασικής Φιλολογίας**, τηλ. 98228, Βιβλιοθήκη Τομέα **Νέας Ελληνικής Φιλολογίας**, τηλ. 98214, Βιβλιοθήκη Τομέα **Γλωσσολογίας**, τηλ. 98216

άνθη κατ' οίκον

Ανθοπωλείο Νάτση, Κεντρικής Πλατείας 1, τηλ. 27435, 31939, φαξ 70668. Τηλεφωνήστε για να δώσετε την παραγγελία σας για τα Γιάννενα, την Ελλάδα ή το εξωτερικό

ραδιόφωνα

Όλες οι συχνότητες των ραδιοφώνων που ακούγονται στα Ιωάννινα

88,1	Ρωμαίος FM και 94,0 , 106,0
88,3	Ράδιο Δρυινοπούλη
89,6	Cool FM και 99,2
90,1	Βήμα και Flash FM
90,7	Κλικ FM
90,9	Ράδιο Ενημέρωση

91,1	Life FM
91,6	Ράδιο Ήπειρος και στους 94,5 κ 107,9
91,9	Ράδιο Λευκάδα Πολύ χαμηλό σήμα
92,7	Φάρος FM
93,1	Αντέννα Ιωαννίνων
94,0	Ρωμαίος FM και στους 88,1 κ 106,0
94,5	Ράδιο Ήπειρος και στους 91,6 κ 107,9
95,4	Πρώτο Κανάλι και στους 100,4
96,3	Κοσμοράδιο
96,7	Γιάννενα 1
97,2	Τοπ FM
97,8	ΕΡΑ1
98,7	Δημοτικό Ραδιόφωνο
99,2	Σκάι Ιωαννίνων και 89,6
99,8	ΕΡΑ 2
100,4	Πρώτο Κανάλι και στους 95,4
101,0	Αριστερά στα FM
101,5	Energy FM
102,1	ΕΡΑ Ιωαννίνων και ΕΡΑ
102,7	Ηχώ και Αντένα Αθηνών
103,5	Studio E και 105,0 (πρωί)
103,1	Studio 3
103,9	Studio 3
104,3	Super FM
105,0	Studio E (πρωί)
105,4	Σκάι Αθηνών
105,7	Love Radio
106,0	Ρωμαίος FM και στους 88,1 κ 94,0
106,7	Metro FM
107,1	Μουσικός Δίαυλος
107,5	International FM
107,9	Ράδιο Ήπειρος και στους 91,6 κ 94,5

τηλεόραση

Όλες οι συχνότητες UHF & VHF των τηλεοπτικών σταθμών που εκπέμπουν στα Ιωάννινα

08	CNN	36	TVM
20	ET1	37	RTV
21	ET3	38	Γίγα
22	Mega Channel	39	RAI1
23	Κωδικοπ. (Filmnet)	40	Σταρ
		42	Iv Channel
24	TV1	44	Κλικ
25	NET	45	Αντέννα
26	ITV	46	PIK
27	New Channel	47	Κανάλι 5
28	HPT	49	TV5
29	ET1	50	Super B
30	«E»	52	Σταρ
31	Αντέννα	53	Μπάρα (Σκάι Ιωαννίνων)
32	NET		
33	Κωδ. Filmnet)	55	Κόσμο
34	Διαφημιστική	58	Τοπικό Άρτας
	Μπάρα	60	Euronews
35	Σκάι	63	Mega

φαρμακεία

Βρείτε εύκολα το διανυκτερεύον ή διημερεύον φαρμακείο που θα σας εξυπηρετήσει κάθε μέρα της ερχόμενης εβδομάδας. Δυστυχώς ως την ημέρα της έκδοσης του περιοδικού δεν είχε εκδοθεί ο κατάλογος με τα φαρμακεία για την μεθεπόμενη εβδομάδα.

Δευτέρα 13/4, Λιάσκας Βασίλειος, Μεγ. Αλεξάνδρου 124, τηλ. 31994, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις 5:30 έως το πρωί) - Γούλας Αθανάσιος, Ν. Παπαδοπούλου 13, τηλ. 20977, (από τις 8:30 το πρωί έως τις 10 το βράδυ) - Μούτσιος Γεώργιος, Σακελλαρίου 10, τηλ. 79106, (από τις 5:30 έως τις 9 το απόγευμα)

Τρίτη 14/4, Σακελλοπούλου Ιόλη, Φ. Τζαβέλλα 20, τηλ. 36347, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις 5:30 έως το πρωί) - Παπαδόπουλος Παναγιώτης, Μαρίκας Κοτοπούλη 35, τηλ. 9198, (από τις 8:30 έως τις 10 το βράδυ)

Τετάρτη 15/5, Παπανδρέου Νικόλαος, Πλ. Ομήρου 12, τηλ. 66909, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις 5:30 έως το πρωί) - Σολδάτου Νικολέττα, Π. Μελλά 32, τηλ. 33130, (από τις 8:30 το πρωί έως τις 10 το βράδυ)

Πέμπτη 16/4, Σταυρόπουλος Σταύρος, Σ. Λάμπρου 27, τηλ. 27870, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις 5:30 έως το πρωί) - Παππά Α. Ελένη, Δωδώνης 45-47, τηλ. 49296, (από τις 8:30 το πρωί έως τις 10 το βράδυ)

Παρασκευή 17/4, Μπαϊκούση Έλενα, Ναπ. Ζέρβα 61, τηλ. 67510, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις 5:30 έως το πρωί) - Ρίζου Αθηνά, Μπιζανίου 16, τηλ. 30247, (από τις 8:30 το πρωί έως τις 10 το βράδυ)

Σάββατο 18/4, Λάζος Χρήστος, Αβέρωφ 15, τηλ. 27050, (από τις 2:30 έως τις 10 το βράδυ) - Παπαντωνίου Αντώνιος, Κουγκίου 19, τηλ. 78621, (από τις 5:30 το απόγευμα έως το πρωί)

Κυριακή 19/4, Αναστασίου - Τζούφη Φωτεινή, Σπύρου Λάμπρου 78Α, τηλ. 21142, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις 5:30 έως το πρωί) - Περώνης Δημήτριος, Ν. Μπότσαρη 3 - Παλλάδιο, τηλ. 30705, (από τις 8:30 το πρωί έως τις 10 το βράδυ)

Δευτέρα 20/4, Ξενικάκης Χρήστος, Βλαχλείδου 2, τηλ. 38000, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις 5:30 έως το πρωί) - Χριστοφορίδου Αθηνά, Ζωσιμάδων 1, τηλ. 25485, (από τις 8:30 το πρωί έως τις 10 το βράδυ)

Τρίτη 21/4, Τσόντζου Μαριάνθη, Σεισμοπλήκτων 3, τηλ. 40560, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις 5:30 έως το πρωί) - Θέμελης Δημήτριος, Χαρ. Τρικούπη 4, τηλ. 39221, (από τις 8:30 το πρωί έως τις 10 το βράδυ)

Τετάρτη 22/4, Θέμελη - Ιωάννου Ολυμπία, ΚΑ' Φεβρουαρίου 3Α, τηλ. 27089, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις 5:30 έως το πρωί) - Δρούβης Απόστολος, Πλ. Σταύρου 6, τηλ. 26682, (από τις 8:30 το πρωί έως τις 10 το βράδυ)

Πέμπτη 23/4, Μουσελίμη - Στεφανάτου Χριστίνα, ΚΑ' Φεβρουαρίου 109Α, τηλ. 31814, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις 5:30 έως το πρωί) - Καλαμπάκος Μιχαήλ, Κάνιγγος 25 και Ανεξαρτησίας, τηλ. 26553, (από τις 8:30 το πρωί έως τις 10 το βράδυ)

Παρασκευή 24/4, Πανοπούλου Αφροδίτη, Ελ. Ζαχαρίου 16, τηλ. 45233, (από τις 8:30 έως τις 2 και από τις 5:30 έως το πρωί) - Ζώνιου - Παππά Θεοδώρα, Κ. Φω...

ΜΑΚΡΗΣ

Η διεύθυνση και οι εργαζόμενοι
σας εύχονται καλό Πάσχα!

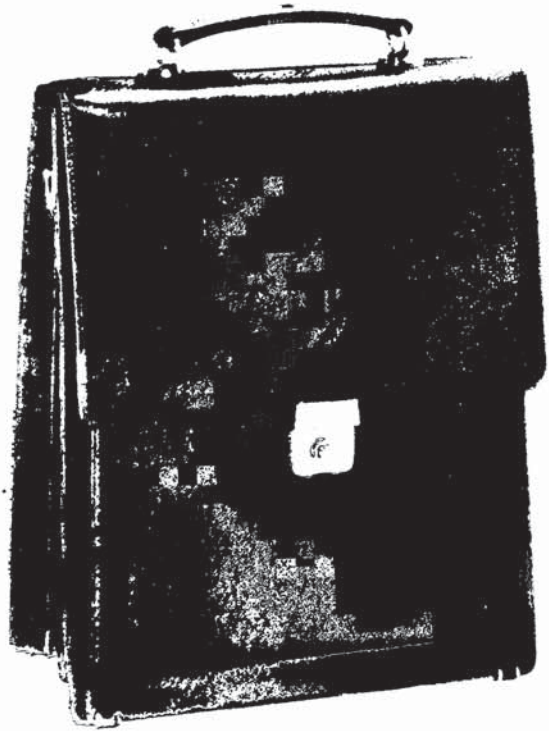
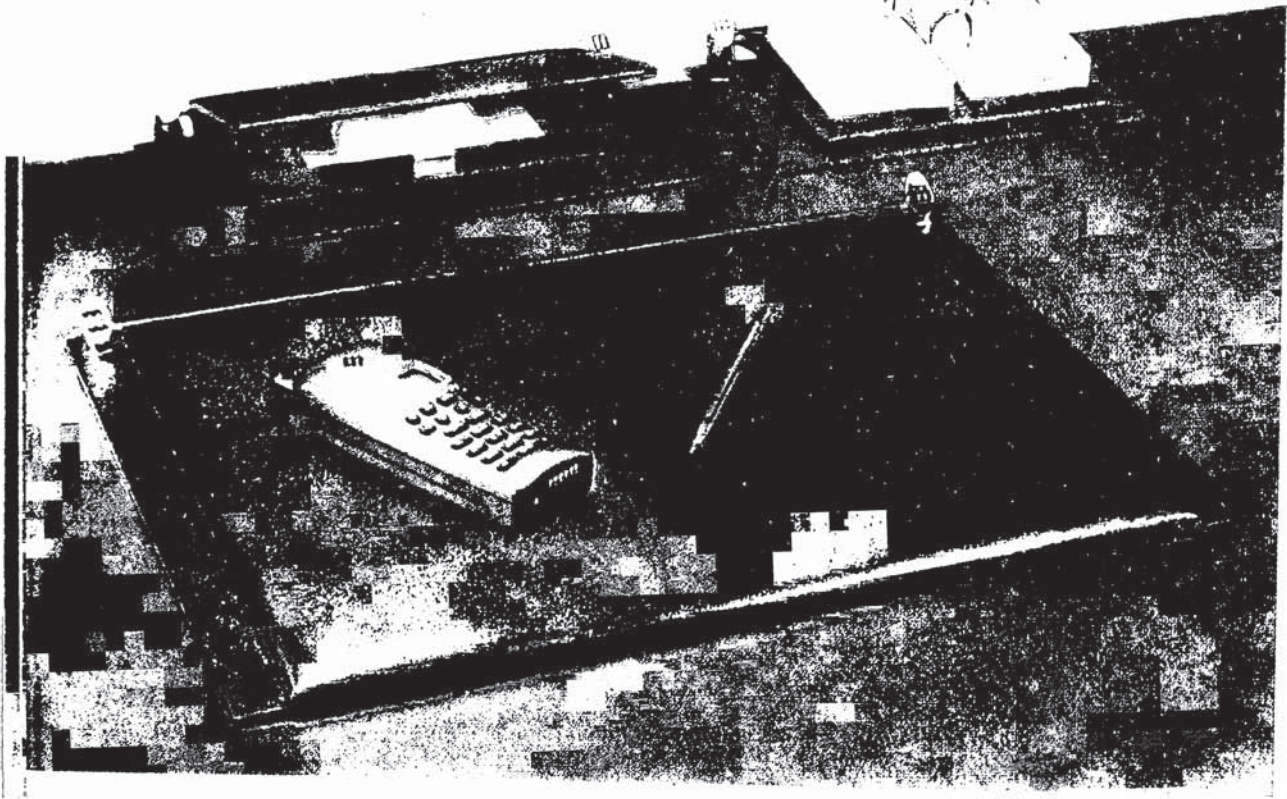

Incognito

Χρόνο μουσική δι...έξοδος !!

Mihail

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Χ.
ΡΟΓΚΟΤΗΣ

ΧΑΡΤΙΚΑ
ΕΙΔΗ ΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΜΕΛΑΝΙΔΗ 4
ΙΩΑΝΝΙΝΑ
ΤΗΛ. 0651/25003

*Τηλεπικοινωνίες
Αυτοματισμός Γραφείου
Τηλεφωνικά Κέντρα
Φωτοαντιγραφικά
Ασύρματα Τηλέφωνα
Fax - Τηλεφωνητές*

*το μόνο όνομα
που πρέπει να ξέρετε*

Panasonic

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΝΤΟΣ
Κατ/μα 1ο Ν. Ζέρβα 4-6. Κατ/μα 2ο Πυρσινέλλα 10
Ιωάννινα Τηλ. & Fax: (0651) 75455, 48807

